Belgische Muzen-Almanak. Jaargang 4

bron
Belgische Muzen-Almanak. Jaargang 4. André-Benoit Stéven, Gent 1829

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_bel013182901_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

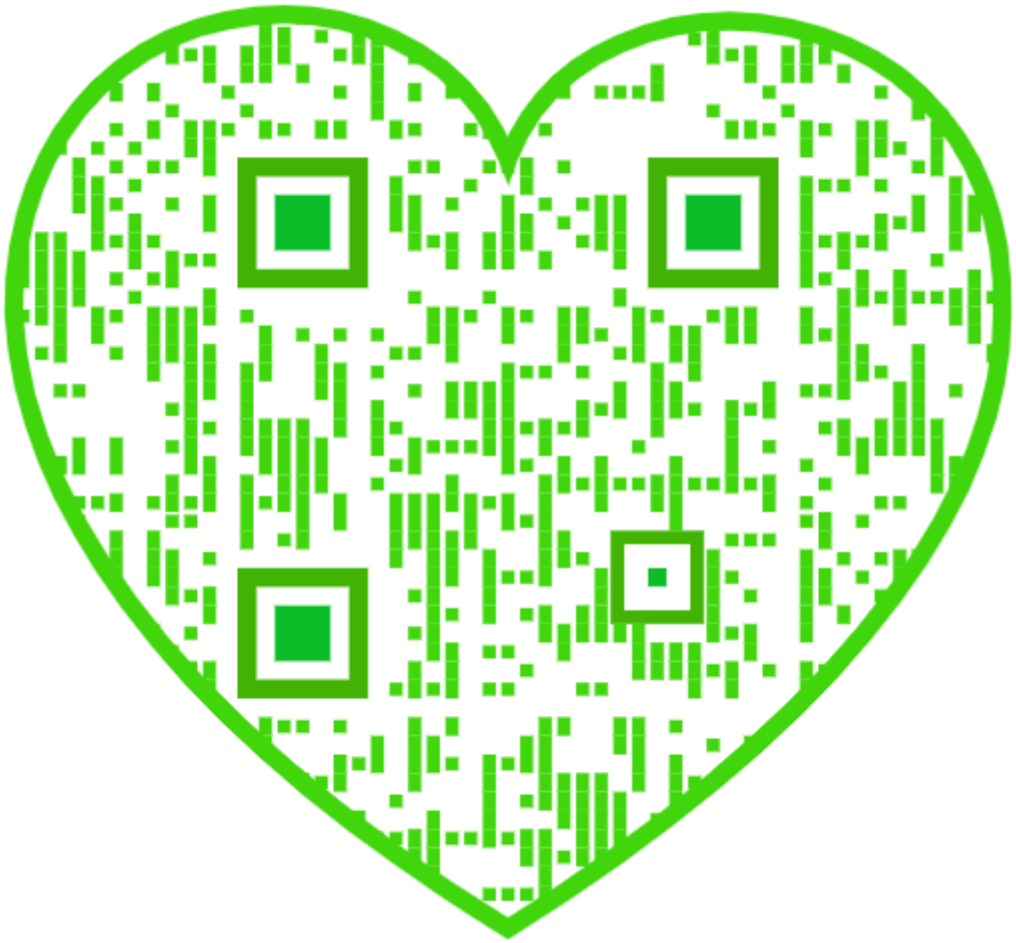

JACOB VAN MAERLANT.

Jaartellingen en Feestdagen

Voor het Jaar 1829.

Dit jaar is der Juliaansche Periode het	6542.
Dit jaar is sedert de stichting van Rome	2582.
Dit jaar is sedert de Unie van Utrecht	250.
Dit jaar is sedert de herstelling van Nederland	16.

Quatertempers.

Den 11, 13 en 14 maart.
Den 10, 12 en 13 junij.
Den 16, 18 en 19 september.
Den 16, 18 en 19 december.

Verspringen de Feestdagen.

Septuagesima, den 15 februarij.
Aschdag, den 4 maart.
Paschen, den 19 april.
De Kruisd., den 25, 26 en 27 mei.
O.N. Hemelvaarted., den 28 mei.
Pinksteren, den 7 junij.
H. Drievuldigheid, den 14 junij.
H. Sacramentsdag, den 21 junij.
H. Kruisverheff., den 14 sept.
Advent, den 29 november.

Chronologische Cirkels.

De Zonnecirkel is 18.
De Epacta 25.
De Maancirkel of het Gulden getal 6.

Jaargetijden.

De Lente begint 21 Maart.
De Zomer begint 21 Junij.
De Herfst begint 23 September.
De Winter begint 2 December.

Eklipsen voor het jaar 1829.

Dit jaar zullen er vier Eklipsen of verduisteringen zijn, te weten: twee aan de Maan en twee aan de Zon.

De eerste is eene onzigtbare Maansverduistering, den 20 Maart.

De tweede is eene Zonsverduistering, die plaats zal hebben den 3 April, ook onzigtbaar.

De derde is eene gedeeltelijk zigtbare Maansverduistering, die zal plaats hebben den 13 September. Het begin ten 5 ure, 28 minuten, des morgens, en het einde ten 7 ure, 49 minuten, des avonds.

De vierde is eene onzigtbare Zonsverduistering, die zal plaats hebben den 27 September.

[Kalender]

Januarij.

N.M. den 5. E.K. den 12.
V.M. den 19. *L.K. den* 28.

1 donderd	BESNIJDENIS
2 vrijd	s Alardus
3 zaturd	s Genoveva
4 ZONDAG	s Pharaïlde
5 maand	s Eduard
6 dingsd	H. 3 Koningen
7 woensd	s Cletus
8 donderd	s Gudula
9 vrijd	s Paschasia
10 zaturd	s Agathon
11 ZONDAG	Sol. H. 3 Koning
12 maand	s Arcadius
13 dingsd	s Godefridus
14 woensd	s Hilarius
15 donderd	s Maurus
16 vrijd	s Marcellus
17 zaturd	s Antonius Er.
18 ZONDAG	H. Naam Jesus
19 maand	s Canutus
	Geboortedag van de Prinses van Oranje.
20 dingsd	s Sebastiaan
21 woensd	s Agnes
22 donderd	s Vincentius
23 vrijd	s Raymundus
24 zaturd	s Timotheus
25 ZONDAG	s Paulus beker.
26 maand	s Polycarpus
27 dingsd	s Johannes Chrys.

28 woensd	s Valerius
29 donderd	s Franc. de Sales.
30 vrijd	s Aldegonde
31 zaturd	s Petrus Nolasc.

Februarij.

N.M. den 4. *E.K. den* 10.
V.M. den 13. *L.K. den* 26.

1 ZONDAG	s Ignatius
	Geboortedag van de Prinses Freder.
2 maand	Maria Lichtmis.
3 dingsd	s Blasius
4 woensd	s Johanna
5 donderd	s Agatha
6 vrjjd	s Amandus
7 zaturd	s Romualdus
8 ZONDAG	s Johan de Matha
9 maand	s Apollonia
10 dingsd	s Scholastica
11 woensd	s Eulalia
12 donderd	s Severinus.
13 vrijd	s Benignus
14 zaturd	s Valerianus
15 ZONDAG	*Septuagesima*
16 maand	s Juliana
17 dingsd	s Silvinus
18 woensd	s Claudius
19 donderd	Geboortedag des eersten zoons van den Pr. van Oranje.
20 vrijd	s Eleutherus
21 zaturd	s Pepinus
22 ZONDAG	*Sexagesima*
23 maand	s Felix Belijder
24 dingsd	s Mattheus, Ap.

25 woensd	s Walburge
26 donderd	s Alexander
27 vrijd	s Leander
28 zaturd	s Romanus
	Geboortedag van Prins Frederik.

Maart.

N.M. den 5. *E.K. den* 12.
V.M. den 20. *L.K. den* 28.

1 ZONDAG	*Quinquagesima*
2 maand	s Carolus, Gr.
3 dingsd	Vastenavond
4 woensd	Aschdag
5 donderd	s Eusebius
6 vrijd	s Coleta
7 zaturd	s Thomas van Aq.
8 ZONDAG	*Quadragesima*
9 maand	40 Martelaars
10 dingsd	s Francisca
11 woensd	*Quatertemper*
12 donderd	s Gregorius
13 vrijd	*Quatertemper*
14 zaturd	*Quatertemper*
15 ZONDAG	*Reminiscere*
16 maand	s Eusebia
17 dingsd	s Gertrude
18 woensd	s Gabriël
19 donderd	s Joseph
20 vrijd	s. Joachim
21 zaturd	s Benedictus
22 ZONDAG	*Oculi*
23 maand	s Theodosia.
24 dingsd	s Bertha
25 woensd	Maria Boodschap
26 donderd	s Ludgerus
27 vrijd	s Rupertus
28 zaturd	s Sixtus, Paus
29 ZONDAG	*Loetare*

30 maand	s Quirinus
31 dingsd	s Cornelia

April.

N.M. den 3. *E.K. den* 12.
V.M. den 19. *L.K. den* 26.

1 woensd	s Hugo.
2 donderd	s Franc. de Paula.
3 vrijd	s Richardus
4 zaturd	s Isidorius
5 ZONDAG	*Judica*
6 maand	s Celestinus, Paus
7 dingsd	s Hermanus
8 woensd	s Maximina
	Geboortedag van de Prinses Wilhelmina
9 donderd	s Waltrude
10 vrijd	De 7 Weeën van M.
11 zaturd	s Leo, Paus
12 ZONDAG	*Palm-Zondag*
13 maand	s Hermenegildis
14 dingsd	s Ludwina
15 woensd	s Anastasia
16 donderd	Witte Donderdag
17 vrijd	Goede Vrijdag
18 zaturd	s Idesbaldus
19 ZONDAG	*PASCHEN*
20 maand	s Victor
21 dingsd	s Anselmus
22 woensd	ss Soter en Cajus.
23 donderd	s Joris
24 vrijd	s Alexander
25 zaturd	s Ermin., Bis.
26 ZONDAG	*Quasimodo*

27 maand	s Conrardus
28 dingsd	s Vitalis
29 woensd	* s Markus, Ev.
30 donderd	s Cath. van Senen

* *Beteek. vleesch-onihoud.*

Mei

N.M. den 3. *E.K. den* 10.
V.M. den 18. *L.K. den* 25.

1 vrijd	s Phil. en Jacobus
2 zaturd	s Athanasius
3 ZONDAG	*Misericordia*
4 maand	s Monica
5 dingsd	s Angelus
6 woensd	s Jan in d'Olie
7 donderd	s Stanislaus
8 vrijd	s Michiels Openb.
	Geboortedag van de Prinses Marianne.
9 zaturd	s Macharius
10 ZONDAG	*Jubilate*
11 maand	s Beatrix
12 dingsd	s Nerius
13 woensd	s Servacius
14 donderd	s Bonifacius
15 vrijd	s Dympna, M.
16 zaturd	s Johannes Nep.
17 ZONDAG	*Cantate*
18 maand	s Felix, Cap.
19 dingsd	s Ivo
20 woensd	s Bernardinus
21 donderd	s Itisberga
22 vrijd	s Helena
23 zaturd	s Desiderius
24 ZONDAG	*Vocem*
25 maand	* Kruisdagen
26 dingsd	* s Philipp. Nerius
27 woensd	* s Johan, Paus.
28 donderd	*HEMELV*.

29 vrijd	s Maximus
30 zaturd	s Ferdinandus.
31 ZONDAG	*Exaudi*

Junij

N.M. den 1. *E.M. den* 9.
V.M. den 17. *L.K. den* 23.

1 maand	s Nicomedes
2 dingsd	s Marcellinus
3 woensd	s Clotildis
4 donderd	s Quirinus
5 vrijd	s Bonifacius
6 zaturd	s Norbert. *Vigilie*
7 ZONDAG	*PINKSTEREN*
8 maand	s Medardus
9 dingsd	s Primus
10 woensd	*Quatertemper*
11 donderd	s Barnabas
12 vrijd	*Quatertemper*
13 zaturd	*Quatertemper*
	Geboortedag des derden zoons van den Pr. van Oranje.
14 ZONDAG	H. Drievuldigheid
15 maand	s Modestus
16 dingsd	s Ludgardus
17 woensd	s Reynerius
18 donderd	H. Sacraments-dag
19 vrijd	ss Gerv. en Prot.
20 zaturd	s Silverius
21 ZONDAG	Sol. H. Sacram. dag
22 maand	s Paulinus, B.
23 dingsd	s Edeltrude
24 woensd	s Joannes-Bapt.

25 donderd	s Eligius
26 vrijd	s Jan en Paulus
27 zaturd	s Ladislaus
28 ZONDAG	s Leo, P. *Vigilie*
29 maand	ss Petrus en Paulus
30 dingsd	s Emiliana

Julij.

N.M. den i. *E.K. den* 9. *V.M. den* 16. *L.K. den* 23. *N.M. den* 30.

1 woensd	s Rombaut
2 donderd	Maria Visitatie
3 vrijd	s Hyacintus
4 zaturd	s Elisabeth *Vigilie*
5 ZONDAG	Sol. ss Pet. en P.
6 maand	s Godelieve
7 dingsd	s Willebaldus
8 woensd	s Auspicius
9 donderd	de 19 Martelaars
10 vrijd	s Amelberga
11 zaturd	s Pius, Martel.
12 ZONDAG	s Joan. Gualbert
13 maand	s Anacletus
14 dingsd	s Bonaventura
15 woensd	s Henricus
16 donderd	s Renildis
17 vrijd	s Alexius
18 zaturd	s Fredericus
19 ZONDAG	O.L.V. Carmel.
20 maand	s Margareta
21 dingsd	s Praxedis
22 woensd	s Maria Magdalena
23 donderd	s Liborius
24 vrijd	s Christina
25 zaturd	s Jacobus, Ap.
26 ZONDAG	s Anna
27 maand	s Pantaleon
28 dingsd	s Innocentius
29 woensd	s Martha

30 donderd	s Abdon
31 vrijd	s Ignatius Loyola

Augustus.

E.K. den 7. *V.M. den* 14.
L.K. den 21. *N.M. den* 29.

1 zaturd	s Pieters Banden
2 ZONDAG	Geboortedag des tweeden zoons van den Pr. van Oranje.
3 maand	s Stephanus Vind.
4 dingsd	s Dominicus
5 woensd	Geboortedag der 1 docht. v. Pr. Freder.
6 donderd	Transfig. Christi
7 vrijd	s Albertus
8 zaturd	s Cyriacus
9 ZONDAG	s Romanus
10 maand	s Laurentius
11 dingsd	s Susanna
12 woensd	s Clara
13 donderd	s Cassianus
14 vrijd	s Eusebius, *Vigilie*
15 zaturd	*MAR.HEMELV*.
16 ZONDAG	s Rochus.
17 maand	s Agapitus
18 dingsd	s Helena
19 woensd	s Ludoricus, B.
20 donderd	s Bernardus
21 vrijd	s Anastasius
22 zaturd	s Timotheus
23 ZONDAG	s Zacheus
24 maand	Geboortedag van Z.M. WILLEM I.
25 dingsd	s Ludovicus Kon.
26 woensd	s Zephyrinus

27 donderd	s Euthalia
28 vrijd	s Augustinus
29 zaturd	s Jan onthoofd
30 ZONDAG	s Rosa
31 maand	s Isabella

September.

E.K. den 6. *V.M. den* 13.
L.K. den 20. *N.M. den* 29.

1 dingsd	s Gillis
2 woensd	s Lazarus
3 donderd	s Remaclus
4 vrijd	s Rosalia
5 zaturd	s Laurentius Just.
6 ZONDAG	s Eleutherius
7 maand	s Regina
8 dingsd	Maria Geboorte
9 woensd	s Adrianus
10 donderd	s Nicolas Tolent.
11 vrijd	s Prothus
12 zaturd	s Guido
13 ZONDAG	s Amatus
14 maand	H. Kruis Verheff.
15 dingsd	s Nicomedes
16 woensd	*Quatertemper*
17 donderd	s Lambertus
18 vrijd	*Quatertemper*
19 zaturd	*Quatertemper*
20 ZONDAG	s Eustachius
21 maand	s Mattheus Ap.
22 dingsd	s Mauritius
23 woensd	s Thecla
24 donderd	s Dalmatius
25 vrijd	s Cleophas
26 zaturd	s Justina
27 ZONDAG	s Cosmas en D.
28 maand	s Wenceslaus
29 dingsd	s Michiel

30 woensd	s Hieronymus

October.

E.K. den 5. *V.M. den* 12.
L.K. den 19 *N.M. den* 27.

1 donderd	s Bavo
2 vrijd	de Engelen Bew.
3 zaturd	s Gerardus
4 ZONDAG	s Franciscus
5 maand	s Placidus
6 dingsd	s Bruno
7 woensd	s Marcus, P.
8 donderd	s Brigitta
9 vrijd	s Dionysius
10 zaturd	s Francisc. B or.
11 ZONDAG	s Gommarus
12 maand	s Maximilianus
13 dingsd	s Eduardus
14 woensd	s Donatianus
15 donderd	s Theresia
16 vrijd	s Gallus, Abt.
17 zaturd	s Hedwigis
18 ZONDAG	s Lucas, Evang.
19 maand	s Petrus van Alc.
20 dingsd	s Elicianus
21 woensd	s Ursula
22 donderd	s Cordula
23 vrijd	s Johan, Capist.
24 zaturd	s Raphaël
25 ZONDAG	s Crispinus
26 maand	s Evaristus
27 dingsd	s Florentinus
28 woensd	ss Simon en Jud.

29 donderd	s Ermelindus
30 vrijd	s Polycarpus
31 zaturd	*Vigilie*

November

E.K. den 4. *V.M. den* 12.
L.K. den 18. *N.M. den* 26.

1 ZONDAG	*ALLERHEIL*.
2 maand	Allerzielendag
3 dinsgd	s Hubertus
4 woensd	s Carolus Borrom.
5 donderd	s Zacharias
6 vrijd	s Leonardus
7 zaturd	s Willebrordus
8 ZONDAG	de 4 Gekroonde
9 maand	s Theodorus
10 dingsd	s Triphon
11 woensd	s Martinus
12 donderd	s Livinus
13 vrijd	s Stanislaus
14 zaturd	s Seraphion
15 ZONDAG	Kerkwijding
16 maand	s Edmundus
17 dingsd	s Gregorius Th.
18 woensd	s Odo, Abt.
	Geboortedag van H.M. de Koningin.
19 donderd	s Elisabeth
20 vrijd	s Felix de Valois
21 zaturd	Maria Presentatie
22 ZONDAG	Sol. van s Livinus
23 maand	s Clemens
24 dingsd	s Johan a Cruce
25 woensd	s Catharina
26 donderd	s Petrus Alex.
27 vrijd	s Sabina
28 zaturd	s Gregorius, Paus

29 ZONDAG	*Advent*
30 maand	s Andreas, Ap.

December.

E.K. den 3. *V.M. den* 10.
L.K. den 18. *N.M. den* 27.

1 dingsd	s Eligius
2 woensd	s Bibiana
3 donderd	s Franciscus Xav.
4 vrijd	s Barbara
5 zaturd	s Sabbas
6 ZONDAG	s Nicolaus
	Geboortedag van den Erf-Prins van Oranje.
7 maand	s Ambrosius
8 dingsd	Maria's Ontvangen.
9 woensd	s Leocadia
10 donderd	s Melchiades
11 vrijd	s Damascus
12 zaturd	s Constantia
13 ZONDAG	ss Judocus en Lucia
14 maand	s Nicasius
15 dingsd	s Eusebius
16 woensd	*Quatertemper*
17 donderd	s Begga
18 vrijd	*Quatertemper*
19 zaturd	*Quatertemper*
20 ZONDAG	s Philogonus
21 maand	s Thomas, Apostel
22 dingsd	s Florus
23 woensd	s Victoria
24 donderd	*Vigilie*
25 vrijd	*KERSDAG*

26 zaturd	s Stephanus
27 ZONDAG	s Johan, Evang.
28 maand	Onnoozele Kinder.
29 dingsd	s Thomas Cant.
30 woensd	s David
31 donderd	s Silvester

Zijner Excellentie

Mr. H.J. van Doorn,

Staats - Raad,

Gouverneur van Oostvlaanderen, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw,
enz. enz. enz.,

eerbiedig opgedragen.

Jacob van Maerlant,

Anders ook genoemd MEELLANT, MERLANT of MIERLANT, vermoedelijk, volgens VAN WYN (Hist. Avondst. bladz. 290), naar *Maerlant, Merlant* of *Mierlant*, in de nabijheid van den *Briel* gelegen, alwaar hij gewoond heeft, werd in 1235 in Vlaanderen, doch onzeker *waar*, geboren, en overleed in 1300 te *Damme* in *West-Vlaanderen*, alwaar hij Schrijver of Griffier was. Een Latijnsch grafschrift versiert zijne begraafplaats in de parochie-kerk aldaar, terwijl op het Stadhuis te *Damme* een gedenkteeken voor hem werd

opgerigt, dat den 30sten Mei 1725 nog in wezen was; vanwaar wij ook gelegenheid hebben gekregen, om zijne Afbeelding voor ons Jaarboekje over te nemen, zoo als dezelve voorkomt in J. LE LONG, *Boekz. der Nederd. Bybels*, bladz. 158.

Zeker oud handschrift, in 1732 nog aanwezig, zegt:

'Jacob van Merlant, die vader Es der Dietscher dichteren algader -

Waaruit blijkt, dat hij reeds in groote achting bij zijne tijdgenooten heeft gestaan, als een geleerde, '*wiens handen beyde even dapper in 't schryven waren*', zegt LE LONG (ter aangehaalde plaatse). Dat MAERLANT *schrijven* kon, is des te meer wonder, dewijl hij niet tot den Geestelijken stand behoorde. Zijne rijmwerken, waarvan veel handschriften tot ons gekomen zijn, loopen over godsdienstige, geschied-, natuur- en zedekundige onderwerpen. Zijn voor-

naamste voortbrengsel is de *Spiegel Historiael*, eene berijmde vertaling van het Latijnsche *Speculum Historiale*, van zekeren VINCENTIUS BELLOVICENSIS, een *Dominikaner* Monnik, te *Beauvais* in *Frankrijk*. Hetzelve bevat eene algemeene geschiedenis van de schepping der wereld tot op het jaar 1244. MAERLANT vertaalde het op last van FLORIS V, Graaf van *Holland*, daarmede aanvangende in 1283, en droeg hetzelve, waarschijnlijk voltooid, aan voornoemden FLORIS op in 1296, in welk jaar deze vermoord werd. Dit werk echter, hoe belangrijk door zijne oudheid en als de oudste bron onzer taalkennis aan te merken, levert, als vertaling eener Latijnsche compilatie, geene aangename lectuur op, en bezit, als voortbrengsel van Kunst, geene, voor de Geschiedenis weinig waarde. MAERLANT vertaalde verder het *Liber rerum*. van zekeren *Keulschen* Geestelijke, ALBRECHT, naderhand

Bisschop van *Straatsburg*. Hij noemde hetzelve *Der Natueren Bloeme*, of *Bestiaris*, in 13 boeken, over allerlei voorwerpen uit de drie Rijken der Natuur handelende. Nog zijn er andere handschriften hier en daar voorhanden, als: *Leven van den H*. FRANCISCUS, uit het Latijn van BONAVENTURA; *Heymelycheit der Heymelycheit of Spreuken van Aristoteles*, mede uit het Latijn; *De Trojaensche Oorlog* (dit handschrift is verloren). Kleinere Dichtwerken van MAERLANT zijn: *Het Miracle van Onzer Vrouwe; Zamenspraek tusschen* JACOB *en* MARTYN; *De verkeerde* MARTYN; *Het Boexken van den Houte, of de drie Gaerden; Disputatie van Onzer Vrouwe en van den H. Cruce; Van den V. Bloeme; Van Ons Heeren Wonden; Van den Seuen Ghetiden; Die Clausule van der Bible; Van der Drieuoudicheide; Van den Lande van ouer zee; Sinte Anselmus, dat is Onzer Vrouwe*

claghe; Van den Clusenare en Van Ons Heeren Kynscheide (Kindschheid).

Maerlant was een tijdgenoot van den Italiaanschen Dichter DANTE, doch met dezen in geenen deele te vergelijken; evenwel verdient MAERLANT in alle opzigten te worden aangemerkt en bewonderd als eene flonkerster te midden van den stikdonkeren nacht, die over alle wetenschappen in zijn tijdvak was uitgespreid(1).

(1) Die meer omtrent MAERLANT zouden willen weten, verwijzen wij naar FOPPENS, *Biblioth. Belg*. I. 526; PAQUOT, *Mem*. VII, 391; VAN WYN, *Hist. Avondst*. 290, J. LE LONG, *Boekz. der Nederd. Bybels*, 158; DE VRIES, *Geschied. der Ned. Dichtk*. I, 4; WILLEMS, *Verh. over de Ned. Tael- en Lett*. I, 152; VAN KAMPEN, *Geschied. der Nederl. Lett. en Wetensch*. I, 12; SIEGENBEEK, *Bekn. Geschied. der Nederl. Letterk*. 22-26; en eindelijk WITSEN GEYSBEEK, *Biogr. Anthol. en Crit. Woordenb. der Nederd. Dichters*, IV, 287-300.

Aan Neêrlands Dichters,
Die ons met hunne bijdragen hebben vereerd.

WEÊR brengen wij het kransje,
Gestrikt aan *Scheldes* boord,
U, Zangers van het Zuiden
En Barden van het Noord!

Weêr danken we U die bloemen,
Dat ooft voor Hart en Geest,
En vieren, trots den Winter,
Hier 't Muzen-Lentefeest.

Wij noemen hier Uw namen,
Met innig dankgevoel,
Omdat Ge Uw' bijstand leendet,
En opkwaamt tot ons doel:

‘Om 't *Goede en Schoon* te zingen,
Van *IJ* tot *Scheldeboord!*’ -
Hebt dank dan Zuiderzangers
En Barden van het Noord!

GENT, Wintermaand 1838.
DE REDACTIE.

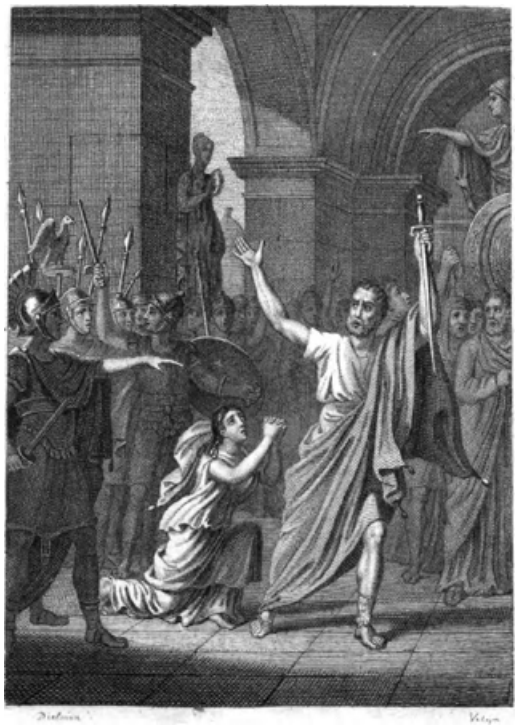

Regulus.

De feestvreugd galmt door Romes wallen,
Het volk joelt, wemelend, dooreen,
En stroomt, verrukt, bij duizendtallen,
Naar d'opgepropten oever heen;
En dringt, ontgloeid, de kielen nader,
En wuift van huis en tempeltin,
En haalt den dappren Burgervader,
Met luide jubeltoonen, in.

De groote Veldheer is gekomen,
Weleer de schrik ran Didoos vest;
De beukelaar van 't magtig Romen,
De steun van 't vrij Gemeenebest.

Hij is gekomen, uit de boeijen
Der vreemde slavernij geslaakt.
't Is feest! de dankbre tranen vloeijen,
En de opgetogen boezem blaakt.

Maar hoe! wat droefheid drukt hem neder,
En overfloerst zijn trekken dus?
Gij zijt in Romes wallen weder,
En zucht en treurt, o Regulus!
Verhef die neêrgeslagen oogen;
Ontplooi dat somber stroef gelaat;
Karthagos neevlen zijn vervlogen;
't Is Romes grond, waarop gij staat.

Vergeefs - de vreugd klinkt allerwegen.
Hij ziet haar niet... de dankbre stad.
De vrijheid lacht hem minzaam tegen,
Zij strookt geen enkle rimpel glad.
Vergeefs drukt hem, met geestvervoering,
En gade en kroost aan 't kloppend hart;
Helaas! die bittre zielsontroering
Scherpt d'angel der verborgen smart.

Ja, 't is of de adem hem ontglippen,
    En 't harte breken zal van rouw;
Terwijl hij, met bestorven lippen,
    De panden kust van zijne trouw,
Die, weenend, aan zijn' boezem kleven;
    Hij staart met strakken blik hen aan;
Blijft spraakloos, zucht, zijn leden beven,
    En 't heldenoog ontwelt een traan.

Die traan spelt wee: zij rolt langs wangen
    Nooit door een' enklen traan besproeid:
Met ijzing wordt zij opgevangen
    Door de egâ, op wier hart zij gloeit;
Die 't nog niet waagt den slag te denken,
    Te zwaar, te schriklijk voor haar' geest;
Maar in dien traan den dood ziet wenken,
    En 't haar verplettrend vonnis leest.

't Is al te waar: ween, droeve vrouwe!
    Gij ducht geen' wreeden droom of schijn:
Uw Gâ zal 't offer zijner trouwe
    Voor Romes magt en grootheid zijn.

Karthago wacht hem in haar ketens,
Zoo Rome niet haar' eisch voldoet;
Hij zwoer 't, en de inspraak des gewetens
Bezielt hem met onwrikbren moed.

Hij zwoer 't: in Didoos vest te keeren;
Te keeren, waar de dood hem beidt,
Of Romes slagzwaard af te weren,
Dat haar den ondergang bereidt.
Maar de Adelaar vermag zijn vleuglen
Nooit onbelemmerd uit te slaan,
En voelt zijn stoute kracht beteuglen,
Zoo lang Karthago zal bestaan.

Wat zal hij doen? de vaderlander
Den pligt verzaken van gemaal?
Hij, stuiten Romes zegestander
Te midden van haar zegepraal?
Haar vijandin de kracht hergeven;
Verbreken 't eens verpande woord,
En, zonder eer, geschandvlekt leven,
Van wroeging 't knagend hart doorboord?

Neen, huwlijksheil, of magt, of grootheid
Vergoedt de zelfvoldoening niet,
Die op het foltertuig der snoodheid,
Met rust en kalmte, nederziet,
De ziel leert, moedig, 't lot bekampen,
En, dochter van de reinste deugd,
Zelfs in den alsemkroes der rampen
De dropplen mengt van zaalge vreugd.

Staak dan, o staak uw angstig snikken;
Staak, droef gezin! uw rouwmisbaar!
Gij zoudt het pligtgevoel verwrikken,
Gij maakt de heldenproef te zwaar!
Spaar't edel hart in 't bange strijden;
Zie, hoe de vader en gemaal
In zijne ziel, vereenigd, lijden,
Hij wegkrimpt hij uw tranentaal.

De groote dag licht aan de transen,
Die 't werk der deugd beslissen zal:
Hij schiet méé schoon zijn purpren glansen
Op 's Tibers vloed, op Romes wal.

Daar zit in Themis' tempelwanden,
Getabbaard, op verheven plaats,
Den elpenbeenen staf in handen,
Het eerbiedwekkend Hoofd des Staats.

Daar nadert Regulus, omgeven
Van vrienden, die, hem naauw verknocht,
Voor 't uittespreken vonnis beven,
Dat wensch noch beê verijdlen mogt.
Daar treedt de Held de raadzaal binnen:
Een diepe stilte heerscht in 't rond;
Een statige ernst verheft de zinnen,
En elk hangt, roerloos, aan zijn' mond

Hij spreekt; -nog kan één woord de dolken
Verstompen voor zijn borst gewet;
Één woord! - daarheen zijn de onweêrswolken;
Één woord! - zijn leven is gered:
Maar, als de rots, in 't hart der baren,
Zoo staat zijn deugd en... zegeviert;
En vlecht de kroon der martelaren,
Die ras des helden schedel siert.

‘Geen vrede met Karthaag, of... Rome!
   Vrees - vrees uw' eigen ondergang!
Heeft ze eens haar veerkracht weêr hernomen,
   Ze ontscheurt uw vuist den werelddwang,
Rukt uw' gevreesden standaard neder,
   En kortwiekt uwen Adelaar; -
Verhef uw vijandin niet weder: -
   Het uur van haren val zij daar.

De krijg alleen kan haar verpletten;
   De vrede stort haar 't leven in.
Waag 't op haar' nek den voet te zetten:
   Verschijn als Wereldkoningin!
't Is tijd: doe uw klaroenen schallen,
   En zwaai het zwaard verdelgend rond:
Alleen op 't puin van Didoos wallen
   Wordt Romes heerschappij gegrond!’

Dus dringt zijn taal in aller zielen,
   En - ‘*krijg! krijg!*’ galmt door 't tempelkoor!
Elk wil voor d'eedlen raadsman knielen,
   En volgen hem op 't heldenspoor!....

Maar neen! - hij is 't gejuich ontvloden
Aan 't hart van gade en kroost en vriend;
Al wil hem 't Vaderland vergoden;
Hij heeft een schooner krans verdiend.

Wie 't wagen moog', 't tafreel te malen,
't Tafreel van 't roerend scheidingsuur,
Waarin de Pligt zal zegepralen,
In d'eedlen wedstrijd met Natuur:
Die vriendentaal, dat angstig smeeken
Van gade en kroost; hun tranenvloed,
Die 't stugste harte kan doen breken,
Maar 't vaderhart verplettren moet.

Wie 't waag', in dichterlijke verven,
Dit voortespieglen aan 't gevoel:
Ik moet hier gloed en kleuren derven,
Mijn toon is voor dit schouwspel koel.
Alleen op 't vlak der zilte baren,
Den grootsten man, dien de aarde ooit zag,
Met diepe ontroering na te staren,
Is alles, wat ik hier vermag.

Karthago! wat ge u ook verbeeldde,
Dit grootsche proefstuk dacht gij niet:
Hij komt... de Held, die huwlijksweelde
En Vaderland voor de eer verliet; -
Hij komt! maar 't kan uw hart niet treffen,
Van wraakzucht, woede en spijt, verteerd;
Gij kunt de waarde niet beseffen
Der deugd, die dieper u verneêrt.

't Onschuldig offer is verschenen.
De wreedheid wenkt,.... het sterfuur slaat:
Hij treedt, bedaard, ter strafplaats henen,
De rust geteekend op 't gelaat.
Daar breekt de ziels- en ligchaamskluister,
De geest stijgt op naar hooger sfeer:
En de eeuwen staren op dien luister,
En knielen in bewondring neêr.

ROTTERDAM.
E.M. CALISCH.

De Grijsaard in den Herfst.

De Herfst blies bosch en velden dor,
En spotte met de ontkleurde blâren,
Verdoofde 't laatste zomervuur,
En spreidde 't rustbed der Natuur,
Toen, neêrgedrukt door't wigt der jaren,
Een Grijsaard uit zijn woning trad,
En 't oog, hoe krachtloos reeds en mat,
Nog langs dit herfsttooneel liet waren.

'Helaas! de Zomer is geweest,
Verwelkt, verdord, wat groende en bloeide,
Haast heerscht het guur en bar getij
'Des Winters, - 't heerscht reeds lang voor mij,

‘Lang welkte reeds wat eens mij boeide,’
   - Zoo stichtte hij, beklemd en bang,
   En 't scheen, dat hem de ontvleeschde wang
Nog eens, voor 't laatst, maar koortsig, gloeide.

   Want schaamte schokte hem 't gemoed,
Bij 't blikken op 't verbeuzeld leven:
   - ‘Wat om mij,’ - riep hij, vol gevoel, -
   ‘Verwelkt en kwijnt, heeft reeds zijn doel
Bereikt, Natuur wordt rust gegeven;
   Maar ik, - ik bloeide en leefde om niet,
   En alles, wat mijn oog thans ziet,
Schijnt me in waardij voorbij te streven.

   Het herfstblad vliegt mij in 't gezigt,
Als wierp het mij mijn traagheid tegen;
   't Heeft zacht het rijpend ooft gedekt,
   Of meê ten vriendlijk dak verstrekt,
Bij zomerhitte en zomerregen;
   Maar ik, - wat heeft mijn zorg gedaan,
   Bood ik ooit rust- of schuilplaats aan,
Strekte ik 't ontluikend kroost ten zegen?

‘'t Veld toont mij stopplen en niets meer,
Maar 't rust, vermoeid van 't graan te dragen,
Dat uit zoo vruchtbren akker rees,
En golvend 's Hemels goedheid prees,
Tot wij het juichend oogsten zagen;
Maar ik, - wien heeft mijn hand gevoed,
Waar deed mijn arbeid andren goed,
Wie mogt met vrucht mij nooddruft vragen?

De bloem welkt kleur- en geurloos weg,
Maar welkt, na dat ze ons met haar' kleuren
Verrukt heeft, - uit haar' honigkelk
De nijvre bij gedenkt, - en elk
Verkwikt met zoete balsemgeuren;
Maar ik, - wien schiep mijn aanblik vreugd,
Wien heeft mijn zoet gesprek verheugd,
Wie zal, daar 'k wegkwijn, *mij* betreuren?

De vogel zwijgt, of trekt van hier,
Maar 't oor meent nog den klank te vangen,
Die allen opgetogen hield,
Toen hij, door liefde en vreugd bezield,

Tot liefde en vreugd stemde in zijn zangen;
Maar ik, - wien schiep mijn toon genot?
'k Heb dichtkunst, liefde en vreugd bespot,
Geen zuivre drift kleurde ooit mijn' wangen.

Ik heb slechts voor mij-zelv' geleefd;
Geleefd! - heet doelloos beuzlen leven?
Neen, 'k heb mijn' tijd en kracht vermoord,
En 's Hemels inspraak niet gehoord,
Die tijd en kracht mij had gegeven,
Om andren op de levensbaan
In deugd en wijsheid voor te gaan,
En vreugdekransen hun te weven.

Wel, nu dan nog! - neen, 't is te laat,
De tijd is heen, de kracht vervlogen;
De boom, die loof noch vruchten gaf,
Wordt uitgeroeid, - ik zink in 't graf;
Vest, jongling, op dat graf uwe oogen,
Zijt gij een beuzlaar, zoo als ik,
En slaat mijn voorbeeld u met schrik,
‘'k Ben dan niet nutloos doorgetogen.’ -

ROTTERDAM.
G. VAN REIJN.

De Dichter.

WAAN niet stervling, dat de taal,
U 't gevoel des Dichters maal';
Waan niet, dat ge uit enkle vonken,
't Gloeijend vuur kent, hem geschonken;
Waan niet, dat gij, in zijn vlugt,
Met hem opstijgt tot de lucht.

Ach! hij-zelf, aan de aard geboeid,
Schoon het lied zijn hart ontvloeit,
Wordt bepaald door stof en vormen,
Die zijn geest met kracht bestormen,
Die hem leven, vuur en gloed,
In zijn' Zang verliezen doet.

Wien hij daarom 't hart verheft,
Wien hij door zijn Verzen treft,
Wien ze ook hulde en eer bewijzen,
Wie de vindingskracht moog' prijzen,
Wie ze gloeijend noeme en stout -
Hem, de Dichter, zijn zij koud.

Is zijn Toon ook hoog geweest,
Verr' verheft hij nog zijn' geest,
Vrij van perken en van palen,
Boven 't geen hij af kon malen:
Bij zijn Dichterlijk gevoel,
Zijn zijn warmste Zangen koel.

Als hem dan de boezem klopt,
En het hart is overkropt,
Van het heiligst Dichtvuur zwanger,
Ja, dan zingt de ware Zanger;
Doch waan, stervling! waan dan niet,
Hem te kennen uit zijn Lied.

't Is de schaduw slechts van 't beeld,
Dat door zijn gezangen speelt,
Flaauw van omtrek, mat en donker:
Maar het schittrend lichtgeflonker,
Dat zijn reine ziel bestraalt,
Stervling! wordt niet afgemaald!

IJPEREN.

D.J. DEN BEER POORTUGAEL.

Aan de Vriendschap.

VAN, o Vriendschap! wil ik zingen;
Godin! den hemel afgedaald,
Tot heil der zwakke stervelingen,
Die uw verheven glans omstraalt.
Uw heil'ge gloed beziel' mijn' klanken!
Ik heb de reinste boezemvreugd',
Naast de eedle Dichtkunst, u te danken,
O ziel van wetenschap en deugd!

Wat kon ons 't leven doen beminnen,
Dien ramptogt naar de Onsterflijkheid,
Indien gij niet in hart en zinnen
Uw flonkerlichten hadt verspreid?

Gelijk de dauw, met koele teugen,
   En bloem en vrucht verkwikt en voedt,
Zoo kunt gij 't smachtend hart verheugen,
   Zoo troost, zoo leenigt gij 't gemoed.

Bedwingster van de vuige driften,
   Die bronnen van verderf en druk,
Leert gij, bedaard, de daden schiften,
   Die weedom teelen of geluk.
Nooit zal uwe inspraak ons bedriegen:
   Opregtheid is uw gunstgenoot;
De liefde weet ons voor te liegen,
   Maar waarheid wordt door u vergood.

De hand des noodlots moge ons drukken,
   Of zwaai', met woede, d'ijzren staf:
Uw bijstand is ons niet te ontrukken;
   Gij wendt de hardste slagen af.
De *Hoop* omzweeft uw' fiere stappen,
   Met rustige *Tevredenheid*,
Ten strijdperk van de wetenschappen,
   Door d'eedlen *IJver* vóórgeleid.

Hoeveel is u de kunst verschuldigd,
O Vriendschap, daar ze uw hulp geniet,
Terwijl gij de Verdienste huldigt,
Doch, naar, uw oordeel, lessen biedt.
Ontvlamt uw vuur hare oefenaren,
Omsluit hen uw gewijde band,
O, dan wordt elk dier ijveraren
U en der kunsten trouw verwant.

Gij voert hen op ten eeretempel,
Waar uw genot den geest verrukt,
En hecht uw' goddelijken stempel
Aan lauwren, door de kunst geplukt.
Uw' invloed ziet men heerlijk pronken
In elke vrucht van hun verstand,
Wijl 't hart, gekoesterd door uw vonken,
Steeds in verheevner gloed ontbrandt.

Doch, zijn uw schatten elk ontsloten,
O eeuw'ge Schutsgodes der aard'!
Meer dan alle andere kunstgenooten,
Zijt gij der Muzen kweekling waard,

Want, heeft zijn hart een' vriend gevonden,
Die met uw hemelgiften praalt,
Welhaast is hij aan hem verbonden,
En acht zijn' heilstand onbepaald.

De weg, naar *Pindus* hooge kruinen,
Is hobblig, kronklemd, eng en glad;
De klimmer, struiklende, als op puinen,
Verliest niet zelden 't echte pad;
Maar, o, geleidt een vriend zijn schreden,
Die hem, grootmoedig, onderschraagt,
Dan wijken al die moeilijkheden,
Daar *Phoebus'* glans met luister daagt.

De harten, die gij dus verengelt,
O Vriendschap! haten ijdlen waan;
Uw heilgevoel wordt niet vermengeld;
Geen zelfmin hoont uw rein bestaan.
Gij zijt een vlekloos offer waardig;
Ook dit vergt de achtbre kunst ons af;
Dit kenschetst, billijk en regtvaardig,
Den waren vriend, tot aan het graf.

O Vriendschap! schenk uw rijke gaven
Aan Neêrlands Dichtrenstoet ten erf!
Vereenig Belgen en Bataven;
Ja, dat die band hun roem verwerv'!
En laat deze ongeveinsde toonen
Eens kunstminnaars, die u waardeert,
Uw grenzelooze magt bekroonen,
Ten blijk hoezeer hij u vereert!

BEVEREN.

F. RENS.

Portugal.
Een fragment.

HET trotsche zeekasteel verlaat de Britsche stranden;
't Ontwijkt met snelle vaart den digt bezetten wal;
Het draagt den Koningspruit, aan wiens onwisse handen
De schepter wordt vertrouwd van 't woelziek Portugal.
Europa staart vol angst op de uitgespannen zeilen,
En weet niet, of die kiel eens vloek of zegen baar';
Het poogt vergeefs de ziel van *Michaël* te peilen, -
Geen ster verspreidt er licht - de wolken hangen zwaar.
De Prins is keer op keer in mijmring weggezonken;
Hij weet niet, wat partij hij eind'lijk kiezen moet:
Hier spreekt de Grondwet, door een' wettig' Vorst geschonken,-
Daar dweepzucht, bijgeloof en 't Kastiljaansche bloed.

Geslingerd als een schip bij woeste najaars vlagen,
Peinst hij den ganschen dag - waakt hij de nachten door:
Volgt hij Don Pedro's wil, dan zal Verlichting dagen;
't Blijft nacht - geeft hij op nieuw aan's moeders beê gehoor.
Door angsten afgetobd, op 't rustbed neêrgezegen,
Sluit zich in 't eind zijn oog, door diepen slaap vermand; -
Doch naauwlijks heeft zijn ziel haar kalmte weêr herkregen,
Of *Cannings* geest verschijnt voor 't vorstlijk ledekant,
‘Prins!’ zegt hij,‘hoor mij aan!-In hooger, reiner kringen
Zag ik met deerenis, wat strijd uw ziel verscheurt;
Ik keer om u terug, in 't rijk der stervelingen,
Waar'k eenmaal werd bemind, nu dieper word betreurd.
Welligt kan nog mijn raad u-zelven nuttig wezen,
En dienstbaar zijn aan 't heil van 't schoone Portugal;
Welligt keert hij den slag, dien alle braven vreezen,
En wie hem brengen durft met schand' beladen zal. -
Don Pedro, voorgelicht door wijze en kloeke mannen,
Verbrak het slavenjuk, dat elk met wrevel droeg;
En heeft door orde en wet de dwinglandij verbannen,
Die daaglijks in zijn rijk vernieuwde wonden sloeg.
De nijv're burgerij, de niet verblinde grooten,
De dappre krijg'ren-stoet, die kroon en troon bewaakt,

‘Zijn allen eensgezind; 't verbond, door hen gesloten,
Rust op des Konings wil, die 't heilig, wettig maakt.
Wie immer 't wagen moog', die Grondwet aan te randen,
Vernielt met drieste hand het bolwerk van den Staat,
Verjaagt geluk en vreê, ontvolkt des Konings landen,
En wakkert 't doovend vuur van oude vete en haat.
Kunt gij dan aarz'len, Prins! wat spoor gij hebt te kiezen -
Wat streek gij houden moet, in zulk een' staatsoorkaan?
Denk, wat u de eer gebiedt - denk, wat gij kunt verliezen....,
'k Zag op die holle zee zoo menig kiel vergaan.....
Ontrol 't geschiedblad - lees - en spiegel aan 't ervaren
Van and'ren, wat u beidt, als gij mijn' raad veracht!
Waar eens Verlichting mist en nev'len op deed klaren,
Herkrijgt geen Vorst op aard' zijn onbeperkte magt. -
Ik zie u sidd'ren, Prins! - doet u dit denkbeeld vreezen;
Gelooft ge aan 't spooksel nog, door priesterlist geteeld;
Waant gij, dat geen Monarch kan vrij en veilig wezen,
Die niet, gelijk een God, naar eigen wil, beveelt?
O, laat, Don Michaël! die dwaalbegrippen varen:
De Vorst is om zijn Volk - het Volk niet om den troon;
Zijn vrijheid, regt en wet zijn hechte steunpilaren,
Dan is de schepter ligt, de taak eens Konings schoon.

Streef 't voorbeeld na van Hem, die, van zijn erf verdreven,
Na jaren ballingschap, in 't Vaderland gekeerd,
Schreef op zijn diadeem: *Vergeten* en *Vergeven*,
En nu door Nederland als Vader wordt vereerd.....'
De geest des ed'len Brits scheen meer te willen spreken,
Maar dikke sulferdamp drong tot de slaapkoets door -
Dwong hem terug te gaan naar reiner hemelstreken;
En uit des afgrondspoel trad nu *Loyola* voor.
'Gezalfde! door mijn' Heer ten heilgen strijd verkoren,
Op wiens doorluchtig hoofd de Kerk haar hope bouwt,
Wil in dit uur van strijd naar mij, haar Priester, hooren,
Zoo wordt u 't listig plan, sints lang beraamd, ontvouwd.
Gekweekt van kindsbeen aan door mijne volgelingen,
En niet geheel ontaard van 't moederlijke bloed,
Ontbreekt, wat raadsliên ook Don Michaël omringen,
Het hem aan Godsdienstvuur, aan adeldom, noch moed.
Hij weet, wie 't Vorstenregt te straffeloos belagen;
Hij kent de gruw'len van der volken dwinglandij;
Hij hoert, hoe stout 't gemeen om de oppermagt durft vragen,
En d'ondergang begeert van Vorsten-heerschappij.
Zal hij, een Koningstelg, zich met 't gespuis vereenen,
Dat troonen rukt omver, en met de kroonen spot; -

Dat meer der Wetten, dan den Vorsten 't oor wil leenen,
Ontkennend, dat hun magt zijn' oorsprong nam uit God?...
Neen, Prins! dat zult gij niet, wat list u poog' te blinden -
Getrouw aan 's moeders wil, verzaakt ge uw regten nooit;
Mijn kroost zal steeds in u een' trouwen wachter vinden,
Daar't eens, uw zorg ten loon, u met de rijkskroon tooit. -
Waan niet, dat ijd'le trots mij meerder doet beloven,
Dan ik u schenken kan; - ontzaglijk is mijn magt;
Nog draait mijn hand de spil der grootste Koningshoven,
En dreigt met wissen val, wie mijne leer veracht.
Wij, die in 't achtbaar schild den naam van *Jezus* dragen,
Wij treffen, als het moet, met dolken of venijn;
Voor hen, die hier de Kerk, als hechte pijlers, schragen,
Kan, om het heilig doel, geen middel strafbaar zijn.
Wee hem, die ons weêrstaat: verderf is hem gezworen;
Geen vreugde beidt hem hier, geen eeuw'ge zegen dáár.
Kunt gij nog aarz'len, Prins! wiens raad dit uur te hooren,
Den tuimelgeest der eeuw, of Godes Priesterschaar? -
Ik lees in uwe ziel - ik weet, wat u doet beven:
Der vreemden heerschzucht heeft uw argloos hart verkloekt;
Gij gaaft uw Prinslijk woord, de Grondwet na te leven.....
Gij gaaft het ketters Vorst! en ketters zijn vervloekt:

Met hen geldt geen verbond, hoe plegtig ook gesloten;
En wat toch is een eed uit staatkunde afgelegd!
Een ijdel formulier, een guichelspel der grooten,
Waaraan 't belang alleen een duurzaam zegel hecht. -
Er is een nutte kunst, die niemand mag ontberen,
Maar allerminst het hoofd der Christen-monarchij;
Uw moeder trachtte, Prins! haar vroeg u aan te leeren -
Ze is voedster mijner leer - men noemt haar: Veinzerij.
Hang stout haar maske voor, het zal uw doel vermommen;
Geen oog, dan 't onze alleen, ziet door dit hulsel heen; -
Zoo zult ge door beleid, wie u weêrstreeft verstommen,
En gij een' veil'gen weg naar Pedro's zetel treên.'
Inigo zweeg; - de Prins zonk knielend voor hem neder,
En smeekte eerbiediglijk den Priesterzegen af;
De geest verdween; de hel zong haar triomflied weder;
Loyola's Priestrenschaar herkreeg den Koningsstaf.

Hoezeer de vruchtbre Taag min snel scheen voort te vloeijen,
Alsof zijn breede rug dien last met weêrzin droeg -
Men zag, door wind gestuwd, het vaartuig voorwaarts spoeijen,
Naar veler wensch te traag, naar meerder beê te vroeg.

Het naakt in 't eind de reê; het dond'ren der kartouwen
Verkondigt 's Prinsen komst - hij zet den voet aan wal. -
Wie waagt het in dit uur de toekomst te doorschonwen?.....
Een duistre nacht bedekt het siddrend Portugal.

LEEUWAARDEN.

ROBIDÉ VAN DER AA.

De Rozen

ROZEN kweekt ons Vaderland,
Die in 't kunstrijk Hellas bloeiden,
Die, in Mekka's hef verplant,
Onder bonte tulpen groeiden,
Rozen, deel van 't plantenrijk,
Dat ons 's menschen aanleg schildert,
Aanleg, die, verknocht aan 't slijk,
Zich veredelt of verwildert. -

Schoone Rozen, die zoo zacht
Weet tot in de ziel te dringen
Met uw geuren, met uw pracht,
Laat mij van uw' invloed zingen!

Gij, de lust van 't maagdenoog,
Fraai in 't oog der grijsheid tevens,
Leent uw' gloed den regenboog,
En doorbalsemt d'aâm des levens
Met dat aangename zoet,
Dat geen' taal weet uit te drukken,
Dat den reukzin zoo voldoet
En den geest zelfs mag verrukken.
Spreidt dien balsem blad of kleur?
Maar uw tint is zeer verscheiden,
En aan 't knopje ontvloeit geen' geur,
Dat uw komst moet voorbereiden:
Houdt het ligt de dampen zaâm,
Die besloten blaadjes drenken,
Om, voltooid en met uw' naam,
't Vol genot op eens te schenken?
Zie, daar slaakt het reeds zijn boei,
En verliest zich in uw wezen;
Ach, uw aangevangen bloei,
Doet reeds voor 't verwelken vreezen!
Beeld van 's menschen levenswaan!
Niet uw blaadren, niet uw kleuren

Schildren ons uw zelfbestaan,
Maar de volheid van uw geuren,
Volheid, die zich dan vertoont,
Als uw kracht zich heeft ontwikkeld,
Als uw schoon ons naar zich troont,
En uw zachte lucht ons prikkelt. -

Welk een lieve mengeling
Kleurt de fijn gesponnen draadjes,
Die, in schaduwvollen kring,
't Weefsel vormen van uw blaadjes!
Nu eens blank, als rein albast,
Teeder als der maagden boezem,
Dan als bloemkleur van damast,
Of besprengd met krokusbloesem;
Nu weêr frisch als de ochtendblos,
Dan gelijk aan 't avondgloeijen,
Als de zonschijf achter 't bosch
Aarde en hemel schijnt te schroeijen
Bloedrood.... Maar wie telt den schat
Van zoo veel verscheidenheden,
Die gij niet oorspronklijk hadt,
Die uw' oorsprong zijn ontgleden?

Want uw oorsprong stelt gewis
't Eenvoud voor van 't pas geworden,
Dat de ontwiklingsaanvang is
Van verscheidenheid en orden.
Eenvoud was uw eerste staat,
Nog gebrek aan levensstralen,
Tot een reine dageraad
Helder deed uw randjes pralen.
Toen ontvouwde uw top zijn schoon,
Met het rood der lucht doorweven,
Dat op 't aanzigt spreidt ten toon
Deugdgevoel en kracht van 't leven.
Daarom, die u, Rozen! noemt,
Denkt aan blanken noch aan donkeren,
Maar aan 't zachtst gekleurd gebloemt'
Zonder dofheid, zonder flonkeren,
Dat, gemengeld en toch één,
Als de geur, als citersnaren,
Volheid van verscheidenheên
Ziel en zinnen op doet garen. -

Vorschers van Natuur en Geest,
Die op 't standpunt, u beschoren,

Hellas vormers zijt geweest
En als leidstar nog blijft gloren!
U bezielde 't *ware zijn:*
't *Goede* en *schoone*. 's Levens trekken
Mogt gij, wars van zinnenschijn,
In de zinnen zelfs ontdekken.
Ja, gij voelt uw' geest geboeid,
Maar gij woekert met die banden,
En de drift, waarvan gij gloeit,
Doet het zielloos stof ontbranden.
Denkkracht, die de rede staaft,
Stroomt uit u op hemelklanken,
En de teug, die ons nog laaft,
Hebben wij uw bron te danken.
Niet vergeefs hebt gij de Roos
In uw beeldspraak kleur geschonken,
Want volmaaktheid mogt altoos
Uw gedachten tegenlonken,
Zij gaf aan de Roos den gloed
Dien de reingedachte schoonheid
In het maagdlijk harte voedt
En op 't aangezigt ten toon spreidt.

Aphrodite mint; haar schoon
Wordt verhoogd door 't minnend blaken,
En de doodsangst voor Adoon
Mengt zich op haar gloênde kaken.
Deze tint, die lief en leed,
Schrik en moed te zamen mengelt,
En, bedaauwd van 't klamme zweet,
De onschuld op 't gelaat verengelt,
Kleurt haar bloed, dat sneller jaagt,
Als zij jaagt Adoon te ontzetten,
En, door geen gevaar vertraagd,
Zich van doornen voelt beletten.
Zie, heur teedre vingren wondt
't Scherpe wapentuig der rozen,
En de bloeddrop doet terstond
De eertijds blanke bloemen blozen. -
Bloost nu, Rozen! haar ter eer,
Die in 't denkbeeld rees van 't schoone,
Prijkt, opdat uw blos te meer
Zuiverheid en deugd vertoone!

Roem de ruwe Sarraceen,
Die van liefde blaakt noch goedheid,

Maar van geilen lust alleen,
Overdaad en zielsverwoedheid,
Roem hij op uw zwaren gloed,
Met een' pestwalm overgoten,
Uit het roof -, 't wraakgierig bloed
Van zijn' Mahomed gesproten;
Nooit, neen, nooit bezwalkt het beeld,
Dat de woestheid u laat dragen,
't Eeuwig schoon, waarmeê gij streelt,
Wien de deugd de borst doet jagen.
Voor den woestaard, die u ziet,
Maalt uw gloed die zachte trekken
Van gevoel en teêrheid niet,
Maalt voor hem de duistre vlekken,
Die in 't zand, met bloed bespat,
't Schandmerk van zijn woede drukken,
Maalt de wroeging, die hem vat,
Als hij 't wreevlig hoofd moet bukken,
Maalt de driften, door geen' pligt
Wijs te stieren of te toomen,
Die verwilderd op 't gezigt
En verhit door de aadren stroomen.

Hem, wiens hart voor schoonheid hijgt,
Die, met de onschuld op de wangen,
Naar verheevner kennis stijgt
En, van menschenmin bevangen,
Liefde kweekt, van liefde blaakt,
En 't heelal wil zamen snoeren,
Om, ontwikkeld en volmaakt,
't Plan der Godheid uit te voeren,
Hem vertoont uw schoon geheel
't Beeld van ware menschengrootheid,
Die in elk geregeld deel
Van zijn werkzaamheid zich bloot leit.

Bloeit dan, Rozen! hier te keur,
Om in Neêrlands bloemendreven
Door volmaakte geur en kleur
Deugd en Schoonheid lof te geven.

LEUVEN.

F.C. DE GREUVE.

Aan de Hoop.

O dierbre hemeltelg, die, in den nacht van kommer,
Den droeven lijder steeds getrouw op zijde zweeft;
Die van een koele bron, in schaâuw van lieflijk lommer,
Bij middaggloed, den matten zwerver voorsmaak geeft:
O zalfster aller harlewonden,
En heulsapstortster in de pijn, -
Wie kan, o Hoop! uw lof naar eisch verkonden?
Welk lied kan uwer waardig zijn?

Drukt onspoeds hand den mensch met looden zwaarte neder,
En gaat hij weenende op zijn doornig pad daarheen,
Dan daalt Gij in zijn' geest, en schenkt hem veêrkracht weder,
En balsemt hemden voet, en stilt zijn bang geween:

Door U ziet hij reeds d'uchtend gloren,
Die blijder dagen hem voorspelt;
De zon des heils door 't floers der rampen boren,
En perken aan zijn leed gesteld.

Wanneer hij treurig staat aan de akelige sponde,
Waar hem het laatst vaarwel eens dierbren tegenklinkt,
En wanhoop hem bedreigt, in die ontzetbre stonde,
Waarin de doodslaap op dien dierbren nederzinkt, -
Dan fluistert Gij hem toe: ‘de braven
Gaan in ter zalige eeuwigheid;
Het ligchaam slechts daalt in den nacht der graven;
Het wederzien is u bereid!’

Als zwarte wolken, van verwoestingspijlen zwanger,
Zich zamelen; de storm de ziel met schrik vervult;
De donder knalt; de bliksem vlamt; en immer banger
De noodorkaan de ranke levenskiel ombrult, -
Dan lacht Gij, als een star in 't duister,
Den stervling troostend, kalmend aan;
Dan doet uw blik, vol geestverhefbren luister,
Weêr moed in 't angstig hart ontstaan. -

O dierbre hemeltelg, blijf altijd mij verzellen,
Hoe donker ook mijn lot op aarde worden moog;
Wisch Gij de tranen af, die aan mijn oog ontzwellen;
Kus liefderijk en teêr mijn natte wangen droog;
En, naak ik 's levens westerkimmen,
Praal dan in uwen schoonsten glans;
Doe dan voor mij een nieuwe wereld glimmen,
Daar boven, aan den starrentrans!

NIJMEGEN.

C. TEN HOET Jz.

Nederland.

VAN 't paradijs der aarde,
Van Neêrland zingen wij;
Dáár smaakt men 's levens waarde,
Dáár is 't geweten vrij,
Dáár schittren wijsheidsstralen
Voor Waarheid, Deugd en Regt;
Hun zij, die Neêrland smalen,
Er 't burgerschap ontzegd.

Want Neêrland telt geen slaven,
Maar schraagt de vrijheidstroon;
Ben braafsten aller braven
Siert dáár de Koningskroon:
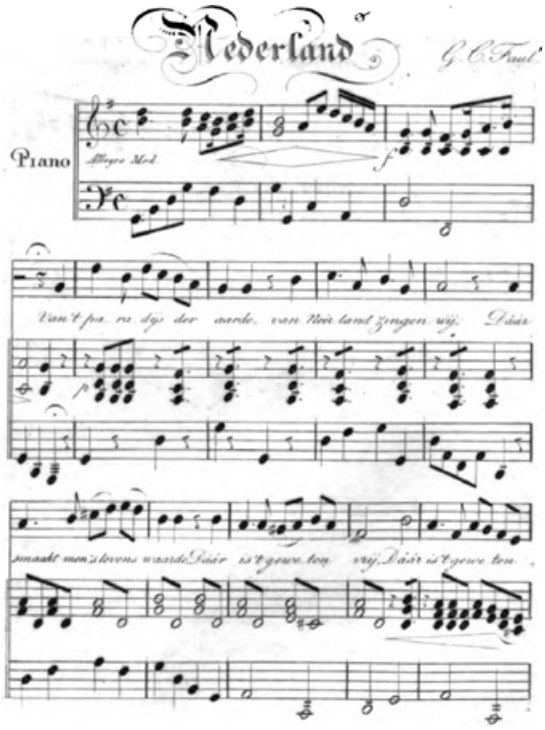
Nederland
G. C. Faul
Piano
Allegro Mod.
Van't pa. ra dijs der aarde, van Neêr-land zingen wij, Dáár
smaakt men's levens waarde Dáár is't geen ze ton wij, Dáár is't geen ze ten
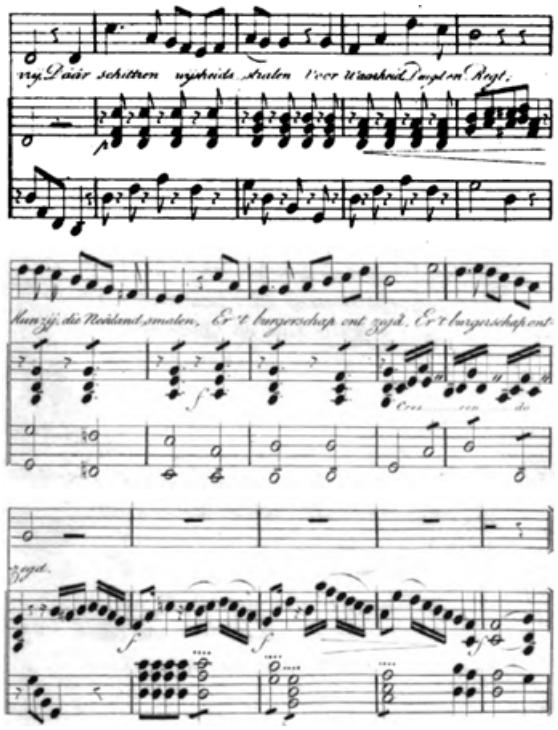
Hij, de aangebeden Vader
Van Neêrlands volk, zijn kroost,
Is Neêrlands zegenader -
Is Neêrlands steun en troost.

Dat ginds weêr tweedragt woede
En roof en Christenmoord,
Des oorlogs geesselroede
Laat Neêrland ongestoord;
Op Neêrland rust Gods zegen,
't Is vrede en rust gewijd;
De welvaart lacht het tegen
En kroont er kunst en vlijt.

Door eendragt, liefde en trouwe
Werd Neêrlands voorgeslacht
En 't stamhuis van Nassouwe
Tot roem en eer gebragt;
't Was ook dier deugden luister,
Die Neêrlands adel schiep,
En ons, uit dwang en kluister,
Ten top van glorie riep.

Ja, Neêrland, erf der dappren!
   Men ducht uw Leeuwenzwaard;
Uw vlag blijft veilig wappren;
   Uw' handel roemt heel de aard';
Beschaving siert uw velden;
   Gij zijt, door 's Hemels gunst,
De wieg der Letterhelden, -
   De kweekschool van de Kunst.

Doorkruis de werelddeelen,
   Wat Rijk aanlokkend zij,
Op 't schoonst der landtooneelen,
   Op Neêrland bogen wij:
Geen land zoo rijk in waarde,
   Geen land zoo hoog in roem,
Geen, dat meer wondren baarde
   Dan Neêrland, 's werelds bloem.

Straal, zon der Nederlanden!
   In vollen middaggloor,
Schenk heil aan alle stranden,
   Licht alle volkren voor;

En - God! verhoor mijn bede,
Zij rijst uit 's harten grond:
Bloeij' Nederland in vrede
Tot 's werelds avondstond!

GORINCHEM.

A.J. TEN HAGEN, Jz^{n}.

Feestdronk,
in een' kring van Vlaamsche Dichters ingesteld.

WIJ denken zelfs bij feestgeschater
En handgeklap aan de eer van 't Land;
En putten uit der Muzen water,
De wijnpokaal in de andre hand.
Verdrukt lag Vlaandrens volk: wij zwegen;
Het werd verlost: wij zongen vrij.
De kunst herleeft met 's Hemels zegen;
Drinkt de eer van Vlaandrens Poëzij!

Op, Vlaamsche Barden, nu geklonken!
Brengt uwe glazen lustig rond:
Naar vaderlandsch gebruik gedronken!
Weêr vrij zijn hart en hand en mond.

In WILLEM vond ge uw' redder, wreker;
En uw begunstiger is hij.
Voert voor de lier een poos den beker:
Drinkt de eer van Vlaandrens Poëzij!

Dat onze kruin met wijngaardranken
En met laurier te zamen prijk'.
Veel moeten wij dien Nectar danken,
Ja, eens welligt een' *Bilderdijk*.
Goed drinken en goed dichten tevens,
Zie daar den prijs, dien ik benij,
Zie daar de vreugdebron des levens:
Drinkt de eer van Vlaandrens Poëzij!

En gij, zoo schoon, zoo zacht, zoo teeder,
Wier blik gevoel en deugd verraadt,
En aan wier rozenhand de veder
Als op het hoofd bevallig staat,
Gij ook zult eene *Moens* ons geven:
Voor u, o Vrouwen, drinken wij.
Nog eens de glazen opgeheven:
Drinkt de eer van Vlaandrens Poëzij.

DENDERMONDE.
P.J.M. VAN DUIJSE

Brechta Engberts Proosten,
Echtgenoote van Pieter Kies, Burgemeester van Haarlem.

‘NEEN, dierbre, neen 'k verlaat u niet,
Maar volg u, waar gij gaat;
Wat vrouw, zoo ze eenmaal gade hiet,
Die ooit haar' man verlaat?

Ik bid u, ga niet onverzeld;
God weet, wat u verbeidt!
Veel erger dan al 't Spaansch geweld,
De wreede onzekerheid.’

‘Mijn Brechta, hou zoo sterk niet aan;
Het weêrzien geve u troost;
Laat mij alleen, om Godswil, gaan,
Waak, moeder, voor uw kroost!’

‘Mijn kroost is veilig in Gods hand,
Bewaakt door de englenwacht,
Maar zoo ginds Alva's woede ontbrandt,
Wie temt zijn leeuwenkracht?’

‘En is 't bezweken Haarlem niet
Zijn buit, als Amsterdam?
Gij krenkt geen haar in zijn gebied:
Geen tijger zwicht voor 't lam.’

‘Mijn kunne is zwak, 'k beken het, ja!
Maar 'k ben van Hollandsch bloed:
Toen Haarlem zonk met Ripperda,
Herrees 't met Kenau's moed.

En toen u Spanjes dwinglandij
Zocht te offren aan heur haat,
Waar waart ge, als in mijn hoede, vrij,
Voor 't gluipende verraad?

Mijn zwangre staat ontging den blik
Des wrevlen nabuurs niet;
'k Werd moeder, alles beeft van schrik;
Geen klagt, die mij verried.

'k Verbeet me in 't foltrendst barenswee,
En wischte 't angstzweet weg;
In plaats van naar mijn legersteê,
Begaf ik mij op weg.

's Verraders oog vorscht scherp mij na;
Maar ziet geen zweem van smart;
En ik, als moeder blijde en gâ,
Druk u gered aan 't hart! -

O deele ik thans ook in uw lot,
Mijn dierbare echtgenoot!
Met u, is 't leven mij genot,
Maar zonder u, de dood.'

En Haarlems burgervader gaf
Der beê toe van zijn vrouw;
Naar Amsterdam, of naar zijn graf,
Zij volgt, ter dood getrouw.

Een open vaartnig nam hen in.
(Zoo zedig was die tijd,
Dat zelfs een hoofd van 't stadsgezin,
Geen deftig span berijdt.)

Zij glijden zacht de stad voorbij,
En zien het, op hun' weg,
Hoe Haarlems wal geteisterd zij,
In 't zevenmaandsch beleg.

Nog draagt de muur, van 's vijands storm,
In menig bres het blijk,
De kranke torens, log van vorm,
Biên naauw den Spanjaard wijk.

Zij zien met weemoed Spanje's vlag
Uitwaaijen van de vest,
Bezweken, niet door 's vijands slag,
Maar hongersnood en pest.

Doch, welk een woest en luid gerucht
Verheft zich van den wal?
't Musketvuur weêrlicht door de lucht,
Die davert van den knal!

Is 't eergroet aan den afgezant?
   Of spot de Spaansche wacht?
Ook 't vleijen van den dwingeland
   Is, als zijn vreugd', verdacht.

Intusschen spoedt het vaartuig voort,
   En 't woest rumoer verflaauwt,
Naar mate, om 't pas verlaten oord,
   Een digter nevel graauwt.

‘Mijn Brechta!’ roept op eens, vol schrik,
   De Burgemeester uit:
‘Mijn Brechta, God! wat wil die blik,
   Zeg, wat die smart beduidt!

Een marmerwit dekt uw gelaat,
   Geef van uw aanzijn blijk!...
Een bloedstroom golft haar langs 't gewaad,
   O God, zij is een lijk!...’

Hij stort bewustloos naast haar neêr,
   Die, zoo hij meent, ontsliep;
Totdat haar matte stem hem weêr
   Tot zijn bewustzijn riep:

‘Mijn dierbre, zegt ze, ik ben gewond,
Mij trof des Spanjaards lood...’
‘Wraak! schreeuwt hij, sterf de Spaansche hond,
Zijn bloed betaal me uw' dood!’

‘Stil!... zegt ze, uw drift, mijn gade, was 't,
Die meest mij vreezen deed,
En daarom, hoe van smart vermast,
Verduurde ik 't naamloos leed,

Om, van een zeker doodsgevaar,
Uw hoofd te zien bevrijd;
Leen mij uw hulp, uw drift bedaar',
Reeds is de moorder wijd.

Toch heb ik ruime dankensstof,
God zij daarvoor geloofd,
Dat 's moorders kogel *mij* slechts trof,
En niet *uw* dierbaar hoofd!..

Nog klopt mijn hart vol liefde en trouw,
Druk u, voor 't laatst, er aan....
Wees kalm als ik.... bedwing uw' rouw....
Vaarwel.... het is gedaan!....’

Zij zwijmt, zij heeft geen zucht geslaakt,
Een nevel dekt haar oog....
Maar God, die Huwlijkstrouw bewaakt,
Zag neder van omhoog;

Zijn gunst hergaf haar 't levenslicht,
Haar aan haar' dierbren weêr: -
En, in dit kunsteloos gedicht,
Herleeft haar naam met eer.

'S HAGE.
A. BEELOO.

Feesttoon,
ter eerste Vergadering van de Maatschappij voor Nederlandsche Taal en Letterkunde: Eendragt, te Ninove.

'k WIL vrij en ongedwongen zingen;
Want als men tegen dank mij plaagt,
Dan is geen toon mij af te dringen,
Al wierd het door een' Prins gevraagd.
Maar als, bij 't innig boezemgloeijen,
Het rein gevoel door de ad'ren brandt,
Dan zal die drift mij 't hart ontvloeijen,
En 'k grijp het snaartuig van den wand.

Dan zijn mijn kunstelooze zangen
Uit zelf belang noch pligt geslaakt:
Geen dwinger zal mijn hulde erlangen,
Ik heb de slavernij verzaakt.
Dat liever 't speeltuig mij ontglijde,
Eer ik, door laffe vleijerij,
Of logentaal, de kunst ontwijde;
Dat eer de lier verbrijzeld zij.

Maar, zou ik thans haar niet bespelen,
Op 't Jaarfeest van ons Broederbond?
Zou mij de vreugde 't hart niet streelen
In dien verrukkelijken stond? -
Ja, kan ik, voor mijn kunstgenooten,
Geen hoog-gestemde toonen slaan,
'k Sla toonen uit de ziel ontsproten,
Die elke Broeder zal verstaan.

Hier wijden wij der Kunstmin hulde;
Zij blijve steeds het onderpand
Der Vriendschap, die ons hart vervulde,
Bij 't streng'len van den Broederband.

Die drift tot nutte Kundigheden,
Wier oefening de zinnen boeit,
Deed ons het letterperk betreden,
Waar ijver staag den geest ontgloeit.

Wijkt, roekeloozen! die den drempel
Van ons gesticht onteeren wilt;
Vlugt, twistzucht, wangunst uit deez' Tempel;
Wij voeren de *Eendragt* in het schild.
O! blijven wij door haar verbonden,
Op 't spoor van Kunst en Wetenschap,
Wij bouwen op onwrikbre gronden,
En klimmen staag tot hooger trap.

Laat hoogmoed, magtloos, ons bestrijden;
Laat onkunde, argwaan, ons bespiên;
Wij mogen, vrij, met medelijden,
Op elk' bediller nederzien.
De grondwet stelt hier Eerzucht palen;
't Is Kunst alleen die de eerkroon spant;
En waar Verdiensten zegepralen,
Kent men verschil in rang noch stand.

Wat raakt ons dat de domheid schende;
Waarom zich aan haar wrok gestoord?
Dat *zij* gestadig rugwaarts wende,
En streven *wij* gestadig voort.
Het heilrijk doel, dat wij beoogen,
Geldt immers de eer van 't dierbaarst pand?
Ja, al ons ijv'ren, al ons pogen,
Is Liefde tot het Vaderland.

Thans, Broeders! alle zorg verbannen,
De tintelende nektar wacht.
Snelt aan! 't vermoeide brein ontspannen,
De Kunstgod, die ons aanziet, lacht:
Hij juicht, wanneer wij 't hart verheugen,
Daar ernst met jok hier wiss'len af.
Verfrisschen we ons met dubb'le teugen;
't Is al wat hij zijn vrienden gaf.

NINOVE.
FR. DE VOS.

Neêrlands Koning.

VERHEF de blondgelokte haren,
O vrije Nederlandsche Maagd!
Steek, steek den schedel uit de baren,
Waarom gij dubble kransen draagt;
Wees prat, Europa's heerlijk wonder,
Dat, door verlichtingsgeest bezield,
Uw' luister en uw' glans behield,
Al ging de zon uws heils ook onder.
Dat, vaak aan grievend wee ontrukt,
Of sterk in 't snerpen van de slagen,
Het zegel van Gods gunst bleef dragen,
Dat op uw voorhoofd werd gedrukt.

Verhef u, keursieraad van de aarde,
   Steeds grootsch op zelfverworven schoon;
Een parel van onnoembre waarde
   Verheerlijkt uw reeds rijke kroon;
Een vorstlijk keurgesteent', dat later,
   In de oogen van 't verbaasd heelal,
   Met hellen luister schittren zal,
Een diamant van 't eerste water;
   Nu spreidt hij reeds zijn' glans alom,
Met ongezochte praalvertooning,
Herken hem, Neêrland, 't is uw Koning,
   Uw Koning is uw adeldom.

Wie vleijen wil of slaafs zich buigen,
   Geen beedlend schoon ontstemt ons lied;
De Waarheid, die ons doet getuigen,
   Ontzegt de hoogste lofspraak niet.
't Is vleijen, de ingevreten vlekken,
   Onwischbaar, trots der jaren drang,
   In 't loochenend Sireen-gezang,
Met vorstelijke praal te omtrekken;
   't Is vleijen, laakbre dwinglandij
Als vaderlijk bestuur te roemen;

Maar *onzen* Koning Groot te noemen,
Dat is van hoofsche smetten vrij.

Ons voegt die lofspraak, ons die toonen,
Gevloten uit de ontgloeide borst;
Toon, toon, Europe! aan ons de Troonen,
Versierd door waarlijk grooter Vorst;
Waar wordt een reiner hart gevonden,
Een hart ontgloeid van eedler vuur?
Waar rust een vaderlijk bestuur,
Met zoo een' geest op wijzer gronden?
Waar schuwt men meer de duisternis,
Waar ziet men meer de fakkel branden,
Dan in 't gezin der Nederlanden,
Waar Koning WILLEM Vader is?

Als Vader zorgend voor zijn telgen,
Bebloemt hun heil zijn levenspad;
Bemind door Batten en door Belgen,
Is 't ééne Liefde die ze omvat;
In hem alleen is weêr herboren
't Geluk, dat reeds verloren was;
Toen heeft hij, bij der Vaadren asch,

Zijn liefde aan allen toegezworen,
   En doet dien eed met roem gestand,
En zal, ten spijt van lot en tijden,
Zijn leven aan hun welvaart wijden....
   Zie daar de Vorst van Nederland.

Gij, die, als balling rondgedreven,
   Door sekten-geest u vloeken zaagt,
Redt hier uw vrijheid en uw leven
   Waar billijkheid den schepter draagt.
Op onzen bodem zijt gij veilig,
   Hier kleurt geen twistwalm 't uitzigt zwart;
   De Vrijheid tusschen God en 't hart
Is onzen dierbren Koning heilig;
   Hier ligt geen keten naast het Kruis,
Geen bloedwet op gewijde bladen,
Een wijs beheer rigt onze daden,
   Als kindren van hetzelfde huis.

't Was of de Godheid, diep bewogen
   Met Nederland, een' Engel zond,
Om d'afgepersten traan te droogen,
   Te heelen de opgescheurde wond;

De ontstelde Maagd, met naakte leden,
Den diadeem, haar wreed ontroofd,
Als nieuw te drukken op het hoofd,
En als Vorstin haar op te kleeden;
Daar prijkt zij nog, met jeugdig schoon,
Vergeten wat haar naamloos griefde,
En plengt zoo de offers harer liefde,
Verrukt, voor Vader WILLEMS troon.

Neen de eerkroon is u nooit te ontrooven,
Gewrocht der hooge magt eens Gods!
Hef, Neêrland, hef het hoofd naar boven,
Te regt zijt ge op uw' Koning trots;
Laat vrij Euroop naijvrig staren,
Geen schat is aan uw' schat gelijk;
En ziet een min gelukkig rijk
Met smart dien lauwer in uw haren,
Dank, van uwe eenvoud nooit ontaard,
D'Algoede voor zijn gunstbetooning;
Bemin met vuur uw' dierbren Koning:
Zijn grootheid is der Natie waard.

ROTTERDAM.
L. VAN DEN BROEK.

Inleiding
tot een mislukt Huwelijksgedicht.

GEEN armer sterveling, die op deze aarde zwerft,
Dan die, van 't nijdig lot, den naam van *Dichter* erft!
Wat hier den stumpert moge omringen,
Dwingt hem, ondanks zichzelv', tot zingen!
Schoon hij ook jicht of kiespijn had,
Toch moet zijn hand de snaren strijken,
Nu eens voor armen - dan voor rijken;
Nu eens voor *dit* - dan weêr voor *dat!*

Hier komt een *bruiloft* aangetreden;
Daar drukt een *doopmaal* hem de leden;
Ginds vraagt een *treurig sterfgeval*;
Van hem een droevig lijkgeschal!

Valt de avondstond - of rijst de morgen,
Hij moet voor *maat* en *rijmwoord* zorgen!
Nu dringt hem een *exquis diner;*
Dan perst hem een *brillant souper;*
En 't schijnt wel, dat - gelijk voor dezen -
De menschen niets dan versen lezen.

Voorheen vroeg *Waterlo* een zang;
Toen kwam de roep uit *Palembang;*
En nu de zaamverbonden Heeren
Den Turk, bij *Navarino*, smeren,
Zit de arme Dichter gansch niet stil;
Zijns ondanks - met, of tegen wil -
Moet hij Apollo's liersnaar dwingen,
En voor een' *Codrington* en zijn *confraters* zingten!
Bij *watersnood* - bij *brand* of *pest*,
Wordt hij, als een matroos, geprest!
Dan zit hij, dag en nacht, te zweeten,
Bij 't woordenpassen - klanken meten -
Dan rijmt hij, dat het krist en krast,
En vedelt onvermoeid, totdat het snaartuig barst!

Helaas! - ik had, voor weinig dagen,
Een Huwlijksfeesttoon aangeslagen;
'k Volbragt dat werk, met liefde en lust,
Maar snakte toch naar 't uur der rust.
Naar rust? - wat nare sleep van plagen!
Daar komt men mij weêr versen vragen! -
Heeft dan der Dichtren smart, op aarde, maat noch perk?

Wat wreedaard doemt mij toch tot een *Ixions* werk?
Bedenk: ik moet mijn zwakke snaren,
En ook mijn longen tevens, sparen!
Zie, hoe mij hand en vinger beeft!
Hoor, hoe mij de ademtogt begeeft!
Schoon een *Trappist* mij ook mogt dwingen,
Waarachtig, 'k heb geen kracht tot zingen!...
Komt, nadert met uw stuk vijf, zes,
Gewapend met een blinkend mes,
Vilt - kerft en snijdt me, in duizend stukken!
Geen vers zult ge uit mijn binnenst' rukken!
Zoekt vrij! - het is vergeefs gezocht!
Mijn *rijmfabriek* is uitverkocht!
.....

Gij wilt niet, mannen! hoe! 'k zie dat uw leden beven!
Gij deinst terugge en laat mij - arme Dichter! leren.
Welaan! gevoelt het wee - de ellend-de smart - de spijt,
Die een Poëtenzoon - meer dan heel 't menschdom - lijdt!
Voelt uw prozaïsch hart, van dichtrenleed, doorknagen!
Ziet u, als ik, van elk bestormen, kwellen, plagen;
Totdat ge, eenmaal het lot, mij thans ontzegd, verwerft,
En, met een heesche keel en strammen gorgel, sterft!

Lief Bruidje! wil het mij vergeven,
Dat ik u met geklag begroet!
Maar 't klagen is den lijder zoet
En kan hem moed en kracht hergeven.
Schoon ook, voor mij, dit uur, de nood ten toppunt klom,
Ik wijt dit niet aan u, o wakkre Bruidegom!
Onschuldig zijt ge aan 't wee, helaas! voor mij beschoren,
Onschuldig, als een kind, een uurtje pas geboren!
'k Wil des, op 't Feest van dezen dag,
Beproeven, wat ik kan en mag,
En waar het rijmwoord mogt ontbreken,
Pro forma, echt prozaïsch, spreken!

En hort het vers, en stoot de zang,
't Is uw toegevendheid die ik alleen verlang!

‘Klinkt, toonen!’ Neen... . 't wil niet gelukken;
Mijn snaren zijn... ontstemd... aan stukken....
Te zoek... of op den loop!..
ach! trouwe Vriendenschaar!
Neem gij deze avondbeurt, te zamen, voor mij waar!
Wil gij het jeugdig paar, met uw gezang, vereeren!
Mijn longen zijn te zwak.... ik moet mij *excuseren*.(1)

AMSTERDAM.
W.H. WARNSINCK, Bz.

(1) De hier volgende ZANG, kan, als van eene bijzondere toepassing zijnde, voor eene algemeene mededeeling minder geschikt beschouwd worden.
WARNSINCK.

De Onverschilligheid.
(Navolging.)

NICÉ, ik ben op u gewroken:
  Mijn hart geniet den vrede weêr!
Mijn minnevuur, zoo fel ontstoken,
Is uitgebluscht, mijn boei verbroken,
  En thans geen droom mijn vrijheid meer.

'k Verwijt u niets. Ik slaak geen klagten.
'k Heb lief noch leed van u te wachten.
  'k Vergeef u, dat gij me ontrouw zijt.
In mijn gemoed, in mijn gedachten,
  Is niet de minste zweem van spijt.

Uw beeld is uit mijn geest geweken.
'k Gedenk naauw onzer vroegre min.
Men noemt u, 't doet mij niet verbleeken;
Ik mag u zien, ik mag u spreken,
Daar neemt mijn hart geen deel meer in.

Geen droom doet mij uw bijzijn smaken.
Van mijn verbeelding, bij 't ontwaken,
Zijt gij het eerste voorwerp niet;
En doet me een toeval u genaken,
Het baart mij vreugde noch verdriet.

Beschouwt ge mij, den smaad in de oogen,
Of spreekt ge mij met goedheid aan,
Nicé, mijn hart blijft onbewogen:
Uw taal heeft op mij geen vermogen,
Uw blik kan tot mijn hart niet gaan.

Als toen wij zaâm, langs groene boorden,
Het lied ran Filomele hoorden,
Verrukt mij, eenzaam, zijn gekweel;
Terwijl ik in vervelende oorden
Ook in uw bijzijn mij verveel.

'k Leef zonder zorg, ben wel tevreden;
Mijn medeminnaar is mijn wind.
Geen nijd is in mijn hart gegleden:
Ik maal hem uwe trouwloosheden
Of ik u nimmer had bemind.

'k Zwijg, hoor ik hem de Liefste u noemen....
De Liefste!.... ik kan uw schoon wel roemen,
(Gij ziet hoe ongeveinsd ik ben,)
Maar 'k wil, Nicé, u niet verbloemen,
Dat ik reeds liever meisjes ken.

Daar zijn er, wier volmaakte trekken
Mij alle schoon vereenigd biên;
En 'k meen in de uwe soms te ontdekken,
Juist geen gebrek, maar kleine vlekken,
Weleer voor fraaiheên aangezien.

't Strek' mij tot schand', toch moet gij 't weten:
Nicé, bij 't breken van mijn keten,
Verviel ik in den diepsten rouw;
Mijn hart was als van een gereten,
Ik dacht, dat ik bezwijken zou.

Dan spoedig was dat leed genezen,
   En 'k won er mijne Vrijheid voor.
Om geen misleiding meer te vreezen,
Om meester van zijn hart te wezen,
   Nicé, wat staat men niet al door!

Het muschje laat, om vrij te leven,
Haar veertjes aan de lijmstang kleven,
   Die veertjes zijn niet lang gemist;
Maar, door d'ervaring meer bedreven,
   Mijdt het voortaan des jonglings list.

Doch waan niet, om 't herhaald verklaren,
   Dat ik voor u geen min meer voed,
Één vonk nog in mijn hart te ontwaren.
Nicé, o laat dat denkbeeld varen:
   Natuur is 't, die mij spreken doet.

De krijgsman telt met vreugd' zijn wonden,
Wat al gevaar hij ondervonden -
   Wat nooden hij heeft doorgestaan.
De slaaf in vrijheid weêrgezonden
   Toont blij zijn zware keten aan.

Nicé, zoo lust mij het gewagen,
Hoe ge eenmaal heerschtet in mijn hart;
Hoe ik mij bloot gaf aan uw vlagen;
Maar thans uw boei niet meer moet dragen,
En ongestraft uw schoonheid tart. -

Voor altijd hebt ge mij verloren;
Uw min zelfs zou mij niet bekoren:
Zoo zeker ben ik van mijn hart,
Dat ik niet eens begeer te hooren,
Of u mijn taal verheugt of smart.

En gij laat door 't gevlei u blinden
Van hen, om wie ge mij vergat;
Maar eens, Nicé, zult ge ondervinden,
Dat gij, van allen, die u minden,
Aan mij den trouwsten minnaar hadt.

DENDERMONDE.
P. KOSTER.

Avondbespiegeling aan het strand.

STILLE duinen, stille stranden,
O, hoe boeit me uwe zoete vreê!
Kabblend rolt de vlakke zee,
Neen, geen stormen doen haar branden;
't Windje suist door 't helmig duin,
Kust de hoog bemoste kruin.

Ginder, aan de westerkimmen,
Dooft de zon haar' gouden glans;
Vrolijk gaat de zee ten dans,
'k Zie de kleine golfjes glimmen,
Beurtlings heffen 't hoofd omhoog
Naar den purpren hemelboog.

Achter gindsche heuveltoppen
Spreidt de maan haar zilvren licht;
Half bedekt zij 't aangezigt,
Spiegelt in de blanke droppen
Van den dauw, die golvend vloeit,
En het eenzaam dal besproeit.

Hier is alle kunst geweken,
Hier, hier is alleen Natuur.
Ruwe schoonheid, met wat vuur,
Kunt gij tot het harte spreken!
Hier gevoelt men 't reinst genot:
Waar Natuur is, daar is God!

Weidsche kimmen! hooge hemel!
O, wat zijt gij uitgebreid!
't Is gelijk aan de eeuwigheid
Tusschen 't golf- en wolkgewemel;
Niets beperkt dat grootsch gezigt,
Waar het turend oog zich rigt'.

Ruischt maar schelpen! bruist maar baren!
Gij verwekt herinnering;

Nu ik van uw grootheid zing,
Denk ik aan mijn kindsche jaren,
Hoe ik aan dit eenzaam strand,
Speiend was in 't wellend zand.

Dikwerf heb ik mij begeven,
In het bruisend, schuimend nat;
Als ik aan den oever zat,
Menigmaal mijn' naam geschreven,
Met mijn zwakke kinderhand,
In het vast doorweekte zand.

O, waar zijn die zoete tijden?
Waar dat zorgeloos geluk? -
Onbekend was mij de druk,
Die de meeste menschen lijden;
Ja, die tijd, zoo zoet, zoo rijk,
Was mijn naam in 't zand gelijk!

SCHEVENINGEN.
C. GÉBEL.

Mijne Wenschen.

HAD ik mijn' wensch, 'k zou Prins of Koning wezen,
En door mijn magt en uitgestrekt gebied,
Zou 'k mij weldra door 't Turkenras doen vreezen;
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

Had ik mijn' wensch, 'k zou schat op schat vergâren,
En leefde, steeds bevrijd van zielsverdriet,
Regt naar mijn' zin, een tweetal duizend jaren;
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

Had ik mijn' wensch, 't zou altoos vrede blijven;
En hij, die 't eerst zijn' tweedragtszin verried,
Zou 'k, tot zijn straf, eene eeuw alléén doen kijven;
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

Had ik mijn' wensch, geen ziekte, kwaal of pijnen
Kwelde ooit de mensch, vóór hij het leren liet;
De voorspoedszon alleen zou de aard' beschijnen;
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

Had ik mijn,' wensch, geen Regtsgeleerden twistten;
Men leefde steeds als 't kroost van Democriet;
Geen driften zouden ooit het bloed doen gisten;
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

Had ik mijn' wensch, ten Pindus opgevlogen,
Zong 'k als Homeer of Maro daar mijn lied,
En niet als thans, met blijkbaar onvermogen,
Had ik mijn' wensch, maar 'k heb mijn' wensch nu niet.

GENT.

W. VAN VASTRIK.

De twee Dichters.

WAT zwerft gij zoo de straten door,
Gij, vreemdling! met uw lier?
Zijt ge afgedwaald van weg of spoor,
Of zoekt gij iemand hier?

‘Ik zoek een uitverkoren Gods,
Een burger van omhoog,
Wiens geest, den drang te groot des lots,
Zich heft ten starrenboog;

Die 't ongeschaapne kent en ziet,
De verste toekomst meet;
Wien vuur, geen bloed, door de aders vliet,
Wien 't menschdom DICHTER heet.’

Ha! 't laatste woord helpt me uit den droom,
Thans vat ik, wien gij zoekt:
Treed in maar, broeder! zonder schroom,
'k Sta als Poëet geboekt.

‘Gij, Dichter, gij? en 's boezems gloed
Verdorde u lijf noch leên?
De kamp, die in ons binnenst' woedt,
Joeg nog uw blos niet heen?’

Ja, 'k ben zoo mager niet als gij,
En heb ook vrij wat kleur;
Dat komt, ik drink een flesch er bij
Als ik een liedje neur.

‘Gij, Dichter? en voor hoefbronnat
Verkoost gij druivenbloed,
Vergif dat in de hersens spat
En wijzen razen doet?’

Neen, zacht wat! 'k houde in alles maat,
Ik drink gelijk ik eet;
En ben ik zoo omtrent verzaad,
Dan word 'k eerst regt Poëet.

‘Onheilige! eerst door spijs en drank
Als 't dier ten werk bekwaamd!
Zeg, gaf uw lier ooit reinen klank,
Door hooger sfeer beäamd?

Wrocht ge ooit een echt romantisch dicht,
Dat, uit het peilloos diep
Des bajerts, wezens riep in 't licht,
Als nooit Natuur ze schiep;

Een dicht, uit vuur en vlam geteeld,
Dat Englenrang verraadt,
Waarin des Scheppers adem speelt,
Dat naauw deze aard verstaat.’

Neen, vriendje! heet dat Dichter zijn,
Dan ben ik 't zeker niet;
En 't kome dan van vleesch of wijn,
Heel anders klinkt mijn lied.

Ik zag, zooveel ik kon, Natuur
Haar toovergrepen af,
En volgde in een gelukkig uur
Het voorbeeld, dat zij gaf.

Voor Godsdienst en voor Vaderland,
Voor Vrijheid, Regt en Licht,
Nam ik dan slechts mijn lier ter hand,
En elk begreep mijn dicht.

Maar kom, al zingt ge op andre wijs,
Ik ben toch ook van 't gild;
Kom in, gij zijt al lang op reis,
En rust wat, zoo gij wilt.

‘Terug, weêrhoud mijn schreden niet,
Gij, rijmer voor 't gemeen!
Den gloed, die in mijn boezem ziedt,
Verdoofde uw blik alleen.

Geen hemel huwt zich ooit aan de aard',
Geen onstof aan het stof;
Uw. dak is geenen Zanger waard,
Die stamt uit 't hemelhof.’

En grimmig toog de man voorbij,
Zoo mager en zoo bleek,
En riep: ‘Mijn broeders wachten mij
In Duitschlands dichterstreek.’

En ik, ik trad mijn woning in
  En vulde toen mijn glas,
En drinkend scheen het mij gewin,
  Dat ik geen Dichter was.

GORINCHEM.

A. BOXMAN

Dichtregelen,
gezongen door de Kinderen, welke, op kosten van het Brugsche Department der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, in 's Rijks lagers School onderwezen worden, den 11^{den} van Bloeimaand 1828.

ALS, na barre wintervlagen,
En na gure en koude dagen,
De eerste lentezon herrijst;
En het pas ontsproten knopje,
Met een diamanten dropje,
Lieflijk op de Lente ons wijst;

Die, op rozenwolkjes dansend,
Zich met bloemfestoen omkransend,
Jeugdig neêrdaalt op het veld,
Dat, getooid met duizend kleuren,
En verspreidend duizend geuren,
Sprekend ons Gods grootheid meldt;

Dan lacht alles mild ons tegen,
Heel natuur is rijk in zegen
Dien zij rondom zich verspreidt:
Gansch de schepping lokt ons buiten,
Waar we in rein gevoel ons uiten,
Dankend de Oppermajesteit.

Als ge langs de malsche weiden,
Die naar klare beekjes leiden,
Over kruid en bloemen ziet;
Merkt ge dan niet, als verborgen,
't Bloempje, lieflijk als de morgen,
't Teeder klein: *vergeet mij niet?*

Neen! Gij hebt het niet vergeten,
Maar in 't weldoen u gekweten,
Eedlen! die ons beeld hier ziet
In dit bloempje 't Alvermogen
Ziet uw weldaân uit den Hoogen,
En vergeet u, braven! niet.

BRUGGE.

P. VAN GENABETH.

Landmans Avondlied.

HET uur der rust is aangevangen,
De zon is schuil gegaan:
Kom, wisch het zweet mij van de wangen,
En, dierbaar wijf! regt aan.

Sprei hier op de aarde uw tafellaken,
Hier, onder d'appelboom;
Daar plagt mij 't 's avonds goed te smaken,
Ons tweebakbrood met room.

Roep ras de kindren ook hier henen:
Ik hunker naar den disch;
Breng uit zijn wiegjen ook den kleenen,
Zoo 't kind nog wakker is.

'k Heb in de stad wel hooren luiden
Hoe rijk de Koning smult;
Hij eet gebraad, gesausd met kruiden,
En koek, met vleesch gevuld.

Daar is een man aan 't hof gezeten,
Gekleed in goud en zij,
Die regelt altijd 's Konings eten,
En presideert er bij.

God! laat het lang den Koning smaken!
Ik gun hem vreugde en lust;
Hij heeft ook dag en nacht te waken
Voor ons geluk en rust.

En leiden wij geen heerenleven,
Wij lijden toch geen' nood!
God heeft ons melk en kaas gegeven
En boter op ons brood.

Daar zijn wij landluî meê te vreden:
God heeft ons wél gedaan;
Zie! open tafel regt ik heden
Voor al de starren aan.

Daar staat de maan te presideren
Bij ons eenvoudig maal;
Zij spreekt den zegen uit des Heeren
Op onze broodpapschaal.

Neemt, kindren! eet: wij hebben eten,
Al mis ik goudgeel slijk;
Zie, maanlief! door de looverreten,
Ik, arme man, ben rijk!

Naar Claudius.

H. TOLLENS, Cz.

Jakoba van Beijeren en Frank van Borselen.

De reine huwlijkstrouw braveert
Gevaar, geweld en dood;
Wat heerschzucht ooit van haar begeert,
Geen offer is te groot.
Zij staat en erf, en regten, af,
Voor 's lievlings dierbaar bloed;
Zij werpt grootmoedig kroon en staf
Aan 's trotschen dwinglands voet.
't Regeren is haar kinderspel,
Een beuzling 's rijken schat,

't Gezag een bonte waterbel,
   Die uit elkander spat.
Ja, huwlijkstrouw, door liefde sterk,
   Dwingt Serafs eerbied af:
Want liefde kent geen' tijd, geen perk:
   Haar heil bloeit boven 't graf.
Dáár is haar Godlijk vaderland,
   Waar heên zij, juichend, blikt,
Zoo vaak zij hier den rozenband
   Om reine zielen strikt. -
Komt! zien we, in 's Lands historieblaân,
   Naast eigenbaat en list,
Een schoone daad geteekend staan,
   Die nooit wordt uitgewischt.

Betreurde Neêrlands Erfgravin
   De weiflende oorlogskans,
Geen nood! haar zuivre huwlijksmin
   Vlecht haar een' lauwerkrans.
Komt! volgt me, in *Rupelmonde's* slot,
   Waar FRANK VAN BORSLEN zucht,
En, elken dag, op 't moordschavot,
   Het bloedig sterven ducht.

Als 't voorjaar de aarde doet verjongen,
Het woud met loovren siert,
En 't zangkoor, op de takken kozend,
Het feest der Liefde viert:
Dan klaagt de wreed gevangen tortel,
Bij 't scheemrend morgenuur,
Vergeefs om 's menschen deernis kirrend,
Zijn leed aan heel Natuur;
Hij stoot zijn borst, verlamt zijn wieken:
De kooi beperkt zijn vlugt;
Hij roept zijn duifje, en hijgt, al stervend,
Nog naar de vrije lucht:
Zoo klaagt VAN BORSLEN, in den kerker,
Zijn dierbre Gade ontscheurd;
De dagen rijzen, en gaan onder,
Terwijl hij eenzaam treurt.....
Hoe! eenzaam? - Neen! JAKOBA'S bidden
Om deernis met zijn lot, -
Dat bidden, zoo vol teedre liefde, -
Steég, weenend, op tot God:
Hij wenkte, en Vriendschaps reine balsem
Dauwde in den kelk der smart,

En 't mededoogen, zoo vertroostend,
Schonk laafnis aan zijn hart.
De Slotvoogd, rijk in menschenadel,
Deelde in VAN BORSLENS leed;
En zag in hem, hoe deugd, met rampspoed,
Altijd verwinnend, streed:
Ja! vriendentrouw verbond hen beiden,
In Rupelmonde's slot,
En, in den bangen, doodschen kerker,
Ontkiemde 't reinst genot.
De slotvoogd voelt zijn hart, vol wellust,
Aan 't vriendenhart hier slaan;
En, voor VAN BORSLEN, schieten de uren
(Zoo kruipend) vleuglen aan.
Maar zielverscheurend bleef hem 't afzijn
Der dierbare Echtvriendin,
In de oogen van PHILIPS ZOO strafbaar,
Om teedre huwlijksmin!
Ach! donker was voor hem het uitzigt,
Zwart, als de middernacht,
Ook schoon de dolksteek der vertwijfling
Door Vriendschap werd verzacht.

‘Vrees voor PHILIPS niet,’ sprak de stotvoogd:
‘Nog velen zijn getrouw
Aan de Erfgravin: hoe veel vermogen
De tranen van een vrouw!
Denk, zij bepleit uw zaak, VAN BORSLEN!
Ligt spreekt PHILIPS u vrij.....
Welligt hergeeft hij aan JAKOBA
Een deel der heerschappij.’
‘O waan dit nimmer!’ was dan 't antwoord -
Toch was 't een stille hoop,
Die, schoon VAN BORSLEN haar terug stiet,
Zijn' boezem binnen sloop.
't Is toch den mensch natuurlijk eigen,
Te hopen, wat hij wenscht,
Schoon aan den grond dier hoop niet zelden
't Onmogelijke grenst.

Wanneer een onweêrswolk de stralen
Der middagzon verdwijnen doet,
En 't bliksemvuur, langs berg en dalen,
Met kronkelende vlammen woedt:
Dan schijnt Natuur met nacht omtogen;

Dan rolt, langs zwarte hemelbogen,
   Gods donderstem, en de aarde zucht;
Dan heerscht, in 't woud, een aklig zwijgen;
Geen dorrend blad ruischt, aan de twijgen,
   En al, wat ademt, hijgt naar lucht.

Zoo - zoo verdwijnt, voor weinig regels,
   Door een' gezant, van 't Hof gebragt,
Bekrachtigd door des Vorsten zegels,
   Des slotvoogds hoop in zwarten nacht.
Hij leest, en gloeit van edlen toren;
Hij voelt zich 't vrienden hart doorboren.
   ‘'k Wil,’ schrijft PHILIPS, ‘'k wil, op 't schavot,
VAN BORSLEN, als een' muitling, straffen:
Dáár moet de beul mij wraak verschaffen;
   Dit eischt uw Vorst, in naam van God!’

‘Van daag nog moet ge uw' last volbrengen -
   Dit wacht mijn Vorst’ - zegt de afgezant.
‘Zou IK VAN BORSLENS bloed doen plengen?
   'k Heb aan geen' beul mijn trouw verpand’ -
Herneemt de held: ‘het Regt moet spreken;

Geen Vorst mag in 't geheim zich wreken, -
Neen! als PHILIPS den band verscheurt,
Die volk en Vorst moet zamenhechten,
Dan heeft hij, volgens Neêrlands Regten,
Gezag, en eer, en rang verbeurd.'
Die taal, zoo manlijk fier, zoo edel,
Klinkt in het oor des hoovlings vreemd;
'Wraak,' roept hij, 'treft gewis uw' schedel,
Als 't Hof dien euvelmoed verneemt.
'k Zal, wie den Hertog hier durft honen,
Mij zijn vertrouwen waardig toonen;
Ik zweer, ik voer van daag 't besluit,
Door uw' en mijnen Vorst genomen,
('t Besluit, dat 's muitlings bloed zal stroomen)
Hier, als uw plaatsvervanger, uit.'

Schoon de laauwe zomerkoelte
Dorre bloesems wild verstrooit,
En den grashalm zich doet krommen,
Statige Eiken buigt hij nooit!
Ook de zendling van den Hertog
Wekt in kleine zielen schrik;

Maar de slotvoogd vreest geen dreiging, -
   Grootheid fonkelt in zijn' blik.
Toch beveelt de slaafsche hoovling,
   En 't schavot wordt opgebouwd;
't Zwaard des beuls de schede ontwrongen,
   Wordt, met afschrik, reeds aanschouwd.
FRANK VAN BORSLEN hoort het woelen;
   Maar, zijn lot nog onbewust,
Vraagt hij aan zijn' vriend, vertrouwlijk:
   'Wat verstoort, in 't slot, uw rust?
Wie ontstak dien edlen toren,
   Die in al uw trekken gloeit?
Spreek, waarom uw bloed, zoo bruisend,
   Door uw kloppende adren, vloeit?
Wend uw blik niet af; - uw zwijgen,
   Uwe ontroering grieft mij 't hart:
Edle vriend! wat schokt uw grootheid?
   Heel uw houding teekent smart.'
't Antwoord is een zucht, een handdruk:
   Maar, in 't eigen oogenblik,
Treedt een achtbre Priester binnen,
   Bevend, en verbleekt van schrik.

‘Edle Ridder! 'k ben gezonden,
Om voor 't laatst' u bij te staan;’
Zegt hij droevig, en, meêdoogend,
Parelt in zijn oog een traan:
‘Ach! uw sterfuur heeft geslagen - -’
‘'k Zweer, bij God! dat heeft het niet -’
Is de taal des edlen slotvoogds:
‘Eer men 't bloed mijns Vriends vergiet,
Waag ik 't leven. Ik bescherm hem,
En 'k beveilig 's Hertogs eer
Voor die bloedvlek!’ ‘'t Vorstlijk vaartuig
Nadert!’ galmt het, keer op keer:
‘Vlaggen van Bourgonje en Beij'ren
Kronklen luchtig door elkaâr.’
Zelfs het oog des torenwachters
Wordt JAKOBA reeds gewaar;
Op het wieglend vaartuig staat zij,
De armen uitgestrekt naar 't slot;
Torst PHILIPS staat aan haar zijde....
Nu, VAN BORSLEN! keert uw lot.
Beul en moordtuig zijn verdwenen,
's Levens Engel zegeviert:

't Kerkerhol wordt nu een feestzaal,
Straks met bruiloftsloof gesierd.

't Gewimpeld vaartuig ligt reeds, ankrend, voor den wal;
Hier treedt JAKOBA, naast PHILIPS, de burgpoort binnen;
‘De Hertog leve!’ galmt alöm het vreugdgeschal:
‘Gravin JAKOBA leev'! zij mag haar' Vriend beminnen!’
Ja! eeuwig mint zij hem. Verrokt zinkt ze aan zijn hart:
Haar erfgrond, regt en hoop zijn voor hem prijs gegeven;
Maar, aan zijn borst gekneld, gevoelt zij zorg, noch smart....
‘'k schonk al, wat ik bezat,’ zoo juicht zij: ‘voor uw leven:
Geen Grafelijk gezag rest uw JAKOBA meer;
'k Moest alles afstaan, maar 'k heb u, VAN BORSLEN! weder.’
PHILIPS slaat de oogen, om zijn heerschzucht blozend, neêr;
VAN BORSLEN kiest geen' troon, voor zulk een gâ, zoo teeder.
't Is hoogtijd in den Burgt. De slaafsche vleijer vlood;
Zijn drift, dit waande hij, zou van zijn trouw getuigen:
Nu siddert hij voor straf; want, was VAN BORSLEN dood,
Dan stortte 's Hertogs plan, hoe stout gevormd, in duigen.
Indien JAKOBA dan een' Vorstlijk' echtvriend koos,
Zoo kon ligt Graaflijk bloed eens 't kroost in de adren vloeijen;
Maar, blijft VAN BORSLENS echt met haar niet kinderloos,

Wat nood? geen Vorsten-telg kan om hun sponde bloeijen.
't Is hoogtijd in den Burgt. Het schandlijk moordschavot
Is, door 't gewijd altaar der huwlijksmin, vervangen;
En dáár, waar't bloedig lijk moest rusten op de baar,
Klinkt nu de jubeltoon der dankbre feestgezangen.
't Is hoogtijd in den Burgt. Hij, die, vol zielerouw,
Den laatsten Christenpligt VAN BORSLEN moest betoonen,
Hij, de achtbre Priester, drukt nu 't zegel op de trouw,
Een trouw, die't minnend paar, na bangen strijd, mag kroonen.
't Is hoogtijd in den Burgt. Een stroom van Englenvreugd'
Mag, uit geleden leed, voor Vriendschap hier ontspringen;
Zij, in den bangsten nood, verzusterd aan de Deugd,
Zij, ware Vriendschap, smaakt hier 't heil der Hemellingen.
De slotvoogd knelt zijn' vriend aan't hart, een hart vol moed;
'God lof!' zoo luidt zijn taal: 'de Vrijheid kroont uw leven:
God lof! mijn Vorst bevlekt zijne eer niet met uw bloed;
Hij heeft niet alles aan zijn heerschzucht prijs gegeven.
Wee hem, die 't heilig Regt verkracht!' PHILIPS verstaat
De kracht dier taal, zij galmt in zijn ontwaakt geweten; -
VAN BORSLEN dankt zijn' vriend; in houding en gelaat
Juicht heel zijne edle ziel: 'nooit worde uw trouw vergeten!'
Een dankbre traan zwelt in zijn open, manlijk oog;

‘'k Ben alles u verpligt -’ zegt hij: - ‘mijn kerkermuren
Getuigen 't, wie mij vaak aan wanhoopsmagt onttoog:
Gij leerdet mij, mijn lot met heldenmoed, verduren.
Ik ben de reinste vreugd', die 'k ooit geniet op aard',
Naast God, aan u verpligt: gij gaaft uw rust, uw leven,
Dees dag,voor mij op 't spel; ge ontwrongt me aan't bloedig zwaard!...
In Gods gedenkboek staat uw Vriendentrouw geschreven.

Als het onweêr, op de vleuglen
Van den oostenwind, ontvliedt,
En de zon een' gouden lichtstroom
Over bosch en velden giet:
Dan herneemt Natuur haar jonkheid;
Alles ademt nieuwe kracht;
Loof en teedre grashalm wiegen,
Als met paarlen rijk bevracht;
't Roosje, in glinstrend nat zich badend,
Heft het blozend knopje omhoog,
En, op de afgedreven wolken,
Spant Natuur den Regenboog.
Zoo ontluikt nu, voor JAKOBA'S
En VAN BORSLEN minnend hart,

Een geheel verjongde wereld,
   Na hun doorgestreden smart.
't Zwart verleden is verdwenen:
   Voor hen ligt een levenspad,
Waar het zuiverst wellustbeekje
   Bloemrijke oevers mild bespat.
Ach! JAKOBA, in haar wiegje
   Reeds bestemd voor Frankrijks troon,
Kende al vroeg de scherpe doornen,
   Digt geweven in de Kroon:
Ook als Hertogin van Braband
   Bleef haar 't reinst genot ontzegd:
't Staatsbelang toch strengelt zelden
   Mirt en rozen door den echt.
Wat GLOCHESTER ook beloofde,
   't Huwlijk werd haar 't knellendst juk:
Liefde, reine, vrije Liefde
   Biedt alleen haar 't hoogst geluk.
Zorg en rampspoed zijn vergeten,
   In VAN BORSLENS arm gekneld;
Heerschzucht kan, geen heil verbittren,
   Waar de borst van wellust zwelt.

Liefde, liefde schept een toekomst,
Schittrend als het morgenuur,
Voor JAKOBA en VAN BORSLEN,
Aan den boezem der Natuur;
Als een stroom, waarop de schaduw
Met het zomerkoeltje danst,
Vloeit voor hen het huislijk leven,
Door de zon der Min beglansd.
't Minnend paar, op 't land zoo zalig,
Gunt PHILIPS den Graven staf;
De onverwelbre bloem der liefde,
Siert voor hen den weg naar 't graf.

UTRECHT.
PETRONELLA MOENS.

Afscheid van den Rijn.

VAARTWEL, gij trotsche bergen,
Wier groen bemoste kop
Den donder schijnt te tergen,
Die ratelt om uw' top!
Vaarwel met uwe puinen,
O dartelende Rijn!
De vrije lucht der Duinen
Is zoeter dan uw wijn.

Laat vrij de steden pralen
Om uw' gebogen rand,
Met dorpen en met dalen;
Ik zucht naar Nederland!

Wat schoonheid hebben vlekken,
Die, dervende aan uw' vloed,
Zoo vaak de deernis wekken
In 't menschelijk gemoed?

Wel schommelt, rijk aan âren,
Het blaauwgebloemde vlas
Om uwe groene baren,
En 't golvend weitgewas;
Maar op de gouden halmen
Vloeit, ach, te vaak een traan,
En bange zuchten galmen
Door 't bloeijend zomergraan.

Wel zwelt, in digte ranken,
De druive aan uwe borst,
Een laafnis voor den kranken,
Die naar verfrissching dorst;
Maar zijne klagten schieten
In uw' gevulden nap,
En alsemdroppen vlieten
In 't koele druivensap.

Vaarwel met uwe puinen,
Met uwe steden, Rijn!
De vrije lucht der Duinen
Is zoeter dan uw wijn.
Met vreugde wil ik scheiden
Van uw' gebogen rand.
De geur der groene weiden
Lokt mij naar Nederland!

AMSTERDAM.
G. GRAVE, Jz.

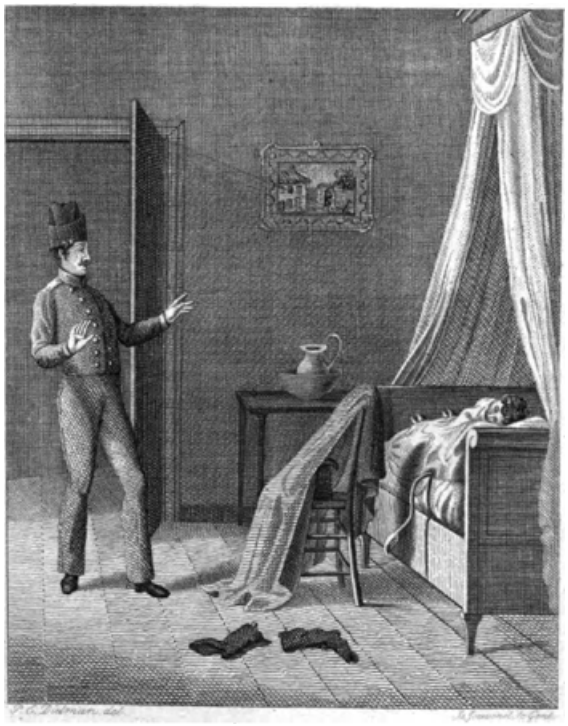

Jaromir te Praag.
(*Eene Recensie, in de Monthly Riview for June 1827, gaf aanleiding tot deze Vertelling*.)

EEN oud-student, dien 'k Jaromir zal noemen:
Een Theoloog; aan Karels school te Praag[1]
Sinds lang vergeten! mogt zich roemen
Van een GEZONDE MAAG;
Maar, ach, zijn BEURS lag ZIEK! De wissel veertien daag
Ontbrekend, was 't crediet verdwenen,
Bij schagcher-Ephraïm, zijn welbeklanten buur;
Het, anders lokkend, etensuur
Dreef Jaromir 't Boheemsche Athenen
Als een verstootling uit, en bergwaart sloop hij voort;
Op 't eenzaam pad in de overlegging niet gestoord:
Hoe met een platten buîl een maaltijd te vereenen.

(1) Keizer Karel de Vierde; in 1384 derzelver stichter.

De reiszak, dien hij wandlend droeg,
Was ligt genoeg,
En kon hem weinig hinder baren:
Een Plautus en 't Studenten-zangboek waren
Het meest omslagtig deel van 't pak,
Dat in 't herbergzaam juchtleer stak.
Hij zweette niet te min! - de rommlende ingewanden,
Schoon bol van enkel wind,
Bezwaarden onzen vrind!...
In 't lest tot flaauwens toe! als, over de akkerlanden,
Zich 't avondkoeltje, net van pas, vermeijen ging,
En hij 't, met open borst, op dorre lippen ving.
Dus nieuw gesterkt, jaagt weêr zijn blik den kring
Rondom hem zoekend af.

Een dorp verheft zijn daken,
Regts, tusschenooftgeboomt. Links, breidt zich, aan den weg,
Een perk uit, voor de leuze omsingeld met een heg:
Die hier zijn handwerk drijft, vaart best, wanneer de zaken
Der boeren slechter gaan, en droes of runderpest
Een' zetel in hun stallen heeft gevest.
Dan laat hier, dag op dag, onze anatoom zich vinden,
En pleegt de kraaijen aan zijn mildheid te verbinden.

Hier viel thans Jaromir, nabij de heg, in 't oog
Wat fluks het radertuig van zijnen geest bewoog,
En zijn verbeelding spande: ‘O schat, waarmede een Heilig
Mij redding biedt! -
Gespijsd, gelaafd voor niet! voor niet
Gekoesterd als een Prins, rust ik den nacht door veilig,
In gindsche herberg!’ riep hij uit.

‘Wat vond hij dan?’
Iets wat, bij u of mij, de hebzucht niet zou tergen!
Twee Paardenvoeten en een Koestaart vond de man.
Hij spoedt ze bij zijn Plautus weg te bergen,
En stapt nu, trotscher dan een haan,
Op 't uithangbord der ‘zeven slapers’ aan.

‘Heer waard; een goede schotel eten!
Maar geen getalm! ik val wat haastig, moet gij weten.
De WIJN - van 't beste vat - begrijpt gij! -’

In dien toon
Houdt Jaromir het vol; eet, drinkt, dat elk zich wondert;
Schimpt, scheldt er tusschen, met een basstem of het dondert;
En snaanwt nu: ‘wijst me een bed.’

Het LOON

Van die, bij 't nacht-*toilet* zich naar zijn laarzen bukte,
Voorkwam het DIENSTBEWIJS: - een trêe
Van klink! waarmêe
De ongure gast, wiens zool zijn lenden drukte,
Te kooisprong.

't Magtwoord ‘grijp!’ besloot hierop de klucht,
Terwijl de laarzen, als twee zwaluwen, de lucht
Dóórscheerden; en 't gordijn viel neder.

Den andren morgen rees het weder,
Met d'aangebroken dag. Een schrikkelijk rumoer
Van trapplend klossen op den vloer;
En ‘laarzen! laarzen!’ tot men aâmloos komt geloopen.

‘Gaan de ezelsooren hier te negen uur eerst open?’
Die vraag gold d'eigen hals van gistren. Wit als krijt,
Staat hij, en gaapt, met mond en oogen even wijd.
De laarzen laat hij slippen. Uit den deken
Van 't veldbed, waar de bulderbas,
Na zijn gemaakt alarm, weêr ingedoken was,
Zag Jochem een ontzettend voorwerp steken; -
En stierf hij niet van schrik, hij keert, voor 't minst, half dood.

‘Help, Nepomuk! wat is mij wedervaren!
Berst hij in 't einde los.’ Ik kom... daar kijkt een poot!
‘Een paardenpoot! met lange, zwarte haren; -
En dikker vast
Dan hier mijn lijf! - kijkt uit het bed van onzen gast!’

‘“Loop naar de pomp, en drink u nuchtren, kwast!”’
Voegt hem zijn meester toe; maar naadrend, om de kamer
Van Belzebub, op zijn beurt, in te gaan,
Vergeet hij niet een kruis te slaan;
En bleef hij, op den drempel, roerloos staan;
Begon hem óók het hart te kloppen als een hamer;
't Had dubblen grond! Niet één - twéé hoeven staken 't bed
Thans uit! - Hij komt terug, onmaglig dat hij stamer'
Van 't geen hij zag, en zwijgt geheel verplet.

Toch moest een derde nog gaan kijken!
Een oude Kurassier, in rust naar 't land verzet.
Zijn knevels streek hij op; zijn kuif rees, zonder strijken,
Vanzelve omhoog, zoodra hij binnen kwam,
En, bij twee hoeven, nog een' langen staart vernam,
Die kwisplend heen en weder speelde.

Weg liep ook nommer drie! en 't scheelde
De waard alleen, zoo liep het huis leeg. Voor 't ontbijt
Bezorgd, laat Jaromir aan hem geen' vlugtenstijd.
Met huivrende angst gediend, roert deze nu zijn kaken
Van nieuws; tot hij beveelt de reekning op te maken.

De waard, bij dit gebod, voelt zijn bevrozen bloed
Straks weder tintlend slaan in de aâren:
Daar 't blijkt, dat, zonder hem, de Droes denkt heen te varen.
Hij wil erkentlijk zijn; ook valt hem in: ‘'t was goed,
Zich daar beneden, voor den nood, wat gunst te sparen.’
Dus antwoordt hij: ‘Genadig heer!
Dat kost en drank alhier tot uw beschikking waren,
Is pligt geweest; en 't strekte mij tot eer,
Bleef deze kleinigheid de vriendschap onderhou'en.’

‘Goed!’ spreekt de Gast ‘het zij. - - Dit zal u ééns niet rouwen,
Heer waard! -wij zien elkander weêr.

Op den huize Wildenborch.
A.C.W. STARING.

De Grieksche Moeders.
(*De Lamartine zeer vrij gevolgd.*)

ONTVLUGTEND hof en haard, aan ons gezegend strand,
Vervolgd tot aan den voet van steilen *Erymant*,
Belet de nacht een poos aan *Delhys*(1) heir het nadren;
De Grieken, die zich hier in stilte zaamvergadren,
Van vrouwen vergezeld en kroost en Priesterdom,
Bestijgen 't rotsig oord, dat schaars een voet beklom.
Dáár, (wat geen wapens voert op 't hoogst des bergs geborgen)
Verbeidt nu Hella's heir in sombren ernst den morgen.
Onwrikbaar is zijn moed, maar ach zijn tal gering,
Niet *eigen* lijfsbehoud; maar gade en lieveling

(1) *Delhys* - een Turksche Pacha.

Te derven, dat valt zwaar op belden, die nooit beefden,
Maar daaglijks met den dood, als vriend, gemeenzaam leefden.
O nare, bange nacht! wat is uw snelle vlugt
Voor 't lijdend ouderhart verschriklijk en geducht!
Wat kost gij aan de ziel van elk der echtgenooten,
Nog eens voor 't allerlaatst elkaâr in d'arm gesloten,
Nog eens't zielpijnend woord: '*tot weêrziens bij den Heer!*'
Elkander toegesnikt voor d'allerlaatste keer.
Nu wijl wat weerloos is, kroost, Priesteren en vrouwen
Zich zonder reddingshoop op Gods genâ betrouwen,
Schaart lager Hella's heir zich als een muur aaneen,
En scherpt der zwaarden snede op rots en marmersteen.
Een hooge, heilge moed bezielt nu hart en spieren,
Hun neêrlaag is gewis, - maar hun is 't zegevieren;
Hun ondergang zal groot, hun sneven God gewijd,
Hun dood de doorgang zijn tot 's Hemels heerlijkheid.
Dit plegtig tijdstip naakt; de Nacht plooit zijne vleuglen,
De Dagbodin snelt aan met losgelaten teuglen;
Zij kleurt met gloeijend rood, omzoomd van fonklend goud,
De kim waaruit zij rijst en Hella's wee aanschouwt.
De Koning van den dag, haar volgend op de voeten,
Klimt schittrend, om voor't laatst de Helden Gods te groeten.

De Pacha, droomend zelf, op 't Grieksche bloed belust,
Ontwaakt, de krijgspauk klinkt; heel 't heir staat toegerust
Tot d'ongelijken kamp; hun *Allah!* - *Allah!* galmend,
't Kanon rolt donders uit - 't stof, dat, naar boven walmend,
Met solferdamp zich mengt, spelt, dat de vijand naakt.
De zwakke Grieksche rei, slechts door hun zwaard bewaakt,
Verwacht hen op de punt en maait uit digten strengel
De Turksche koppen af, als halmen van den stengel.
Helaas! kort duurt die zege, aan iedre zijde omringd,
Valt Hellas Heldenteelt, terwijl de vijand dringt
Door d'engen bergpas heen en woedend stormt naar boven;
De vrouwen, 't weerloos volk, zien door de naauwe kloven
Hun beulen nadren: - nog één toevlugt doet zich op: -
En struik en ijspunt langs, bereiken zij den top.
Op 't plat van deze piek, stijl naar een' afgrond hellend,
Waar, grondloos diep, een kolk, onzigtbre golven wellend,
Haar kokend schuim en dampen opbruist; waar 't gebral
Eens stortvloeds 't oor verdooft; de donder knal op knal
Ter bergklove uitslaat, en de bliksem eeuwge stralen
Ten hemel slingert, of ze neêrschiet in de dalen,
Dáár in dat schaars genaakt, vervaarlijk, vreeslijk oord,
Ontvangt nu iedre vrouw, vóór 't aangaan van den moord,

Van uit der Priestren hand, de teekenen des Heeren;
Zij knielen voor het laatst; de vrome wachters keeren,
Ten prijs van aller bloed, den vijand nog een' stond.
Vergeefs! Daar nadert hij den hoogsten toevhigtsgrond.
Nu treed één moeder fier naar 's bergtops steile randen,
Peilt met een' strakken blik des afgronds ingewanden,
Wenkt de andre moeders zaam, hun kroost aan borst of schoot,
En zegt: ‘één wreker rest, ziet, zustren, 't is de dood!’
Met, rukt ze een lagchend wicht, een frissche levensbloesem,
In opgewonden drift van haren vollen boezem,
Toont het den beulen, kort daar onder; kruist en kust,
    En kust het weêr in reinen moederlust.
‘Straks,’ roept zij eindlijk uit, ‘straks, straks kus ik u weder.’
En.... God! zij ploft haar kind in 't diepst de draaikolk neder!
Met afgewend gelaat, hoort zij, door 't woest gebral
Der storting, 't weêrgekaats van hares zuiglings val;
Doch ziet met medelij al d'andre moeders beven.
‘Wat, ijst gij,’ roept ze in vuur, ‘dat gij mijn kind zaagt sneven!
Volgt zaam mijn voorbeeld na. Mijn zoon, mijn zoon is vrij;
Hij is bij Jezus reeds, daar wacht hij u en mij.
God lof! 'k merk uw besluit; moog niets uw' moed versagen,
Gij hebt geen slaventeelt in uwen schoot gedragen.’

Nu smakt elk op haar beurt haar wichtje van de rots,
En de afgrond antwoordt bang met naar herklonken bots.
Straks, vormend met elkaâr een ronde hand aan handen,
Doen zij een' ommegang kort langs de kraterranden,
En elk der moeders, die den voet bij d'afgrond zet,
Springt moedig in de diepte, als waar ze een rozenbed.
Zoo sluit zich en ontsluit die doodkrans zestig werven,
Totdat de laatste naakt, om 't laatst het licht te derven;
Zij aarzelt niet - o neen, maar heffend lof en lied,
Lacht zij de dwarling toe, die naar de diepte schiet.
‘Ik kom, mijn kind, ik kom!’ roept ze uit, in hoog verrukken,
‘Ik kom, om bij den Heer met u de palm te plukken.’
Zij heft haar' blik tot God. - Daar zet, bedekt met bloed,
Het beulenrot alreê op 't plat des bergs den voet;
Daar nadren zij hun prooi, als uitgevaste wolven,
Hun woede bruist en schuimt als opgeruide golven;
Zij kust verrukt haar Kruis, beveelt haar ziel den Heer....
En stort zich juichend bij haar kind en zustren neêr.

ROTTERDAM.
R.H. VAN SOMEREN.

Vaarwel aan de Reisvogeltjes.
(*Vrije navolging uit het Fransch van Aimé Martin.*)

O! lief en zangrijk pluimgediert,
Dat nog zoo weeldrig kweelt en tiert
Op takjes, reeds ontbloot van bladren:
Ontvlugt ze! 'k hoor't geloei der winterbuijen nadren!
Zie, gansch de schepping kwijnt, vergrijst, versterft, buktneêr.
In 't stollend beekje vloeit dat zoele vocht niet meer,
Waarin gij 't lijfje zat kunt baden,
En u de wiekjes met zijn zilvren dropjes laden.

Vaartwel! stijgt op, met snellen zwier;
Ontsnapt, op vleuglen van Zefier,
Dees ruwe en reeds verkleumde landen.
Zoekt rond, in't ruim heelal, waar frissche bloemwaranden

Pas aan 't ontluiken staan, en waar de Lent' herleeft,
En 't rijt beplante veld u milder voedsel geeft.
Zet u op 't wrak ter neêr van 't wijdberoemd Athenen;
Vliegt ginds den heuvel op, daar praalde Mitylenen;

Ja, altoos dartle diertjes, snelt
Naar Maraton, naar 't heilig veld,
En, daar ge zijt ons land ontweken,
Gaat, groet met uw gekweel die kunstgewijde streken,
Waar eens Themistokles vereeuwigde zijn' naam:
Smelt daar, dien held ter eer, uw malsche toonen zaam;
Herinnert, bij die vreugdezangen,
Dit oord zijn dappren heldenmoed,
Die 't rust en heil eens deed erlangen
En's lands verdelgers smoorde in bun weêrspannig bloed.

Maar ach! als op dit strand uw zwermen nederzijgen,
En vrolijk 't smeltend lied tot 't hoog azuur doen stijgen,
Het blijf hun onbewust,
Dat roof en moordzieke oorlogsbenden,
Verdoofden d'edlen glans der welvaart aan deez kust,
Weleer een lustprieel, nu 't speeltuig der ellenden.

Doch, schelle zangers, u is 't noodlot onbekend;
U, drukt alleen de zorg, voor gade en kroost te leven,
En waar gij met hen rust of rent,
Gedurig naar 't bezit der zachte Lent' te streven:
Ja, zonder 't gruwbaar lot der Grieken na te gaan,
In hun gewijde tempeldaken,
Gaat ge, opgeruimd en vrij, kunstrijke nestjes maken;
Daar smaakt gij 't volst genot, trots buijen en orkaan,
En, met de trouwste gâ, van liefde en weelde dronken,
Zweeft gij, en zingt en dooft bij haar de levensvonken.

DIXMUIDEN.
J.M. DOOLAEGHE.

Minnelied aan de Wijnflesch.
(*Vrije navolging, uit het Hoogduitsch, van den Dichter Kleist.*)

O Flesch! vol sap ten troost in smart en kommer,
Dat mij verrukt!
Wat heil voor hem, die u, in 't rozenlommer,
Aan 't harte drukt.

Ik lach met't lot, dat vaak mijn geest bezwaarde,
Als gij mij vleit:
Gij zijt mijn heul, mijn hemel reeds op aarde,
Mijn zaligheid.

Laat dwazen zich door 't schoon geslacht doen kwellen,
'k Spot met hun pijn:
God schiep voor mij het bloed van muskadellen;
'k Leef voor den Wijn.

Hij schenkt mij kracht en hemelvreugd' in't harte,
Door de oude deugd;
Die water drinkt, lijdt kwelling, pijn en smarte,
Heeft nimmer vreugd'.

Ware Adam niet, had hij de druif gegeten,
Bevrijd van nood?
Die vader heeft in cidervrucht gebeten
En stierf den dood.

O, blijf voor mij, wat gij steeds waart voordezen,
Zoo goed van smaak:
Gij zult altijd mijn liefste deel hier wezen,
Mijn zielsvermaak.

En sterf ik eens, zink op mijn graf dan neder,
En snik in rouw:
Ach! ik zie nooit dien lieven vriend meer weder,
Mij steeds getrouw.

OUDENAARDEN.
J. D'HUYGHELAERE.

Orestes.

HET misdrijf was volbragt in Agamemnons dood: -
De Held, die, aan het hoofd der Grieksche legerscharen,
Het Rijk van Priam delgde en 't noodlot weêrstand bood,
In dien rampzaalgen krijg, een tiental bange jaren;
En, van het zwerven moê, de vaderlandsche kust
In 't eind met blij gevoel in 't blaauw verschiet zag dagen,
Verlangend naar den stond, waarin weêr stille rust
Zijn leger spreijen zou bij gade en kroost en magen;
Vond.... 't heilig Huwlijksbed door overspel bevlekt!...
Zag.... Klytemnestra, zag zijn' gade in ontrouw weder,
En, eer hij 't matte lijf ter ruste nederstrekt,
Doorboort haar dolk zijn hart en... stervend zinkt hij neder!

Het misdrijf was volbragt!! - Wie d'eersten stap begaat
Jaagt immer verder voort: de hartstogt, fel aan't branden,
Joeg eens in strafbren gloed een blos op haar gelaat;
De wellust gaf in 't eind den moorddolk haar in handen,
En schaamte en eer verdween. De lijktoorts werd gedoofd:
Met schaatrend vreugdgejuich het nieuw verbond gesloten,
Mycenes diadeem siert 's overspelers hoofd;
Luid schalt het Iö voor de gruwbare echtgenooten,
Die brassend zwelgen en zich baden in genot,
Met dartlen euvelmoed den Hemel zelf trotseren,
En, daar het eerloos paar met Jovis' bliksem spot,
Op den ontwijden troon met wulpschen lust regeren.
Maar wagglend staat die troon.... De fiere Orestes leeft,
En luid dreunt hem de kreet om wraak gestaag in de ooren,
Doch vreeslijk is de taak, die hem voor oogen zweeft,
Verschrikkelijk de zoen, zijns vaders schim gezworen.
Ja, zijn gespierde vuist omklemt wel 't heldenzwaard,
Maar tegen welke borst zal hij het staal verheffen?
Die onder 't hart hem droeg en smartvol heeft gebaard,
Zal hij gevoelloos haar het schuldig harte treffen?
De zoon van Atreus, der Hellenen legerhoofd,
De held der Grieken, wien de hand van een' verrader

De kroon ontwrong en heeft van 't levenslicht beroofd,
Eischt de geregte straf des misdrijfs.... 't is zijn Vader!
En vurig klopt hem 't hart, en ziedend kookt zijn bleed,
En 't bliksemende staal is reeds omhoog geheven;....
Maar wie - wie is 't, dien hij van de aard verdelgen meet?
Het is zijn moeder; Goon!.... 't is de oorsprong van zijn leven.
Dan neen, hij aarzelt niet: zijn boezem jaagt en hijgt;
Zijns vaders lijkbusch staat hem overal voor de oogen.
Natuur spreekt tot zijn hart niet meer. Hare inspraak zwijgt.
Hij waant, de Goden zelv' zien op hem uit den hoogen.
Hun teisterende roede is in zijn hand. Zijn staal
Moet Agamemnons bloed geregte wraak verschaffen.
Hij hoort de raadselspreuk der duistre orakeltaal,
En zal, het regt ten zoen, 't gevloekte misdrijf straffen,
En kent geen moeder meer.....Egisthes' gemalin
Is aan Orestes vreemd - neen, moet hij eindloos haten.
Der Goden adem zelv' blies hem dien wraaklust in,
Hij treff' dan beiden, die de hemelmagt vergaten,
En immer meer verhit, jaagt hem de woede voort,
In blinde drift beeft straks de dolk in zijne handen.
Zijns vaders dood ten zoen begaat hij dubblen moord,
En 't wreekend staal zijgt in zijns moeders ingewanden!

Helaas! wat is de mensch, die zich Gods wraak vermeet,
Een hooger geestkracht moog't gemeen in de oogen blinken,
Maar dra, daar hij, bedwelmd, natuur op 't harte treedt,
Voleindt hij met gestaâg al dieper neêr te zinken.
Verbijstring hief hem op: hij zweefde in hooger sfeer,
En vindt beneden 't peil der menschheid eens zich weêr.

Wie doolt, met doodsverw op de kaken,
Daarheen met wankelenden tred? -
Hoor hem de bangste zuchten slaken,
Als door den zwaarsten last verplet,
Neen - niet gekromd door tal van jaren,
Is 's levens gloed in hem gebluscht;
Neen - niet door nijpende bezwaren
Geprangd, vliedt hem de stille rust.
O, zie die schuwe, brandende oogen,
Gestadig blikkende om en rond,
En, naauw nog starende op den grond,
Of weêr verwilderd opgevlogen;
Als waar' het hart, door killen schrik
En onweêrstaanbren angst, besprongen,
Door immer nienwe vrees gedrongen

Voor ieder naadrend oogenblik.
O zie dien boezem angstvol jagen,
Hoor uit die diepbeklemde borst,
Verdroogd door nooit te lesschen dorst,
Die doffe stem, dat pijnlijk klagen; -
Neen, welk een' zwaren last hij torscht,
Behoeft gij weiflend niet te vragen;
Ge erkent het afschrikwekkend beeld
Van hem, die 't gruwzaamst lot moet duchten,
Daar hij reeds hier de wrange vruchten,
Aan des Cocytus boord geteeld,
Wier gif zich rondspreidt door zijn bloed,
In hellenangst verzwelgen moet. -

Dat is Orestes! - hooploos zwervend,
Kent hij geen kalme zielrust meer.
Zoo, elk genot des levens dervend,
Drukt hem 't verplettrendst wigt ter neêr.
't Feit was volvoerd. - De vonklende oogen
Slaat hij verwilderd naar den hoogen,
Maar 's donders ratelend gebrom
Dreunt onheilspellend hem in de ooren:

Hij staat verstijfd; - hij is verloren; -
Hij voelt het diep.... Het Godendom
Moet schrikbre straf op hem doen dalen,
Al deed zijn hand het zegepralen:
Al wrook zijn hand het heiligst regt,
Hem-zelf blijft elke gunst ontzegd.

Zeus wenkt: en uit de donkre holen
Van d'Orcus stijgt Erinnys op,
Verheft den gruwbren slangenkop,
En kent de taak haar aanbevolen.
Haar ruwe hand geleide Orest;
(Hoe hij vertwijflend om moog vlieden,)
Van 't een naar 't andere gewest,
Zie hij rondom zich de Eumenieden,
Tot hem geen levensadem rest. -
Haar gif dringt hem door hart en aadren;
't Is alles duister om hem heen;
Hij vliedt den dierbren grond der vaadren,
Hij is in 't scheppingsrijk alleen.
Alleen? - Neen, waar hij zich moog' keeren,
Daar rijzen schimmen uit den grond;

Daar spat het bloed uit de open wood,
En nooit kan hij het van rich weren.
Met schrik ziet hij het zonlicht aan,
En vreest, gebrandmerkt op zijn wezen,
Staat *moedermoorder* elk te lezen,
En doet hem eens de wraak vergaan.
Met angst ziet hij het daglicht neigen:
Wanneer 't de westerkimmen kust,
Beidt hem in Morpheus' arm geen rust;
Hem, wien de vale nacht blijft dreigen
Met schrikken, in haar' schoot geteeld;
Die, naauw door sluimering bevangen,
Door 't zelf geschapen hersenbeeld,
Nog meer de ontstelde ziel voelt prangen,
En voor het gruwzaam spooksel beeft,
Dat in 't verhitte brein slechts leeft.

Vergeefs, dat gij met bevende armen,
O Pylades! hem hulpe biedt;
Al kent uw Vriendschapstrouw erbarmen,
De strenge Wraakgodesse niet.
Waarheen toch leidt gij zijne schreden?

Hem is heel de aarde een wildernis,
Wien Argos' wellustbarend Eden
De weg naar 's Tartars afgrond is.
De kracht der ziel is hem ontzonken,
De vlugt van zijnen geest verstoord:
In d'onverbreekbre boei geklonken,
Sluipt hij door 't hartbekoorendst oord.
Straal' Febus' gloed van 's hemels transen,
Voor hem is heel de schepping dood,
En hult in mist haar schoonste glansen,
Wien eens de zielevrede ontvlood.
Hij voelt aan 't hart den worm slechts knagen,
Die nimmer sterft; 't onbluschbaar vuur,
Dat in hem brandt, blijft op den duur
De koortsvlam door zijne aadren jagen.
Eens doof voor de inspraak der natuar,
Nu, door vertwijfling voortgedreven,
Vloekt hij in razernij het leven,
En..... beeft terug voor 't stervensuur!

Dat is Orestes!... dat de fiere Held der Grieken!
De hoop, des stervlings schutsgodin,

Strijkt niet meer op zijn pad op hare rozenwieken,
Noch stort zijn borst weer veerkracht in.
De tijd kruipt langzaam voort en sloopt al meer zijn krachten;
Na bange dagen, lange nachten,
Is 't slechts Orestes' schira, die nog in 't ronde waart:
Staag dieper buigt hem 't noodlot neder;
De Godheid zelf hergeeft zijn hart de rust niet weder,
Die zij den deugdgezinde baart.
De laatste zandkorl valt in 't uurglas van zijn leven;
In rillende angst blaast hij den adem uit,
Maar ziet de dochters ran den Styx nog voor zich zweven,
Daar hij de brekende oogen sluit.

Geweten! gij alleen - gij zijt die Wraakgodin,
Die 't misdrijf tuchtigt, wie het nimmer kan ontvlieden,
Gij slechts - gij teelt de trits der vreeslijke Eumenieden,
En schenkt den alsemkroes van 't bitterst lijden in.
O, wie uw stem ook moge in zijne borst verzaken,
Gij zwijgt, maar blijft den mensch gestaâg op zijde staan,
Bespiedt zijn' levensloop en boekstaaft al zijn daân,
Geducht is eenmaal uw ontwaken.

Maar wel hem, die ten gids u op zijn loopbaan kiest,
Gij leidt hem veilig voort langs 's werelds struikelpaden;
Die uit het oog a nooit verliest,
Mag zich in 't reinst genot van aardsche vreugde baden;
En eens.... Gods Engel voert hem op voor 's Eeuwgen troon...
Gij spreekt: de Godheid schenkt der Deugd hare eerekroon.

ROTTERDAM.
H. MARONIER.

De Zon en de Wolk,
Fabel.
(*Naar het Hoogduitsche onrijm van Fulda.*)

EEN donkere onweerswolk schuift voor het wereldlicht,
En schijnt zijn' luister te verdooven,
Of poogt dien glans aan 't menschlijk oog te ontrooven
En 't is een wijl, alsof de Daggod zwicht:
Maar naauwlijks wijkt de wolk in 't ruim der ethertransen,
Of fluka borduurt de zon haar' rand met gouden glansen.

Zoo mag men ook den brave roemen,
Ja, hem een licht der wereld noemen,
Die wrevelmoed noch wraakzucht toont;
Maar die, door smaad noch hoon verbolgen,
Ver van zijn vijand te vervolgen,
Na de onderdrukking, hem veeleer met weldaân loont.

NINOVE.
F. DE VOS.

De Gedachten.
Fragmenten van een onuitgegeven Leerdicht.

. . . . . .
. . . . . .
Ja, dierbre Amélio! 't onschatbaar Denkvermogen,
Aan 't edelst wezen mild geschonken, is, voor de oogen
Der ziel, de flikkering des lichts, dat haar omvangt
En aan welks helderheid of nevel de oorsprong hangt
Van 's levens waar genot, van blijdschap of van klagten:
De spiegel uwer ziel is 't werk van uw gedachten;
Die spiegel, die elk beeld, nabij of ver geplaatst.
Nu zwart, dan glansrijk, of veelverwig wederkaatst,
En, in de werkplaats des verstands, de vonk doet gloren,
Waaruit elk denkbeeld, laag of edel, wordt geboren,

Daar voelt de ziel haar licht verbreiden tot een' gloed,
Een zon, die luisterrijk haar stralen flikkren doet,
En (schoon oorspronklijk steeds dezelfde) zich verspreiden;
Die door den doolhof der verwarring u kan leiden;
't Is 't Denkvermogen, dat voor zielverdervend kwaad,
In 't onbezoedeld hart, den slagboom nederslaat;
Een zuivre toetssteen, trouwe waarborg van 't geweten,
Ja, schepper van de ziel der wereld is te heeten;
Zijn gloed ontsteekt de reine vlam van 't vlug verstand,
Van 't zielsoog, dat God zelv' heeft tot een vaderland;
Dat, door zijn tooverkracht, uw' wil kan leiden, teuglen,
En zich verheffen durft op uitgespreide vleuglen. -
. . . . . .
. . . . . .
Denk na; en maak ten drift en lust uw bloed te vlug,
Houd stand en trek uw' voet van d'eerslen trap terug;
Wied kiem en wortel weg van 't onkruid der gedachten,
En tern het weeldrig ros, vóór 't groeijen zijner krachten;
't Verwijl geeft sterkte; ruk manmoedig, zonder schroom,
Het tengre rijsjen uit, éér 't opgroeij' tot een' boom;
Wik, weeg, doof de eerste vonk, zoo gij geen slaaf wilt wezen;
Aan een veroude kwaal is moeijelijk genezen:

Wie wél begonnen heeft in 't zeedlijk worstelperk,
Heeft reeds de zwaarste helft voltogen van zijn werk;
En, zoo als ouders met hun kroost, in lijden, klagen,
Helpt ook de ziel den wil in zijne worstling slagen;
Die wil is vrij, schoon in zijn werk niet t'eenemaal;
Door zwakheid wordt hij slaaf: hij 's vrij door zegepraal!
.....
.....
Wie telt de naamlijst op der stille wangedachten?
Welk tafereel zou 't zijn, dat zij ten voorschijn bragten!
Wat niet al misdaân, waar, met pijnigend berouw,
Men bij een' boezemvriend zelfs vaak om siddren zou!
Laat waanzin dus uw rust, Amélio! niet storen!
Het edelst zaad der deugd gaat door dien damp verloren:
Door dwaze geestdrift kon ligt Titus een Tarquijn,
Door lafheid Cato - zelf Sardanapalus zijn.
.....
.....
Uw hart is de akker Gods; de vruchtbre kracht der aard'
Zijn uw Gedachten, door den goeden wil gebaard;
Die gaan de daden vóór, als bloesem vóór het groeijen
Van 't ooft, en, zoo als zonder knop geen roos kan bloeijen,

Of geuren wasemen die haar de Schepper gaf -
Zoo hangt ook goede wil van 't goede Denken af.
De tijdt schenkt wasdom, rijpt de druiven, vruchten, âren,
En maakt het rijsje tot een' boom, met kruin en blâren;
De hardste steen wordt hol, door stâgen drop op drop -
Zoo heffen zich allengs ook deugd en wijsheid op.
.....
.....
Wees dan regtvaardig en gij zult uw kalmte loven;
De vreugd' der ziel gaat die van 't ligchaam ver te boven!
Stille overtuiging zij de proefsteen, hoe gij denkt,
En of 't geweten u of knaagt, of vrede schenkt?
Herhaal, zoo vaak de zon ter kimme is uitgerezen,
Philippus gulden les; '*Gedenk een mensch te wezen!*'
Zoo blijv' Regtvaardigheid de onwankelbare spil
In 't groote wentelrad van uw verstand en wil;
Zoo moog' haar rigtsnoer al uw doen en denken stieren,
En gij op alles wat uw rust stoort zegevieren;
Leer zoo met Seneca gevoelen (die 't u toont),
'Dat in den braven man de Godheid zelve woont.' -
Meer dan 't denkbeeidig heir der onverkloekbre wachten
Van griffioenen, die met leeuw- en aadlaars krachten,

Op 't hoog Ripheesch gebergt', waar Arktos kleine Beer
De barre pool verlicht, voor d'uitverkoren heer
Van diep begraven goud, smaragd en eedle steenen,
Zich, als dier schatten borg (naar 't oud geloof), vereenen -
Meer, zeekrer is voor u, van onverwinbrer aard,
De trouwe wachter, die uw ziele-rust bewaart;
Den schoonen Chrysoliet van uw gedachten heiligt,
En 't onwaardeerbaar heil uws goeden naams beveiligt;
't Is 't zuiver licht der deugd, de pools tar van uw lot,
Dat u steeds nader brengt tot hooger heilgenot:
De wijste Athener zal, door voorbeeld, leer en werken,
Uw' ziel de hoop op hare onsterflijkheid versterken,
En 't zaalgend Heillicht, zoo geweld op u mogt woên,
U, zonder doodvrees, zelfs den scheerlink drinken doen;
Des vromen lijden toch en 's boozen lust en vrede
Brengt dubble zekerheid voor eeuwig aanzijn mede!
Dat dan de dood den band des zetels uwer ziel
Aan aarde en zinnen, vroeg of laat, verbreek', vernierl';
(Eens toch, Amélio, moet deze stap gebeuren)
Gij zult dien wondren knoop gelaten zien verscheuren;
Gij volgt gerust den weg, langs waar Natuur u leidt;
Maar nooit ontbindt het graf heur band aan de eeuwigheid;

Ligt, dat die zitplaats, die ten rijkstroon haar mogt strekken,
Zich aan de sloping van het ligchaam kan onttrekken:...
Zijn klein en groot niet één in de orde der Natuur?
Een enkel stofje slechts, door water, lucht noch vuur
Te ontbinden, blijft bestaan, en 't IK van 't aardsche wezen
Ontwikkelt zich op nieuws en eedler dan voor dezen:
De kiem der schoonste plant ligt in het kleinste zaad -
Van 't vlindertje in de rups -! zou, tot een nieuwen staat,
Tot zijn herschepping voor een ander beter leven,
Dan't beeld der Godheid ook geen kiemtje zijn gegeven?
De zucht voor ons bestaan schept, voedt in ons den wensch,
De rede erkent die kiem waarschijnlijk in den mensch;
En de Openbaring van den grootsten Waarheidspreker
Maakt dat beginsel in't volkomenst schepsel zeker;
De groote Godstolk uit het nedrig Nazareth
Heeft, door zijn blijde mare, er 't zegel op gezet.
Met die belofte stijgt, gelouterd van Gedachten,
De geest, in arends-vlugt en rein ontvlamde krachten,
Ten hemel op, en, in den straal van deugd en pligt,
Smelt de opgeklaarde Ziel in hooger eeuwig Licht.

HAARLEM.

J. VAN WALRÉ.

De Bloem.
(Romance.)

SCHOONE en liefelijke bloem!
Gistren nog der velden roem,
Thans ligt gij in 't zand verdord,
Door den storm ter neêrgestort

Schoone bloem! uw lot is duur,
Toch 't is ons niet minder zuur:
Wij zijn als uw bloosje ook teêr,
't Minste vlaagje stort ons neêr.

Gistren nog, het hart vol min,
Sprak de schoone herderin:
‘Dochter van den Dageraad,
Morgen siert ge mij 't gewaad.’

Maar van uwen steel zoo teêr
Zonk uw blos en kelkje neêr:
En de vriend van Doris kwam,
Zocht - maar vond nog slechts uw' stam.

Hij keert weêr en laat een' traan;
‘Vang niet, herder, 't schreijen aan,
Die uw Doris nog geniet;
Slechts hebt gij het bloempje niet.

Maar helaas! mijn jonge Eleen
Ging gelijk een schaduw heen:
Haar gelaat was schoon en blij...
Nu is vreugde en schoon voorbij.

Haar ter heugnis heeft mijn hand
Op haar graf een bloem geplant:
Zie reeds driemaal aan dit graf
Trok mijn hand dit bloempjen af.’

En nu volgde ik op het mos,
't Naaste pad in 't lomrig bosch,
Toen ik 't woord, altijd zoo zacht,
Hoorde: ‘Vriend, uw liefste wacht.’

KORTRIJK.

J.J. DOORNAEAT, J.z.

Makasser,
door de Nederlanders veroverd in 1660.

NIET strafloos wordt het Volkenrecht
Door Vorsten-willekeur geschonden.
Dat heeft Makasser ondervonden,
Bij bloedig land- en zeegevecht,
Toen Neêrlands moedige oorlogsstevens
Voldoening vroegen voor 't bedrog.
Het heugt den Makassaren nog:
't Stond *hun* op zoo veel duizend levens.

Makasser was de trotsche stad,
Die gansch Celébes overheerde;
Wier aanzien heel het Oosten eerde;
Doch die het vreêverbond vergat,

Met Neêrland plechtig ééns gesloten:
Die 't oproer aanblies in het Oost,
En Portugals afgunstig kroost
Verkoor tot bond- en strijdgenooten.

Daar stevent van Amboinaas reê
De vloot der dappre Batavieren.
Hoe vlag en wimpel blijde zwieren!
Trouwloos Makasser, wee u, wee! -
De dag der wrake kleurt de kimmen.
Hoe toornig blikt de Dageraad!
De Zon zal, met vergramd gelaat,
Welhaast ten gulden strijdkar klimmen.

Wat snelt gij zamen naar het strand,
O Makassaars en Portugeezen!
Reeds is het vonnis uitgewezen.
Vier van uw kielen zijn verbrand,
Of door den Batavier genomen:
Hem was geen overmacht te groot.
Twee kielen zijn ter naauwer nood
Van Dam en Fruitmans nog ontkomen.

Dat tweetal Bezems van de zee,
Vooruit gezeild, had driepaar schepen
Der Portugeezen aangegrepen;
En 't zestal zwichtte voor die twee.
Makasser ziet het met ontroering. -
Reeds volgt de Nederlandsche vloot;
Dáár is de moed der dappren groot,
En grenzeloos hun geestvervoering.

Van Dam, de Vlootvoogd, schikt de macht
Van Nederland in twee smaldeelen;
En elf der kloekste zeekasteelen
Verlammen al des vijands kracht.
Zij geven 't sterke Panakoke
De volle laag, en zeilen voort,
Opdat men straks, met schrik en moord,
Het Vorstelijk kasteel bestoke.

Eerst werd Makasser nog begroet;
Nu moet Samboupo 't al vergelden.
Hoe zinkt de moed der vreemde helden!
Hoe siddert heel des Vorsten stoet!

Hoe dreunen muur en vestingwallen,
Bij 't rustloos baldren van 't geschut!
Reeds schijnt de wederstand onnut,
De kroon van 's Konings hoofd gevallen.

Wat is de ware Koningskroon?
De moed - alleen: - is *die* ontzonken,
Wat kransen om den schedel pronken,
Zij missen 't adelijke schoon.
Maar - onmeêdoogend op u smalen,
O Koning! zal mijn Zangster niet:
Zij wijdt uw ongeluk een lied,
En zal uw Gades dood verhalen.

Wat minnaressen ook tot roem,
O Koning! van uw Harem strekken;
Heur aller schoon toont enkel vlekken
Bij 't schoon der lieve Lentebloem,
Door u ten hoogsten rang verheven.
Bekoorlijk is de Koningin;
Zij blaakt voor u van reine min,
En zou voor u met vreugde sneven.

En nu het hoofdkasteel zoo stout
Door Neêrlands zeemacht is beschoten,
Nu wijdt zij, meer dan alle grooten,
Haar wenschen slechts aan *uw* behoud.
Zij bidt voor *u*, die eedle vrouwe!...
De kogel spaart de vrome niet...
Zij sneeft; de laauwe bloedstroom vliet,
En gudst op 't kleed der u getrouwe.

Gij ziet haar met het bloed bemorscht;
Het Hof weêrgalmt van uwe klachten.
Wie zal uw boezemwee verzachten?
Wat baat het purper nu den Vorst? -
Intusschen dondren de kanonnen,
En luistren naar geen zielesmart.
De Koning grijpt weêr moed in 't hart:
Nog is de vesting onverwonnen.

Dáár blijft het groote krijgs tooneel.
Vier duizend Makassaren, allen
Uit Panakokes hooge wallen
Getogen naar het hoofdkasteel,

Zijn welkem in Samboupoos muren:
Voor Panakoke vreest men niet.
Maar - 't onweêr nadert in 't verschiet
Met schrikkekijke bliksemvuren.

Het ander deel ran onze vloot
Nam nog geen aandeel in 't vernielen.
Het waren kleine en zwakke kielen
Met menig sloep en oorlogsboot.
Die vloot zeilt aan, en sterke drommen
Gewapenden zet *zij* aan wal.
Nabij is Panakokes val:
Het weêrloos fort is haast beklommen.

Zoo zwicht des vijands kleine macht,
En zegepralen Neêrlands dappren.
Men laat de vlag der Staten wappren
Van muur en trans; men juicht en lacht.
Wel spoedig zien zich onze helden
Besprongen door een talrijk heir;
Maar moedig is hun tegenweer,
En 't bloed des vijands drenkt de velden.

Van Dam en Fruitmans trekken voort
Met dicht aan één gesloten scharen.
Aan 't vluchten slaan de Makassaren;
't Is geen gevecht meer, maar een moord.
Makasser - zelf is overrompeld;
Paleizen, tempels staan in brand.
Eén noodkreet stijgt er uit het land,
In grondeloozen rouw gedompeld.

Niet langer wordt Samboupo nu
Door Neêrlands ééne vloot geteisterd:
Die vesting is genoeg ontheisterd;
Het geldt, o Portugeezen, *u*.
Wij kennen uwe trotsche standers.
Hoe tuchtigt ons kanon uw schans!
Gij beeft - Wij zeilen verder thands,
En schrik verzelt de Nederlanders.

Ja, Joupandan! kort was uw strijd,
Gij laatste vest der Makassaren....
Maar o! de woede gaat bedaren,
't Is of de vrede 't land verblijdt.

Makassers Koning bood een vrede,
Den onzen roem- en eervol, aan.
Daar wappert reeds de witte vaan,
En de oorlogsvloot rerlaat de reede.

MIDDELBURG.

A.F. SIFFLE.

Aan mijne Flesch.
(*Naar Parny*.)

KOM al mijn zorg en leed verachten,
Geliefde Flesch! gezellige vriendin!
Leer mij fortuin en lot verachten,
En stort mij, door uw tooverkrachten,
Vergetelheid van Goôn en menschen in.

NINOVE.
A. DAUWE

Maria van Braband.
(A^{o} 1276.)

NEVENS Phlips, den Lelie-Koning,
Zat Maria op den troen,
Jan van Brabands jonge zuster,
Hooggeroemd om deugd en schoon.
Hemelzegen, aardsgenoegen
Overdekten 't Vorstlijk paar,
En zij leefden trouw en teeder,
Zij voor hem, en hij voor haar.

Frankrijks welvaart groeide en bloeide
Door een' echt zoo eensgezind;
(Want den landzaat is 't een zegen,
Dat de Vorst zijn gâ bemint.)

O, wat was Maria liefdrijk
In hetgeen zij deed en sprak!
Wat al goed deed ze aan haar' hofstoet,
Aan den arme in 't strooijen dak!

Waar zij ging, of waar zij toefde,
Look de vreugde op voor haar' voet;
't Lachje, dat haar' mond omzweefde,
Streelde en warmde 't stugst gemoed.
Ieder prees haar voor een' engel,
Als men schaars op aarde een' ziet;
Brabands dochter, Frankrijks moeder
Hiet zij in der Dichtren lied.

God ook zag met welgevallen
Neder op den Lelie-troon,
En verblijdt het lievend echtpaar
Met een' welgeschapen zoon.
Al de wereld zingt en jubelt
Bij Marias kerkgangfeest;
Ieder looft en bidt den Heere,
Doch Maria wel het meest.

Neen, een enkle bidt niet mede,
Pirs[1] niet, die, van uit het slijk
Door zijn' Koning opgetogen,
Raadsheer werd van't Fransche Rijk, -
Pirs niet, neen, die voor Maria
Brandt in dartle minnevlam,
En geen overspelig jawoord
Op zijn liefde-beê bekwam.

Sinds de schoone Koninginne
Met verachting hem verstiet,
En de Vorst, hem minder gunstig,
Minder hem het Staatsroer liet,
Broeijen heimlijk in zijn' boezem
Zucht naar wraak, en dorst naar bloed;
Want zijn hoogmoed is vernederd,
En zijn lust blijft ongeboet.

(1) *Pierre de la Brosse*. Ik heb den naam van *Pirs* (voor *Pieter*) behouden, gelijk die voorkomt in de onde Brabandsche Rijmkronijken van VAN HEELU, DE KLERS, en VAN VELTHEM. (Zie vooral den laatstgenoemde, naar de uitgave van LE LONG, II Boek, Hst. 40, 41 en 42.

Als een tijger, tuk op moorden,
   Die met vonklende oogen loert
Achter heesters, achter struiken,
   En niet eer rich rept of roest
Dan wanneer hij wis zijn prooi grijpt,
   Die van verr' hem vlugten zou;
Zoo, zoo loert ook, van ter zijden,
   Pirs op de aangebeden, vrouw.

Ach! daar grijpt hij reeds het lemmer!
   Zal zijn hand den moord bestaan?
Neen! door 't bloed van kind en moeder
   Wordt zijn wraaklust niet voldaan:
Ook haar Deugd wil hij vermoorden,
   Ook haar' naam en hoogen roem,
En in schande moet zij sterven,
   Als de in't slijk getrapte bloem.

Frankrijks Kroonprins, door den Koning
   Uit een' vroegren echt geteeld,
Die nu met Maria's wiegling
   Als zijn' eigen broeder speelt,

Gaat de booswicht dienstbaar maken
Aan 't ontwerp der sneodste daad:
Tusschen Koningin en stiefzoem
Zaait hij tweedragt, kweekt hij haat.

Met den Rijksverst van Kastilje,
Met den vijand van de Kroon
Smeedt hij gruwzame eedverbonden
En belooft hem Frankrijks troon.
Hij verraadt de staatsgeheimen,
In 't vertrouwen hem gezeid,
En bedingt vooraf het loon reeds
Van de zwartste ondankbaarheid.

't Is hem onuitspreekbre wellust,
Dat hij dag voor dag mag zien,
Hoe de Kroonprins en zijn moeder
Meer en meer elkander vliên.
Haten kan zij niet, Maria,
Maar het doet haar innig smart,
Als de Prins een nijdig oog slaat
Op den lievling van haar hart.

Ook de Koning is mismoedig,
Om de tweespalt, die hij ziet,
Om de dreigende onweêrswolken,
Die zich hoopen in 't verschiet;
't Wordt steeds donker om hem henen,
Wat hij doet, of waar hij streeft;
Eindlijk denkt hij heul te vinden
In den raad, dien Pirs hem geeft.

‘Laat, o Koning!’ zegt de snoodaard,
‘Vrouw en zoon méér samen zijn.
Vriendschap groeit uit tafelvreugde -
Sterkt zich met denzelfden wijn.
't Bijzijn zal hun hart verzachten,
Want Maria is zoo goed!
En uw zoon ook - is hij anders?
Is hij niet van 's vaders bloed?’

Daaglijks wordt de Prins genoodigd
Aan de tafel der Vorstin;
Maar, helaas! geen sprank van liefde
Dringt zijn' stalen boezem in.

't Uur der wraak is nu geslagen!
   Pirs, in gruwelen volleerd,
Mengt vergif in 's Prinsen beker,...
   En de booswicht triomfeert.

Welk een jammerkreet verheft zich,
   Bij het lijk van 's Vorsten spruit?:
‘Ach de Kroonprins is vergeven!
   (Roepen alle stemmen uit)
Ziet zijn oogen! ziet zijn lippen!
   Ziet die vlekken om zijn kaak!
Ja, wij zien 't, hij is vergeven:
   Wraak, geregte Hemel, wraak!’

Pirs, als Regter opgetreden,
   Gaat het feit naauwkeurig na,
Vindt het gif nog in de drinkschaal, -
   In Maria's tafellaâ; -
Vindt getuigen, die 't bezweren,
   Dat zij 't van een' Heiden kocht,
En het heimlijk, daags te voren,
   Mengde in 't kostlijkst druivenvocht.

Spoedig loopt die maar in 't ronde,
   En men schreeuwt, van woede vol:
‘Die van Braband pleegde 't schelmstuk!
   Weg met haar, in 't kerkerhol!
Wil zij dus haar' zoon verheffen
   Op den troon van haar' gemaal?
Weg met haar! zij sterve in schande,
   Door het vaar, en aan den paal!’

En de ketenen des misdrijfs
   Klemmen haar de zachte leên;
En men voert haar, en men sleurt haar
   Waar den donkren kerker heen
Dáár, in tranen en verzuchting,
   Wacht zij stil haar vonnis af;
En het vonnis wordt gesproken....
   En de houtmijt is haar straf.

Niemand gaat Maria troosten;
   Ze is verlaten nu van elk.
Vruchtloos voelt zij weêr haar' boezem
   Zwellen van de moedermelk;

Ook haar kind is haar ontnomen,
   Al haar wellust, al haar vreugd';
Niets meer blijft haar, niets meer, ovrig,
   Dan hare onschuld en haar deugd.

Hertog Jan, Maria's broeder,
   (Die als Ridder niemand zwicht,
En als Zanger niemand toegeeft
   In het Zwavisch minnedicht,)
Hoort die maar, in Brussels wallen,
   Waar hij 't lied der Liefde zingt;
‘Neen!- (zoo laat zijn stem zich hooren,
   Wijl hij uit zijn' zetel springt;)

't Kan niet zijn; 't is valsch gelogen!
   Zij? van Brabands heldenbloed?
Brabands leeuw kan niet ontaarden,
   Ze is door Aleide opgevoed:
'k Heb dezelfde borst gezogen;
   Neen, bij God! het kan niet zijn!
'k Laat mijn zusters lijf niet krenken,
   Neen, ik red haar uit de pijn!’

En het moedigst ros des Hertogs
Wordt gezadeld en getoomd;
't Moedig ros is dood-gereden
Eer hij halverwege koomt;
En een ander wordt bestegen,
En hij rust niet, dag of nacht,
Voor hij 't kerkerslot bereikt heeft,
Waar zijn zuster in versmacht.

‘Zuster, (roept hij) lieve zuster!
'k Ben uw broeder, die hier sta;
(En hij blaast op zijnen horen
't *Harba, harba lorifa*[1],)
Wees gerust! ik kome u redden:
Morgen, eer het avond zij,
Zult gij vrij zijn, en bij mij zijn,
Of ik zet er 't leven bij!’

(1) Het bekende Refrein (of liever *Ritournel*) van 's Hertogen Minneliederen. Zie mijne *Verhand. over de Nederd. Tael en Letterkunde*, Deel I, bl. 120.

En de zuster, in haar boeijen,
   Hoort den Vaderlandschen klank,
Vouwt de handen biddend zamen,
   En zegt staamlend: ‘God zij dank!...’
De Almagt hoort haar stille bede;
   Zij ziet neêr op 't kerkerhol,
(Want de maat van zoo veel lijden
   Is gemeten nn, en vol.)

En zij zendt haar' straffend' engel
   Pirs' vertrouwden bode na,
Op zijn' reistogt naar Kastilje;
   En Gods engel roept hem: ‘Sta!’
En de bode tuimelt neder,
   Doodgebliksemd in het gras;
En 't geheim der zamenzwering
   Vindt men in zijn brieventasch.

En de kampstrijd voor Maria,
   Door haar' broeder opgezet,
Wordt in feesttoumooi herschapen,
   Want hare Onschuld is gered.

‘Brabands leeuw kan niet ontaarden!’
Zegt de Hertog tot den Vorst,
Die zijn gade, in tranen smeltend,
Vast geklemd houdt aan zijn borst.

‘Brabands leeuw kan niet ontaarden!’
Roept weêr 't volk, langs allen kant,
‘Leve, leve vrouw Maria,
Als de glorie van haar land!’
Doch Maria smaakt geen vreugd' meer....
Ze is een bloem, reeds kalf geknot,
Die geen' geur meer kan verspreiden,
En verplant wil sijn door God.

ANTWERPEN.
J.F. WILLEMS.

Aan eene stugge Schoone.

HOOR, meisje, met uw lief gelaat,
Maar, ach! zoo koel van binnen,
Hoor, laat den schalkschen Minnegod,
Toch geen beleg beginnen.

Neen, neen! steek op de witte vlag,
Nu gij den held ziet naken,
Want, waar 't verlies zóó zeker is,
Is 't best Verdrag te maken.

Ei, bouw toch niet op eigen kracht,
Want ze is zoo ras geweken;
En spot toch nimmer, lieve meid,
Met Amor en zijn streken.

Met Amor, die, van zessen klaar,
   En in zijn vak bedreven,
Toch, schoon hij jeugdig schijnt en teêr,
   Van bukken weet noch beven.

En toch, wat is een meisjes kracht,
   Bij Amor te gelijken?
Die, in den goeden ouden tijd,
   Reeds Goden deed bezwijken.

En toch, wat is een meisjes list,
   Hoe fijn die ook moog' wezen?
Bij Amor die, voor eeuwen reeds,
   Als slimste werd geprezen.

En, och! hoe zou een jeugdig hart
   Dien schalkert lang weêrstreven?
Die nooit een vesting heeft gevraagd,
   Of ze is hem opgegeven.

O, ja! hij lacht met wal en poort,
   Met grendels en met sloten,
En blijft, wat wederstand me ook bied',
   Zijn gloriedaân vergrooten.

Gewis, hij spot met list en laag
   En de allerstuurschste nukken,
En doet, eerdat het iemand gist,
   Ook zelfs den stoutsten bukken.

Hij vreest geen' held, hoe groot, hoe fier,
   Geen Vorst, hoezeer verheven,
Hij lacht bij 't klimmen van den nood,
   En spot, waar andren beven.

Een boog, met pijltjes, scherp gepunt,
   Gebruikt hij tot zijn wapen;
En mikken kan hij op één haar,
   Op meisjes en op knapen.

Zoo is de schalkert, lieve meid,
   Die immer heeft verwonnen,
Ja, die Victorie zingen kan,
   Eer 't strijden is begonnen.

Zoo is de held, alom beroemd,
   Ver boven alle dappren,
Die nooit geen fort belegerd heeft,
   Of 't moest zijn vlag doen wappren.

Dus of gij stuursch en straf weêrstreeft,
Gij moet voor hem ontgloeijen,
Want zelfs, als ge u het veiligst waant,
Ligt gij reeds in zijn boeijen.

En heeft hij eenmaal u gewond,
Met woordjes of met daden,
Dan schat gij zelfs zijn zege hoog
En zult uw' trots versmaden.

Wel, daarom dan, bij de eerste vraag
De vesting opgegeven,
Nu is het schalkje lief en zacht,
Ligt doet hij morgen beven.

Wel, daarom dan geen' tijd gespild
En moeit' noch zorg verloren,
Gij moet toch, hoe gij ook weêrstreeft,
Naar Amors wetten hooren.

Och! daarom weg, ja weg dien trots,
Hier valt geen winst te hopen,
Nog klopt hij heden zachtjes aan,
Om morgen storm te loopen.

Hoor, meisje, met uw lief gelaat,
Maar, ach! zoo koel van binnen,
Laat dus den dartlen Minnegod
Toch geen beleg beginnen.

O, neen! steek op de witte vlag,
En denk aan geen weêrstreven,
Want, waar 't verlies zóó zeker is,
Is 't best het op te geven.

GORINCHEM.

W. DE KROES.

Aan John Bowring,
in zijnen Vriendenrol.

DIT, *Bowring*, streelt mij 't hart, dat ik in u hem vond,
Die 't eeuwig Schoon waardeert, wáár ook zijn stralen glansen,
En valschen roem belacht, ten spijt van de eerekransen,
Die dom - aan dwaasheid brengt. - *Vriend*, noemt niet slechts mijn mond
U, ed'le Brit, maar ook mijn hart stemt daarin mede;
De Hemel zij met ons en kroon' de zielebede,
Die opwelt voor uw heil, tot mijnen jongsten stond.

'S HAGE, 1828.
J.J.F. WAP.

Liefde.
(*Ex tempore*.)

Ik zwoer weleer: ‘Ik wil niet meer beminnen,
‘En zoek 't geluk slechts in den Wijn;’
Maar 'k zwoer toen met verhitte zinnen,
Kan zulk een eed verbindend zijn?
Grootmagtig God der Min, ik keer terug van 't dwalen,
'k Verlaat de vuige dienst van Bacchus voor altijd.
Elvire deed mij tol betalen;
Zij kon door éénen blik mij weder overhalen,
Mijn leven zij voortaan slechts u en haar gewijd.

BRUSSEL.
M.V.

C. KRUSEMAN.

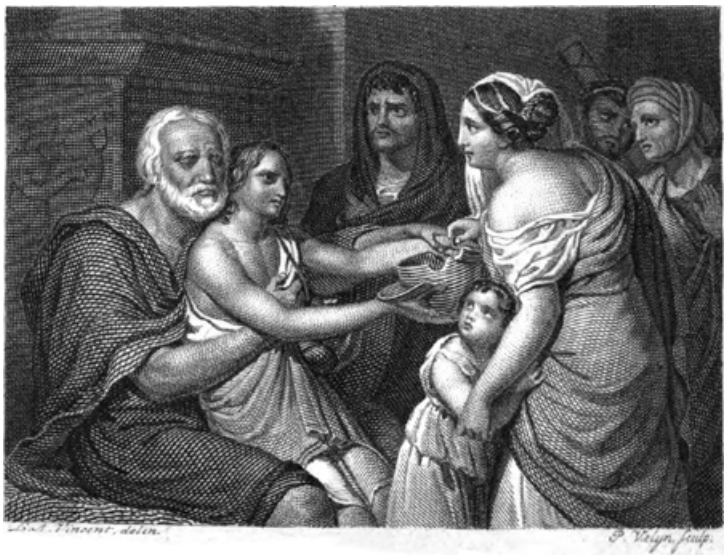

BELISARIUS.

De bedelende Belisarius, Schilderij van den Heer C. Kruseman[1].

VERSCHRIKKELIJK, tafreel van d'ommerzwaai der dingen
En wuftheid van het levenslot!
Tafreel, dat grijpen moet in 't hart van stervelingen,
Gerust op duurzaamheid van glorie en genot.
'Wat zou mijn grootheid ooit doen wijken,
Op méér dan eenen berg gebouwd?'
Dus stoft ge, odwaas! maar voel, voel hier uw' trots bezwijken,
Schrik voor een luttel verws, dat u uw lot ontvouwt.

(1) Berustende in het Kabinet van Zijne Excell., den Luitenant Generaal, Opperintendant, Graaf van Reede, te *'s Gravenhage*.

Ja! wat het stevigst staat kan vallen;
Dit dondert elk geschiednisblad
U vreeslijk toe, als gij, des vleijers lofgeschallen
Soms wars, den rol des tijds in uwe vingren vat.
Maar geen verbrijzeling van steden,
Geen volk uit land en erf geweerd,
Is zóó in staat de ziel van staal tot was te kneden,
Als 't zien ééns Magtigen ellendig diep verneêrd.

Hier zit geen schuldige, door foltring van 't geweten
Gedoemd, eer nog zijn regter sprak;
Geen, wien de wroeging-zelf heeft de oogen uitgereten,
Wijl hij natuur miskende en hare banden brak;
Hier zit de Dapperheid vernederd,
De Braafheid de oogen uitgegroefd;
De helm van 't heldenhoofd is omgekeerd, ontvederd,
In 's kindjes hand, dat in dien helm eene aalmoes toeft.

Geen overwonnen volk, geketend in ellenden,
Staart siddrend hier zijn' Meester aan;
De Held, die menigmaal, door slechts het hoofd te wenden,
De Koningen behield, of deed door 't zwaard vergaan,

Is zelfs van medelij' omgeven!
Geen' schrik, maar afschrik stort hij in;
De deernis wekt hij op, die voormaals elk deed beven,
Hier zit de Krijgsgod sof en predikt Menschenmin.

Ja, Belisarius! de geesel der Barbaren,
En steun des troons van 't Oostersch Rijk,
De roem, de ziel, de kracht van 's Keizers legerscharen,
En, buiten glans der kroon, den Keizer-zelf gelijk;
Hij, 't edelst schittrende onder de eedlen,
Op 't oorlogsros een wervelwind,
Hij is 't, die slepend moet van deur tot deur gaan beedlen,
En zijn onzeekre stap zoekt vastheid aan een kind.

Dit kan vernietiging van magt en grootheid heeten;
Waar toch, waar moet de zwerver heen?
De deuren van zijn Hof al knarsend toegesmeten,
Mag hij betasten, maar den ingang niet betreên!
Ach, vindt hij zijn gezin eens weder,
Wal welkomst, die zijn onheil wacht?
Een dochter kust misschien den blinden vader teeder,
Ligt dat een gâ haar gâ, versmaad aan 't Hof, veracht!

O, deerlijk toonbeeld van de ondankbaarheid der Hoven!
En zwaai van Vorstlijk gunstgenot,
De laster rept één woord, dat woord doet zich gelooven...
Metkracht weert de onschuld zich... het baat niets aan haar lot!
Verdienste vindt alom benijders,
De doorn sluipt in haar lauwerkroon,
En in den zegestoet des dappren Landbevrijders
Wordt reeds het lied gestemd, zijn deugd ten schimp en hoon.

Beseft dit, gij! die tot een hoogte zijt gestegen,
Waar elk benijdend oog u ziet:
Hij wandelt veiligst voort, die houdt de middenwegen,
't Is op 't verheevne meest, dat de afgunst pijlen schiet!
O, gij! wien de eer de borst doet zwellen,
Gij heerschers! schoon de weelde u kus',
Gij, rijken! bij uw goud, naauw mogelijk te tellen,
Gij, deugd! stout op u-zelv, zie Belisarius!

AMSTERDAM.
C. LOOTS.

Wijn.
(*Ex tempore*.)

'k HEB nooit de Min gekend dan door 't verdriet,
De Wijn slechts door 't genoegen;
Ik doe de Liefde dus te niet,
En ga voortaan mij tot den Wijn vervoegen;
En spoel, totdat ik zink in 't graf,
De zorgen met den beker af.

BRUSSEL.
M.V.

De gewone Mensch en de gevoelige Mensch te Zandvoort.

DE GEWONE MENSCH.

'k WIL Zondag eens naar Zandvoort gaan,
Want iedereen komt daar;
'k Heb nooit voorheen dien toer gedaan,
De zandweg was te zwaar.
'k Wil eens gaan kijken naar het strand,
En 't daar gebouwde bad;
'k Heb toch niet beters aan de hand,
't Verveelt mij hier in stad.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Heil mij, 'k verlaat de stad, haar zorgen en bezwaren,
En Zandvoorts heilig strand is van mijn' togt het doel,
'k Zal 't Godlijk schouwspel zien van de onbedwingbre baren,
't Genot, dat dáár mij wacht, streelt mijn ontvlamd gevoel.

DE GEWONE MENSCH.

Is dat niet Zandvoort in 't verschiet?
Ik dacht het minder groot.
En is daar links het badhuis niet?
't Ligt dunkt mij veel te bloot.
Dat schoorsteenstel staat gek op 't dak;
De vleugels zijn te breed;
't Schijnt vast een tuighuis of barak,
Aan wie niet beter weet.

DE GEVOELIGE MENSCH.

'k Heb Zandvoorts duin bereikt. - Het beeld van vroeger tijden
Vervult mijn ziel geheel, nu ik dit oord begroet.
Wat nood deed niet de orkaan hier vaak den dorpling lijden,
Hoe wreed heeft hier de pest en 't krijgszwaard eens gewoed!

DE GEWONE MENSCH.

Wat equipages zie ik staan,
Wat brille, welk een fleur!
Een vestibule om in te gaan,
Twee knechts aan ieder deur!
Hoe, drapperiën in de zaal,
En bloemen aan d'entrée!
En kranten ook in vreemde taal!
Wat valt mij alles meê!

DE GEVOELIGE MENSCH.

Zie daar het Badhuis dan, dat ieder komt bewondren;
Hoe slecht voegt zulk een pracht bij't nedrig dorp aan 't strand!
'k Zoek mij van 't bont gewoel der menschen af te zondren,
En druk, in stil gepeins, dit eeuwen heugend zand.

DE GEWONE MENSCH.

Maar 'k vind die koetsjes slecht gebouwd,
Die ik aan 't strand ontdek;
'k Nam liever ('t is daar minder koud)
In huis een badvertrek.

Dat is uitmuntend ingerigt,
En netjes, zonder zwier;
't Is jammer van dit badgesticht,
Men baadt zich zeldzaam hier.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Snelt kranken, snelt hier heen, hier is herstel te vinden,
Als u de badkoets voert in 't lijfversterkend nat,
Of als gij toeft in huis, beschut voor vloed en winden,
Waar kunst de golven leidt in 't eenzaam kamerbad.

DE GEWONE MENSCH.

Wat slaan de baren tegen 't duin,
Waar 't stuivend schuim op ligt!
Wat zijn die golven groen en bruin,
't Is toch een mooi gezigt.
Wat slingren ginder op de ree,
Die pinken door elkaâr;
Wie graag wil reizen over zee,
Men krijgt *mij* niet ligt daar.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Ontzaggelijke zee, zoo vreeslijk in 't vernielen,
Zoo schoon wanneer gij golft in ongestoorde rust;
Hoe vaak zaagt gij den roem van Neêrlands oorlogskielen,
Wat schatten bragt gij eens op Neêrlands rijke kust.

DE GEWONE MENSCH.

Kijk, gindsche visscher schijnt in nood,
Die roer en mast verloor:
Zend hem ter hulp de reddingsboot,
Waar dient die anders voor.
Ik hoop, dat hij het strand nog haalt,
Schoon ik er bard voor vrees;
Dan dient er vast weêr geld betaald,
Aan weduw en aan wees.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Wat schrik! een ranke buis drijft mastloos op de golven;
De zeeman snelt ter hulp bij 't bruisen van den vloed;
Hij heeft de kiel bereikt, schier onder 't nat bedolven.
Hier woont Menschlievendheid, door geen belang gevoed.

DE GEWONE MENSCH.

'k Hoor, dat men klaar met eten is;
Dat maakt mij zeer verblijd.
't Is heden vol aan d'open disch,
De zeelucht geeft app'tijt.
De spijzen, ons hier voorgezet,
Zijn waarlijk goed van smaak;
Puik zijn de kelder en 't buffet;
De kok verstaat zijn zaak.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Ik wil in 's visschers huis zijn vangst en maaltijd deelen,
Hij discht mij de aardvrucht voor op 't zandig duin gepoot:
Geen Vorstelijk geregt kan méér mijn zinnen streelen,
Gulhartigheid geeft waarde aan 't aangeboden brood.

DE GEWONE MENSCH.

't Wordt laat. - 'k Heb van den knecht verstaan,
Dat mij mijn rijtuig wacht;
De zon is reeds aan 't ondergaan,
De torenklok sloeg acht.

Ik nam een' dikken sluitjas meê,
En wel op goeden grond;
De lucht is koortsig digt aan zee,
En 's avonds ongezond.

DE GEVOELIGE MENSCH.

Daar zinkt de zon in 't meer en kleurt de westerkimmen,
Terwijl ze een' gloed van goud op golf en bergtop strooit.
Ik wil, nog eens voor 't laatst, het statig duin beklimmen:
'k Vergeet deez' dag vol weelde en prachtvolle avond nooit.

AMSTERDAM.

J. VAN OOSTERWIJK BRUYN.

Een Vuurpijl en de Noordstar.

EEN Vuurpijl rijst met pracht naar boven,
En ziet verrukt den gloed, hem volgend in zijn vaart;
Maar tevens stijgt zijn waan, hij zal den luister dooven
Van 't licht, waarop hij staart.

Hij eischt, men zal hem eerbied-toonen;
Terwijl hij hooger klimt, vermeerdert staâg zijn glans;
Hij wil, als éérste Zon, bij al die lichten wonen,
Die pralen aan den trans.

'Merkt op,' zegt hij, 'hun flikkeringen
Slaat bijna niemand ga: *mijn* luister boeit slechts 't oog;
Men ziet (want 'k ben de roem van aard- en hemellingen)
Mijn licht niet aan hun boog.'

De Starren hooren 't ijdel snoeven
Van 't Pijltje met geduld en medelijden aan;
Zij mogen zich een wijl om zijnen trots bedroeven,
Maar niemand deert die waan.

Een echter uit de hemellichten,
De Noordster, die, vol pracht, gestadig 't oog bekoort,
Had ook die taal, alsof zij voor dat ding moest zwichten,
Met deernis aangehoord.

‘Zeg, wie zijn uw bewonderaren,’
Sprak zij, ‘'t zijn dwazen, die op 't geen slechts zeldzaam schijnt
En alle waarde ontbeert, als op een wonder staren,
Schoon 't straks voor 't oog verdwijnt!

Wat zijt gij? werk van menschenvingren!
Terwijl ik tot u spreek, verduistert reeds uw gloor,
Daar stuift uw glans, als die der trotsche werelddwingren,
Het ruim der schepping door!

'k Zal duurzaam *mijne* dienst verrigten,
Genoopt door hooger Magt, en hij, die Wijsheid mint,
Ziet *mij* met vreugd' gestaag een' hemeltrans verlichten,
Wiens roem geen grenzen vindt.’

'S HAGE.
K.

Wellust.

NEEN, ik wil het niet ontkennen,
Dat, wie naar genieting streeft,
Wie geen ander doelwit heeft,
Dan om steeds, op dartle pennen,
Hier van bloem naar bloem te rennen,
Dat die uren zalig leeft.

't Menschdom durft ondankbaar heeten,
Wie geen trouwe dienst beloont,
Vriendschap niet met goud bekroont;
En de Wellust zou vergeten,
Wie door 't smoren van 't geweten,
Hem zijn hulde heeft betoond?

Zeker wie en jeugd en krachten
Hem ten kostbaar offer schonk,
Wie zich-zelv' in ketens klonk,
Mag een heerlijk loon verwachten;
Hoeft om gift noch gunst te smachten,
Maar smaakt meer dan lach of lonk.

En hoe lang duurt wel die zegen?
Wisslen is het aardsche lot,
Uren streelt ons naauw 't genot,
Of, na 't heil zoo duur verkregen
Treedt een kwalenheir ons tegen,
Is de levensbloem geknot!

Maar Geneeskunst kan nog heelen,
En begeerte drijft weêr aan;
Ja, de vonk, met asch belaân,
Durft een' nieuwen vuurgloed teelen,
Die langs wand en dak zal spelen,
Wand en dak zal doen vergaan!

Aklig schouwspel! neêrgebogen,
Wie geen tal van jaren telt;
Ziel en lijf in 't juk gekneld;
't Vuur verdoofd in 's jonglings oogen;
Wellust! durf op 't offer bogen,
Dat uw hand heeft neêrgeveld.

Hoor, hoe ouders, vrienden, magen.
Vaderland en maatschappij,
(Ach, mijn harte schreit er bij!)
Vruchtloos u hem weder vragen,
Hem, hun hoop in zaal'ger dagen!...
Gruwzaam monster, wijk van mij!

Mij geene uren woest genoegen;
Mij geen uren laag genot;
Mij een stil, een rustig lot,
En wil 's Hemels gunst het voegen,
Eenmaal zalig echtgenoegen,
Dat, dat smeek ik af van God!

ANTWERPEN.
E.J. POTGIETER.

De Weduwe, te Nain.

GEDOMPELD onder bittre rouwe,
Volgt daar eene arme weduwvrouwe
De doodbaar van haar eenig kind, -
De doodbaar van een zoon, wiens sterven
Haar 't laatste stukjen broods doet derven,
Dat kindervlijt voor Moeders wint.

Met roode en natbekreten oogen,
Het grijze hoofd naar de aard' gebogen,
De handen wringende in elkaâr,
Ziet men de Moeder schreijend snikken,
Terwijl haar zwakke kniën knikken,
Die wagg'len achter 's jonglings baar.

De stam, waaraan het roosjen groeide,
Dat heerlijk stond en welig bloeide,
Is reeds door d'ouderdom misvormd,
En houdt, bij luttel dorrend loover,
Helaas! slechts wreede dorens over,
Nu 't roosjen er is afgestormd.

Geen jongling was op aarde goeder,
Verzorgde en liefde zoo zijn moeder,
Of was zoo braaf, zoo vroom als hij;
De buurt doet er de stad van wagen,
Nu 't lijk wordt naar het graf gedragen,
En volgt bedrukt de baar op zij'.

Ach! niemand ziet dien rouwstoet nad'ren,
Of voelt een rilling door zijne ad'ren
Van schrik en vrees bij zulk een' rouw.
De droefheid spreekt uit aller oogen,
Heel Naïn is om 't lot bewogen
Der diep bedrukte weduwvrouw.

Maar, wat kan haar die rouwe baten?
Zij voelt zich eenzaam en verlaten,
   En wenscht ook liefst alleen te zijn:
Dit leven heeft voor haar geen waarde;
Ach! zonder kind schijnt haar dees aarde
   Niets dan een donkre rampwoestijn.

Zoo voedt, zoo troetelt zij haar smarte,
Zoo speelt verbeelding met haar harte. -
   Intusschen nadert men de poort,
De poort der stad, wier aklig donker
Het licht der zon en 't stergeflonker
   Reeds lang voor altoos heeft gesmoord.

Dit hol gewelf, dat in het duister,
Den doffen tred en 't zacht gefluister
   Terugkaatst van de ontroerde schaar,
Schijnt haar 't verblijf des doods te wezen, -
Ze ontwaart zijn schim, doch zonder vreezen,
   En volgt meer kalm de stille baar.

Maar eensklaps wordt het om haar lichter,
De doodsche nacht, de stilte zwicht er,
   Een nieuwe hemel lacht haar aan;
Zij ziet hem rein en zonder wolken,
Zij ziet een schaar van blijde volken,
   En Jezus aan haar zijde staan.

Daar merkt ze een' traan van mededogen,
Ach God! om haar, in Jezus' oogen,
   En, bevend, klimt haar hoop in top.
‘Ween niet!’ - dus laat zich Jezus hooren,
Maar hemelsch klinkt het haar in de ooren:
   ‘Ik zeg u, jongeling! sta op!’

Een ieder staart vol vrees, doch hopend,
Terwijl de Doode de oogen opent,
   Als uit een' diepen slaap gewekt. -
Verschrikt en bevend deinst de schare,
Die spraakloos op de doodsche bare
   D'ontwaakten jongeling ontdekt.

Men durft zijn blikken naauw vertrouwen;
Die na eens d'opgewekte aanschouwen,
   Dan Jezus, wiens beminlijk oog
Het hart door liefde alleen wil treffen, -
Daar gaat het volk zijn stem verheffen,
   En lof en dank weêrgalmt omhoog!

De Moeder, - ach! op 's jonglings lippen
Schijnt haar de ziel van vreugd' te ontglippen.
   Wie schetst dit hemelsche genot? -
Haar kind,... haar zoon,... zij heeft hem weder!
Daar knielt zij voor haar Redder neder,
   En stamelt stil haar' dank aan God.

Zij wil, maar neen, in plaats van spreken,
Doet vreugde een' vloed van tranen leken,
   Die straks nog tuigden van haar smart;
En daar, geknield voor d'Albehoeder,
Hoort zij op eens den naam van... Moeder!
   En voelt den Hemel in haar hart.

O, Moeders! die, met vonklende oogen,
Het dierbaar wichtjen hebt gezogen,
  Dat eens, als jongsken, om uw' schoot
Onnoozel en onschuldig speelde,
Uw' Moedertrots als jongling streelde,
  Toen nog uw hart volop genoot;

Maar die, in 't bloeijendst zijner dagen,
Dien liev'ling naar het graf zaagt dragen,
  En dekken door een weinig zand,
Waar 't schreijend oog geen rijpende âren
Van's jonglings akker ziet vergaren
  Noch oogsten voor zijn Vaderland;

O, Moeders! die met heete tranen
Door zulk een' rouw uw' weg ziet banen,
  Die op het treurig pad naar 't graf
Geen veldgebloemte meer ziet bloeijen,
En 't liefste roosjen zaagt verschroeijen,
  Dat eens Gods liefde 't aanzijn gaf;

Komt, volgt, als Naïns Weduwvrouwe,
Stil en geduldig in uw' rouwe,
   En mort met uwen Schepper niet:
Uw Christlijk hart leer moed te houwen,
Gods Vaderliefde te vertrouwen,
   Ook waar uw smart geene uitkomst ziet.

't Is waar, geen wonder wekt hem weder,
Stil ligt hij daar voor eeuwig neder,
   Waar nooit geen lieflijke ochtend rijst,
Waar nooit, waanneer de Lente nadert,
Gods weldaân, in 't verjongd gebladert',
   Het tjilpend pluimgedierte prijst.

Maar, schoon het graf uw eigen leven
Uit 's aardrijks schoot niet weêr durft geven,
   Dewijl er steeds de Dood bij waakt,
Nog is het uitzigt niet verloren,
Het uitzigt, Moeders! u beschoren,
   Wanneer eens de eeuwige ochtend naakt.

Eens toch ziet gij, bij 't avondzinken,
Het treurig bergpad flaauw nog blinken,
   Dat achter u de zon omboordt;
Dan dooft voor u een aklig donker,
Het avondrood en 't stergeflonker,
   Bij 't ingaan van de laatste poort;

Die poort, waarin het sterflijk leven
Zijn jongsten tol den dood moet geven,
   Eerdat het van de wereld scheidt:
Doch waar, aan de andre zijde, een Eden
Van onuitspreekbre zaligheden
   U, Moeders! toeft in de Eeuwigheid.

Daar hoort gij geen gekrijt noch rouwe,
Naauw zijt ge, als Naïns Weduwvrouwe,
   De poort des lijdens doorgegaan,
Of reeds ziet ge u, door Hemellingen,
Begroet, verwelkomd en omringen
   En Jezus aan uw zijde staan.

Dan voelt ge, in nameloos verrukken,
U aan het hart eens Engels drukken,
Dien gij, schoon lang zijn oog ontwend,
Nogtans, aan de eigen lieflijke oogen,
Als 't dierbaar kind, door u gezogen,
Als uw' verloren zoon herkent.

Dan zwijmt de ziel, - dan smaakt ze een weelde,
Die Naïns Moeder zelfs niet streelde,
Bij 't weêrzien van haar dierbren zoon;
Dan.... maar, zwijg, Zangster! dit genoegen
Deed nooit nog 's Dichters boezem zwoegen, -
Men kent het niet, dan voor Gods troon!

ZWOLLE.

H. As ZOON, DOYER.

Het Welzijn van den Koning!
Toost.

WEÊRGALM' van *Zuid*- tot *Noorderstrand*,
Den *Vader van het Vaderland*,
Ons Godgevallig lied:
Die *Wetenschap* en *Kunst* waardeert,
Verdiensten schat en Deugd vereert,
Ontwijk' den Feestdronk niet!

Juicht, *Broeders*, heft den kelk omhoog,
En plengt hem, voor der Volken oog,
Op 't Welzijn van den Vorst,
Die, in den zachtsten liefdeband,
Zijn kroost in *Zuid* en *Noord* omspant,
En koestert aan de borst.

Dien *Vader* schuim' de Feestpokaal,
En zij, in Vaderlandsche taal,
De heilgroet aangeboôn:
'*Hij leef!* - DE BESTE KONING LEEF!
En vest' bij Neêrlands versten neef
Nog in elks hart zijn' troon!' -

GENT.

J.J.F. WAP.

Aan mijne Gade,
Bij de geboorte van ons Dochtertje Maria, Paulina, Josephina, op den 22 Januarij 1828.

LIEVE, die Gods gunst mij gaf,
Wend den blik van 't grafjen af,
Door uw tranen nat bekreten;
't Drietal, dat onz' echt weêr siert,
Doe u vroeger ramp vergeten,
't Wil dat moeder hoogtijd viert.

'k Heb uw oog zoo vaak bespied,
Als er 't moederlijk verdriet
Beêvaart hield op zilte wangen;
Duizend maal uw' strijd herdacht,
Als 'k uw ziel aan 't wicht zag hangen,
Reeds voorlang naar 't graf gebragt.

O, wie schat uw heil niet groot!
Turende op uw' zwangren schoot;
Mogt wel eens de Hoop u voeden;
Doch, hoe ras verdween haar vonk,
Bij 't onzekre van 't vergoeden,
Wat aan d'echtkrans eens ontzonk.

Goede God, heb dank er voor!
't Kleinood, dat ons hart verloor,
Heeft uw hand ons weêr gegeven;
Elke trek van 't vroeger wicht
Staat gelijkend ingeweven,
Op 't gelijkvol aangezigt.

O, hoe klopt ons 't harte blij!
O, wie is meer rijk dan wij,
Met het Dochtertje ons geboren!
Hemelvader, moog deez spruit
Rijper leeftijd zijn beschoren,
Eer Ge uw' Hemel haar ontsluit.

't Groeije tot Uwe eer in deugd;
't Strekke ons verder pad tot vreugd';
't Strooije er bloempjes om ons henen;
't Stemm' tot dankbaarheid ons hart,
't Doe den traan van blijdschap weenen:
En verbann' de vroegre smart.

DORDRECHT.

P.J. DE BOSSON.

De drie Starren.

JONGLING, op de levensbaan,
Langs de oneffen wegen,
Blinkt een Starrentrits ons aan,
Lacht ons vriendlijk tegen;
Zie, haar zachte flikkergloor
Tintelt mist en wolken door.

Jongling, in den nacht van ramp,
Straal' 't *Geloof* ter kimmen,
Wel hem, dien die Hemellamp
Onverflaauwd blijft glimmen.
Dien geloovig opwaarts ziet,
Kwijnt de star der *Hope* niet.

Zie, daar rijst zij blij ten trans,
   En smelt zacht haar' luister
Met den zusterlijken glans,
   Vonklend in het duister,
Dat op 't pad des stervlings rust,
Dien de Hoop in sluimer kust.

Jongling, hef 't verrukt gezigt
   Naar de azuren bogen:
Liefdes eeuwig starrelicht
   Glanst wat leeft in de oogen;
Liefde galmt, van mond tot mond,
Zee en aarde en hemel rond.

God is *Liefde* zonder grens,
   Liefde zelfs in smarte;
Enkel Vader voor den mensch,
   Troost voor 't zwoegend harte;
Jongling, laat op 's levens baan
Nooit die Star aw oog ontgaan!

Blijf dees reine Starrentrits,
Langs de oneffen wegen,
's Menschen trouwe levensgids
En het hart ten zegen:
Eens, als de eeuwge Morgen lacht,
Smelt haar glans in zonnepracht.

BREDA.

J.J.F. WAP.

Nonnenwert.
Een tafereel op de Drakenrots, achter Bonn in Pruissen.

NB. Het is bekend, dat Nonnenwert, een aloud Nonnenklooster *in* den Rijn, nu in een logement voor vreemden is veranderd. Uit de cellen der Nonnen zijn logeerkamers, en uit de eet- een danszaal geworden.

Ik groet, ô grijze Rijn!
Uw bergen, vol van wijn,
En puin van oude sloten;
Een puin, waarop de Tijd
Het hoofd schijnt stuk te stooten,
En zijne hoornen slijt!

Gezeten op dees rots,
Hoor ik uw stroomgeklots,
En zie uw groene baren
't Aloude Nonnenhuis
Omwoelen en omwaren,
Met liefelijk geruisch.

De vriendelijke glans
Van kerk- en torentrans,
Die blinken in de stralen
Van 't zinkend avondlicht,
Kan bij den glans niet halen
Van haar verklaard gezigt.

Een volle korenaar
Pronkt Nonnenwert in 't haar,
Dat, krachtig als uw eigen,
Nog altoos bloeit en tiert;
Haar schedel wil niet neigen,
Hoewel hij ouder wierd.

Zes eeuwen reeds, en meer,
Houdt deze Bruid haar' heer,
U, oude Rijn, in de anmen;
Eerst pogende aan uw borst
Der droeve zich te erbarmen,
Die naar den hemel dorstt'.

Toen hoordet ge, eeuwen lang,
Het bevend Koorgezang
Uit zoete kelen galmen;
Toen gaf een Heiligdom
De Godgewijde psalmen
Aan zijn gewelf weêrom.

Maar, sinds een later stond
Den klaauw sloeg aan 't verbond
Dier heilige Ingewijden,
Verging het Nonnenlied;
De laauwe geest der tijden
Droeg 's Hoogsten lofzang niet.

Nu tuurt een verre vremd,
Tot lust en lief gestemd,
Op 't huppelen en dansen
Der gasten, die hier veel
In bonte reijen glansen,
En schittren in juweel.

Nu brast het Noord en Zuid
In de armen van een Bruid,
Die vroeger niets dan heilig
En u te kussen had.
Waar woont het hooge veilig
Met zijn' gewijden schat?

Doch even kuisch en schoon
Draagt Nonnenwert haar kroon,
Gelijk in oude dagen;
Stil juichende, in den rouw,
Dat ze u, haar welbehagen,
Niet mist en uwe trouw.

Spreî, spreî, ô grijze vloed,
Uw' arm om haren voet;
Bewaar en hoed ze verder,
En schut ze in uwen schoot.
Bij 't missen van den herder
Vindt soms het lam den dood.

AMSTERDAM.
G. GRAVÉ, Jz.

Het Welzijn van den Koning.
Toost,

Ingesteld op het jaarlijksch feest der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen.

DEN vollen kelk in ieders hand,
De harten vol van liefdegloed,
Zoo brengen we U den kindergroet,
U, Vader van het Vaderland!
  Die schatting is ons zoet.

Mijn vrienden! zoo 't een Sultan waar',
  Laatdunkend op zijn magt,
Omringd van waapnen en van wacht,

Een dwingland, met de kroon op 't haar,
Verweekt van weelde en pracht:
Geen onzer, neen! die laf en laag
Den trotschaard eerbied schonk,
Zich neêrboog voor den burgerplaag
Of hem de feestteug dronk:
Maar wij, van liefde in 't hart ontbrand,
Wij brengen, blijgemoed,
Den kinderlijken eerbiedgroet,
U, Vader van het Vaderland!
Ons is die hulde zoet.

Of was 't een krijgsman op den troon,
Een Koning in 't metaal,
Die lauwren slingerde om zijn kroon,
Van bloed en tranen vuil en vaal,
In 't oog van duivlen schoon;
Een wreedaard, die door kruid en lood
Zijn grootheid buldren liet:
Geen onzer, die den mond ontsloot!
Die woeste dienaar van den dood
Kreeg onzen feestdronk niet.

Maar wij, van liefde in 't hart ontbrand,
Wij brengen, blijgemoed,
Den kinderlijken eerbiedgroet
U, Vader van het Vaderland!
Ons is die hulde zoet.

Welaan, de feesttoon rolle en ruisch
Uit aller dankbre borst!
De volle beker schuime en bruis'
Voor Neêrlands dierbren Vorst!
De Vader van het groot gezin,
De Koning van den Staat,
Die 's ochtends vroeg en 's vonds laat
Met nooitverflaauwde kindermin
Ons hoedt en gadeslaat;
Die, innigst om ons heil verheugd,
Geen doel bejaagt dan dat;
Die 't voorbeeld is van elke deugd,
Die Neêrland ooit bezat;
Die 't beste wil en t goede doet
En afschuw heeft van schijn,
Die, zonder Staf en Vorstenhoed,

Hen nogtans waard zou zijn;
Die d'eendragtsstander vest en plant
En veete en wrok verdreef;
Die in een' zelfden broederband
Zijn kindren wijd en zijd omspant;
De Vader van het Vaderland,
De beste Koning leev'!

1827.
H. TOLLENS, Cz.

Aan Dorinde,
Bij het toezenden van Bellamij's Gedichten.

FILLIS, teekent ieder blaadje,
Waar uw kwijnend oog op stuit.
Fillis maakt den grootsten inhoud
Van dit lettertuiltjen uit.

Zacht was Fillis, lief en teeder,
Dartlend zweefde zij daar heen;
Maar geen zucht ontvlood haar' boezem,
Die geen Engel waardig scheen.

Houd Dorinde, zoo als Fillis,
't Hartje steeds van vlekjes vrij;
Min zoo vurig eens als Fillis,
Maar gelukkiger dan zij.

ANTWERPEN.
J.P. KORTHALS.

Zegepraal van het Menschelijk Vernuft over de verwoestingen van den tijd.

.....
Nec, si quid olim lusit Anacreon,
Delevit aetas.....

HORATIUS, *Ode IX, Lib. IV*.

.....
Doch dauernd ist was innen waltet:
Unsterblich ist der Genius!

TIEDGE, - *Urania, IV Ges.*

WAT zwoegt ge en slaaft ge, o mensch! naar 't uietig goed der aarde,
Dat u slechts tot aan 't graf, en verder niet, verzelt!
Wat zoekt ge in 't stof des doods het doeleind' van uw waarde,
Vergetend, waar de bron van uw bestemming welt!
Wat boogt ge op jeugd en kracht, wat boogt ge op good en schatten,
Zoo lang uw ziel alléén aan 't nietige aardsche kleeft!

Als of iets stofflijks ook iets blijvends kon bevatten,
En 't ijdele duurzaam waarde heeft!

Misleide! blik in 't rond, ziet gij de Lente snellen?
Ziet gij d'orkaan des tijds den trotschen ceder vellen,
Schoon hij ook eeuw bij eeuw zijn ijzren vuist weêrsta?
Ziet gij, hoe 't roosjen kwijnt, en sterft en wordt vertreden?
Zoo vliedt uw jeugd ook heen met haar bekoorlijkheden....
Zoo sterft uw schoonheid eens, schoon ze ook worde aangebeden,
En laat in 't eind' geen spoor meer na!

Misleide! werp een' blik op de eeuwen, die vervlogen:
Waar is het graf des Helds, die de aard' hield opgetogen?
Waar is de naam van hem, die werelden verwon?
Waar zijn de lauwren, die eens Romes dappren telden?
Waar is de zegekar van Hella's groote helden,
Waar de eerezuil van Marathon?

Waar, waar is Babels glans? waar zijn haar wonderwerken?
Waar toch is Croesus' goud, eenmaal als zonder perken?
Waar stierf de laatste telg van zijn vermaard geslacht?
Waar is de gloriezon, die Tyrus eens zag rijzen?
Waar zijn, Persepolis, Corinthe, uw praalpaleizen?
Waar is Carthago's pracht.

Waar.... doch werp slechts een' blik op St. Helena's kosten:
Zie daar 't verdord gebeente des grooten Heerschers rusten,
Wiens roem eens heeft gestraald, gelijk de middagzon;
Wiens naam eens heeft weêrgalmd langs Oost- en Westerdreven....
Die eenmaal volk aan volk voor zijnen staf deed beven,
Van de oevers van den Nijl tot de oevers van den Don....

Zie, hoe daar, naast zijn zerk, zijn scepter ligt vertreden!...
Zie, hoe zijn Majesteit, door de aarde eens aangebeden,
Met hem ten grave ging, met hem tot stof vergaat!
En leer, dat op der Vorsten troonen,
Zoowel als op 't verblijf waar leed en kommer wonen,
Het woord: *Verganklijkheid!* diep ingebijteld staat.

Hecht dus niet heel uw ziel aan 't goed en 't goud der aarde,
Erken, o Mensch! in 't sof uw doel, aw' rang, uw waarde,
Verhef u boven 't slijk, en 't wisselvallig lot!
Streef, streef naar zulk een' schat, die blijft, al moet ge ook derven,
Een' schat, die uwen naam behoeden kan voor 't sterven,
En met den staf der Eeuwen spot.

Kweek 't godd'lijk, hemelsch' vuur, dat ge in uw borst voelt gloeijen!
Verbreek de kluisters, die uw' geest aan de aarde boeijen!
Spoed aan naar 't spoor, dat tot Minerva's Tempel leidt;

Zij voert u, aan haar hand, bij 't roemrijk overwinnen,
Haar goddlijk schoon verblijf, haar heiligdommen binnen,
Waar u de onwelkbare eerkroon beidt.

Spoed aan! de Wijsheid wenkt: zij zal die kroon u vlechten;
Zij is 't, die schoon de Tijd ook troon bij troon moog' slechten,
Zijn' ijzren arm braveert, en geen vernieling acht!
Snel aan! de Kunst zal u met goddlijk licht bestralen,
Zij zal u over graf en tijd doen zegepralen,
Zij wijst u d'eerpalm aan, die ginds u tegenlacht.

Snel aan! in haar vereend kunt ge, als met alvermogen,
Gewrochten scheppen, die geen' ondergang gedogen,
Die sterker zijn, o Mensch! dan troonen van arduin;
Zie, zie slechts in hun' Zang Homeer en Sapho leven;
De kunst heeft hunnen naam de Onsterflijkheid gegeven,
Doch Hella's Grootheid zonk in puin.

Ja, al wat stoff'lijk is zwicht voor der Eeuwen roede!
Wij weten, hoe de Tijd, met onbetembre woede,
Der volken heerlijkheid ter neder heeft gerukt;
Zoo zinkt der helden roem ook in den nacht der nachten,
Als niet Minerva's hand, met bovenaardsche krachten,
't Onsterflijk Zegel op hun' naam en daden drukt.

Daarom liet Scipio, wat lauw'ren hij mogt plukken -
Schoon hij Numantia voor zijnen staf deed bukken,
En Rome's grootheid met zijn heldenbloed bekocht; -
Daarom liet Scipio, hoe de aard' hem mogt vereeren,
Het beeld van Ennius op zijne zerk graveren,
Opdat eens Dichters roem van hem 't verderf zou weren,
En zijnen naam aan 't graf des Tijds ontrukken mogt.

Doch zij slechts weingen ook het roemrijk lot gegeven,
Om tot het Heiligdom te streven,
Vanwaar men zegepraalt op ondergang en tijd; -
Moog' op niet veler kruin de onwelkbre lauwer blinken,
Streef voorwaarts! streef! snel aan! moog' ook de prijs outzinken,
Uw pogen reeds, o Mensch! verdient de Onsterflijkheid. -

Streef! niets houde u terug! verfijn, volmaak uw wezen,
En mogt ook de ondergang het gansch heelal doen vreezen,
Hij treft u immers niet! uw doel is godd'lijk schoon!
Breek vrij daarom de Tijd de kluisters, die u knellen,
De Wijsheid, hier vergaard, zal u na 't graf verzellen,
En u, daar aangekweekt, van zon tot zon doen snellen,
Tot voor des Eeuwgen troon!

't Huis de Vogelenzang, bij Haarlem. 1828.

J.F. VAN GOETHEM.

Het Roeischuitje.

MET een schip, op vlaggen trotsch,
Vol met kostbre waren,
's Levens ongestâge zee
Moedig te bevaren,
Streel', wie 't zeil graag hijscht in top,
Die nooit weet van reven,
'k Ruil mijn Roeischuit, hoe gering,
Niet voor zulk een steven.
Miss' zij mast en zeil en treil,
Kan zij nooit zoo spoeijen,
Langzaam gaat het zekerst voort,
'k Hou mij liefst aan 't roeijen:

'k Waag mij aan geen' storm of bui,
Maar, bedaard van zinnen,
Haal ik, als het buldren gaat,
Stil mijn riemen binnen.
Wijl ondiepte of blinde klip
't Oorlogsschip doet stranden,
Roei ik los er over heen
En mag veilig landen;
Wie dan naar 't kommando haak'
Op die zeekasteelen,
't Roeijen zal, ga 'k altijd voort,
Nimmer mij vervelen.
Blaas ik soms eens even uit,
't Kan geen' voortgang krenken,
Daar een weêrhelft met mijn riem,
Voortroeit op mijn wenken;
Koerst zij ook ter volewijk,
'k Zie geen onweêr broeijen;
't Schuitje krijge eerst daardoor last
Ik eens hulp in 't roeijen.
Zoo vaar ik steeds veilig voort,
Lach met zeegevaren,

Die, door zwaarder tuig en want,
Andren zelf zich baren;
En brak ook de liefde-spaan,
Waar 'k op durf vertrouwen,
'k Zou het haakje van de Hoop
Dan veelligt behouwen.
Spoed dan snel door wind of stoom,
'k Zal 't geen mensch benijden,
Ook den tegenwind of stroom
Zal mijn riem bestrijden;
En werd mijne kleine schuit
Ooit een prooi der golven,
Dan beklaagt mij ieder wis,
Wijl zij wordt bedolven;
Ja, breng ik er 't leven af,
Dan nog beidt me een haven,
Boven zeilers, in het hart
Van bescheiden braven.

HAARLEM.

V. LOOSJES.

Blik op God.

JA! tot U wend ik mijn' blikken,
Vader! die daar boven leeft!
Gij alleen, Gij kent het harte,
Dat, gewond door smart op smarte,
U zich-zelven overgeeft.

Gij weet, hoe het afgestreden
En gefolterd is op aard';
Uwe Liefde kan 't verkwikken -
Daarom, God, tot U mijn blikken!
Minder is het dan bezwaard.

Zoude ik bij de menschen zoeken,
Wat hun hand niet geven *kan?*
Dat zij-zelven meest ontbreken?
Zou deze aarde ruste kweeken? -
O! hoe zalig waar' zij dan!

Liever dool ik langs de velden:
   Alles bloeit en tiert daar schoon,
Doet aan hart en zinnen lezen,
God! hoe liefdrijk Gij moet wezen! -
   'k Voel daar nader me aan Uw' troon.

Daar heerscht liefde, daar woont vrede,
   Daar gebiedt eenstemmigheid.
Valt er hagel, vlok, of regen,
't Is de proeve van den zegen,
   Dien Ge er overhenen spreidt.

Daar aêmt alles liefde en leven,
   Aller lied wordt U gewijd!
Daar stremt zucht noch klagt de tongen,
Liefde en lof wordt U gezongen;
   Die de Liefde-zelve zijt.

Dreigen bulderende orkanen,
   't *Al* vernielend neêr te slaan,
Schokt het onweêr woud en velden,
Doet ge, o God! Uwe Almagt gelden,
   En die Almagt *ons* verstaan;

Ook, wanneer Uw stem gesproken,
Heel Natuur gesidderd heeft,
Blinkt Uw goedheid in haar' luister,
Daar ze ontwrongen aan den kluister,
Voller, schooner nog herleeft!

Heilig mij dan de eenzame uren,
Die 'k in 't vrije veld geniet!
God! mijn ziel is U dan nader,
En aanbidt in U den Vader,
Die mij kent, mij hoort en ziet.

Weidt ons oog in 's werelds woeling,
Ach! hoe luttel, dat er streelt:
Driften breken hart en banden,
Nijd en laster scherpt de tanden,
Met verwoestend gif bedeeld.

Korte vrengd', - voor lange smarten,
Schijn-genot, - voor waar geluk,
Bloemen, met venijn bedropen,
En misleiding waar wij hopen,
Voorspoed, - vaak bezwaard door druk;

Onrust, - waar de rust moest wonen,
   Tweedragt, - waar men vrede zoekt,
Boosheid, in het mom gewikkeld,
Dat, in schijn, tot dengden prikkelt,
   Braafheid, - maar door list verkloekt;

Baatzucht, die zich weet te hullen,
   Weet te buigen tot haar doel;
Huich'larij in hart en oogen,
En voor waarheid, - list en logen,
   Koelbeid - voor het warmst gevoel.

Dit bezoedelt, schoone wereld!
   (Wie de hoogste Liefde omsluit!)
Door de menschen uw waranden, -
Daarom strek ik hart en handen,
   God! zoo vurig tot U uit!

Zie den blik, tot U geslagen,
   Zie de tranen; geef gehoor
Aan de klagten, die me ontvaren; -
Dring' 't getokkel van mijn snaren,
   Vader! tot Uw' zetel door!

Midden door den donkren nevel,
Die mijn' levensweg omringt,
Die mij vreugde ontrooft en ruste -
Staar ik op de betre kuste,
Waar de Deugd den lofzang zingt.

Ach! mijn hart, bezwaard door zorgen,
Afgetobt door 't bangst verdriet,
Hijgt naar U in 't pijnlijk streven;
Schenk Uw' zegen aan mijn leven,
Want de wereld geeft dien niet.

'S HAGE.
A. DE JONG, GTZ.

Hoop verloren.

WAARHEEN, waarheen gevlugt, a Hoop! verlaat gij mij,
Hebt gij geen' enklen straal van al uw glansen over?
Ik vind geen schaduw meer van al uw zoet getoover!....
Ik, wreede Hoop! ik ween en lij.

Nog zie ik haar, die gij mij hebt ontscheurd,
O Noodlot! nog den mond, die vriendlijk me aan mogt lagchen,
Dat oog nog, dat mij heel een wereld af zou pragchen;
Nog zie ik haar, om wie mijn hart steeds treurt.

Nog klinkt haar lieve stem en trilt mijn' boezem door;
Haar beeld verschijnt me in stille dalen,
Waar ik verlaten om blijf dwalen,
Ik jaag het na en grijp, en grijp er schaduw voor.

Ziet gij haar niet, ziet gij haar niet, o Zon!
Als schoone Cytheré haar blanken boezem wasschen,
En in de zilvren stroompjes plassen
Van gindsche bron?

Hoort gij haar niet, o kudde, die, verdoold,
Geen' herder hebt, die u wil weijen;
Hoort gij haar stem niet meer, beminnelijke reijen,
Die onder palmen zamenschoolt?

Ik hoor haar, waar ik zie! waar 'k luister, hoor ik haar;
Zij spreekt mij toe uit Zephir adem,
Zij dauwt mij toe uit bloemenwadem,
En strengelt in de roos zich om het veldaltaar.

De Maan is mij haar beeld; in blinkende Avondster,
Die opgaat over zee en landen,
En neêrziet op de barre stranden,
Licht zij mij toe van ver.

Zoo rein was zij! zoo rein, als in het kleed,
Uit goud en zilver zaamgeweven,
De blinkende Uchtendster ter renbaan op komt streven,
Maar liefst alleen haar pad betreedt.

En nu - nu zal mijn oog haar niet meer zien op aard'!
Het blij verschiet is been voor donkren nacht geweken,
Ik zie voor mij geen vreugdeteeken
Slechts rouw en leed alleen heeft mij mijn lot bewaard.

Verdoof uw glans, o Zon! verberg u, avondrood;
Weent bosch en beemd en veld, klaagt, welige landouwen:
Mijn oog zal haar niet meer aanschouwen!
En de afgetobde ziel blijft hunkren om den dood.

'S HAGE.
J.W. VAN ALPHEN, Cz.

De Moeder te St. Cakier.
Een tafereeltje uit de Fransche Staats - omwenteling.

STAAT pal, ten spijt van zwaard en vuur,
De muiteling bestormt den muur;
Hij woedt en rent met vliegend vendel,
En bonst en beukt op slot en grendel,
En knarsetandt - staat pal, staat pal!
De muiteling bestormt den wal.

Vergeefs de krachten zaamgegaard,
Wie stuit den bergstroom in zijn vaart?
Ontzinden! zoudt gij bloed verspillen?
Wie zal d'orkaan in 't baldren stillen?
De tijger, op zijn prooi verwoed,
Is wreeder in *gesarden* moed.

Daar dringt de zwangre tromp van een'
Verraadlijk door het kijkgat heen,
En rigt zijn' gang naar 't glurend mikken,
De schutter staart met Argusblikken,
Het kruid ontvlamt, het doodschot knalt,
Het lood fluit voort.... de schildwacht valt.

Vergeefs tot weêrstand aangespoord,
Daar barst en spaandert reeds de poort
En wijkt; - met opgewonden zinnen
Dringt zich de bende juichend binnen;
De wraak gaat haar verdelgend voor:
Zij holt de ontvolkte straten door.

De muitling ijlt, verhit op buit,
Met moord in 't hart, huis in, huis uit.
Geen wet of pligt kan hem weêrhouwen,
Hij doodt de mans en schendt de vrouwen,
En brast zich zat aan d'overvloed,
En treedt dien gruwlijk met den voet.

‘Voort, makkers! spoedig!’ roept er een,
‘Met mij naar gindsche woning heen!
Die zal geen wederspannig muiten
Voor onzen voet wanhopig sluiten:
Een jonge vrouw en goud en goed
Maakt daar de plondring rijk en zoet.’

De bende wendt met woest gejoel
Den blik naar 't aangewezen doel,
En rent door de afgeloopen wijken,
En over wreed bebloede lijken,
En hijgt verlangend naar den roof,
Voor de inspraak van 't geweten doof.

En ijlings trapt het muitend rot
De zwakke deur van klink en slot,
En dringt zich door met schaatrend vloeken,
En snuffelt schuiflend door de hoeken,
En wendt zich starende om en rond.....
En staat getooverd aan den grond.

‘Wat eischt gij!’ roept, met luiden gil,
De ontroerde vrouw, ‘wat is uw wil?’
Geteekend door de felste smarte,
Knelt zij haar zuigling aan het harte,
En zet den tromp van een geweer
Op een ontsloten kruidvat neêr.

‘Staakt, tijgers, staakt uw wreed bedrijf,
Mij slaat een moederhart in 't lijf:
Ik *vrees* hem niet, van wien ik gruwe;
Vraagt gij mijn bloed, ik eisch dan 't uwe:
Nog éénen stap en 't barstend kruid
Bluscht u 't vervloekte leven uit!’

Die stem van ware Moedermin,
Drong hun d'onreinen boezem in,
Die liefde, in d'onspoed groot en teeder,
Sloeg hun de onwaardige oogen neder;
En rood van schaamte en 't moorden zat,
Verlieten zij en huis en stad.

Toen drukte, ontdaan van vrees en smart,
De dankbre vrouw haar kind aan 't hart,
En voelde een' traan haar 't oog ontspringen;
En een der dolle muitelingen,
Geroerd deer zulk een Moedertrouw,
Sprak: ‘'t was voorwaar een dappre vrouw!’

ROTTERDAM.

L. VAN DEN BROEK.

De Weg des Levens.
(*Naar het Fransch*.)

DE groote heerbaan van het Leven,
Biedt ons vier wisselplaatsen aan;
Ofschoon met vaal cipres omgeven,
Drok wordt zij dag es nacht begaan.

't Is immers 's Noodlots welbehagen,
Dat 's Doods koetsier, de vlugge Tijd,
Ten post in eenen grooten wagen,
't Geslacht der menschen voorwaarts rijdt.

De mensch begint, bejagend voordeel,
Dien tegt, als 't levens vuur ontbrandt,
En in de herberg van 't Vooroordeel
Ontbijt hij volgens ouden trant.

Des middags noodt hem Venus te eten,
   Als in 't voorbijgaan, gul en blij;
Schoon moge de gastvrouw heeten,
   Al twistend gaat hij van haar zij'.

Nu tot verstrooijng zijner zinnen,
   Als 't daglicht rijst ten derden trap,
Stapt hij vol moed de herberg binnen
   Van Schoone Kunst en Wetenschap.

Dees vindt hij vol, ja overladen
   Met jaloezij en nijd, wier list
Een twee- of drietal Lauwerbladen
   Met sombre blikken hem betwist.

Vervuld van billijk medelijden
   Met heel deez' stoet, hunn' ijdlen waan,
Vertrekt hij en zit, moê van 't rijden,
   In Vriendschaps herberg 's avonds aan.

Helaas! hier 't gul vermaak beoogend,
   Dat hem haar dak en tafel biedt,
Roept weêr de Voerman onmedoogend:
   Vertrek! hier is uw rustplaats niet!

Hij gaat, wat kan zijn zielangst toomen,
Al 't leed herdenkend; hij stapt af,
Komt eindlijk aan, maar aangekomen,
Beidt hem als rustplaats 't somber Graf.

HAARLEM.

V. LOOSJES.

De Poort van Halle te Brussel.

Bij al de Vorstelijke pracht,
Verspreid om Brussels wal,
Praalt nog, als beeld van 't voorgeslacht,
De aloude poort van Hal.
Het hart zij streelend aangedaan
Door nieuwheids tooverlach,
Alom verspreid op veld en paân:
Haar aanblik teelt ontzag,
En voert den geest in mijmering
Naar vroeger eeuwen heen,
Waarin zij 't eerst bestaan ontving,
Met al wat sinds verdween.
Maar zij bestaat, als 't beeld van kracht,
En Vaderlandschen moed,

P. Lauters fc.

Pétr. ane Pletinckx. lith. de la Cour

Die voor des Vlamings woede en magt,
Het veege Brussel hoedt.
Doch 't merk van banger tijd is haar
Het voorhoofd ingeroest,
Toen Vlaming beide en Brusselaar,
Voor vreemden bukken moest.
Toen Spanjes heerscher Neêrlands grond
Verdierf met zwaard en vuur,
En Alva lagchend moordde en schond,
Gevest in Brussels muur.
Hem diende, meer dan staal en lood,
Der Inquisitie vlam,
En Halle's grijze poort omsloot
Wie zij in kluisters nam.
Dáár kwijnt, gekneld in de ijzren boei,
Ook Rombout treurig voort;
Wien niet de dood, in 's levens bloei,
Maar 't pijnlijk leven moordt;
Ach, 't is 't verlies van have en goed,
Van rang en titlen niet,
Geen waterproef of kolengloed,
Waardoor zijn kracht vervliet.

Zijn vrij geweten blijft hem dier
   Wat foltring 't ligchaam lij';
Maar, hoe op Burgervrijheid fier,
   Zijn hart was niet meer vrij.
Dat klopte en gloeide alleen voor haar,
   Wier liefde hij verwierf,
En om wier lot, zoo bang en naar,
   Hij duizend dooden stierf.
De wreedheid van het bloedgerigt,
   (Nooit zon ze op helscher straf)
Ontzegt den lijder 't minst berigt,
   Noch duldde, dat hij 't gaf.
‘En leeft ze?... of sleept mijn val haar meê?..
   Welligt... mijn God! besloot
Uw wil het? hoor deze ééne beê;
   Men voere ons zaam ter dood!’
Zijne oogleên vallen digt; haar beeld
   Verschijnt hem in den droom,
En biedt, met englenglans bedeeld,
   Omhoog hem 't wellekoom!... -
De Jonkvrouw, door geen minder smart,
   Door liefde en angst bestreên,

Met duizend dolken in het hart,
   Smolt weg in 't luid geween.
Maar ook geen traan, die meer verligt;
   Het dof en starziend oog
Bleef naar de Hallepoort gerigt,
   Wier muur haar heil omtoog.
De dag verjaart, waarop zij 't laatst
   Haar dierbren Rombout zag,
Dat hij aan 't hart, het zijne 't naast,
   Als Schutter-koning lag.
Nog ziet zij hem, aan 't hoofd van 't rot,
   De schoonste en fierste held,
Die reeds bij 't eerste en wisse schot,
   Den vogel nedervelt.
Nog vangt haar oor den jubelgalm,
   Die Rombout Koning groet,
Bij 't slingren van den zegepalm
   Om boog en schuttershoed.
Maar 't gouden halssnoer, de eêlste buit,
   Die van zijn schoudren hangt,
Omhangt hij d'elpen hals der bruid,
   Die hij in de armen prangt.

Is 't droom, of waarheid? hoort zij weêr
   Denzelfden jubelkreet?
De drom druischt aan als 't golvend meer,
   Die hem weêrgalmen deed.
Ja, juichend dringt de breede stoet
   Om d'overwinnaar zaam,
En 't lied, dat hem als Koning groet',
   Meldt Hertog Alva's naam.
Een zelfde keten siert zijn borst,
   Als zij van Bombout draagt,
En pijlsnel vliegt zij naar den Vorst,
   Door hoop en vrees gejaagd.
Het volk, dat Ada's klagten hoort,
   Slaakt thans geen' juichtoon meer,
En, in 't geaigt der Hallepoort,
   Knielt zij voor Alva neêr.
De keten, met haar' tranendauw
   Bepereld, heft zij op:
‘Genâ voor Rombout!’ snikt zij flaauw,
   Met hoorbren harteklop;
En Alva scheen, op 't eerst gezigt,
   Met Ada's wee begaan; -

Maar 't oog, op heel den kring gerigt,
Die smeekend daar bleef staan,
Schoot bliksems uit den tijgerblik,
Die been en merg doorboort,
En, op zijn' last, vervuld met schrik,
Ontsluit men Halle's peert.
Daar slaat zij 't oog ter strafplaats heen...
God!... aarde en schepping vlood, -
Haar Rombout had den strijd volstreên,
En stierf den marteldood.
De dwingland grijnst met duivlenlach;
Het feestgejuich verstomt:
Ook Ada zweeg - maar heel den dag
Lag zij in 't stof gekromd,
Ter plaats, waar Rombouts jongste zucht
Naar reiner ether vloog;
En eer de nacht voor d'ochtend vlugt,
Vaart reeds haar geest omhoog.

Toen zonk de hechte Poort in puin,
Door zoo veel ramps vermaard,

Daar om haar digt bemoste kruin
Het nachtgevogelt' waart.
De jager, die in 't eenzaam oord
Met hond en wapen dwaalt,
Heeft, zegt men, vaak een klagt gehoord,
Door heel de streek herhaald;
Een stem, die Alva's razernij,
En Rombouts eind vermeldt;
Maar ook den val der dwinglandij
Voor eeuwig hier voorspelt.

B.

Maerlant.

DEN grijzen Dichter uit ondichterlijken tijd,
Wiens kunstelooze pen, der Waarheid toegewijd,
Zoetvloeiendheid van taal met kracht en kieschheid paarde,
Geschicht- en Zedenleer, Natuur, en Kunst, verklaarde,
Vereeuwigt geen penceel noch kopervlijmend stift
Maar 't beeld hetgeen zich-zelf in 't hart zijns lezers grift.
Rechtschapenheid en trouw, met haat voor logenvonden,
Drukt MAERLANTS inborst uit, aan noeste vlijt verbonden.

HAARLEM.
BILDERDIJK.